

Registreringsdokument

for

Stavanger, 28. april 2014

Viktig informasjon

Dette Registreringsdokument er blitt utarbeidet av SpareBank 1 SR-Bank ASA ("Banken" eller "Sparebank 1 SR-Bank"). i forbindelse med søknad om opptak av lån til notering på Oslo Børs.

Vennligst se punkt 9.1 "Definisjoner" for en nærmere forklaring av definerte begreper i Registreringsdokumentet, som også får anvendelse på Registreringsdokumentets forside.

Dette Registreringsdokumentet er utarbeidet for å oppfylle reglene i lov av 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel ("Verdipapirhandelloven") §§ 7-13 flg. med tilhørende forskrifter, samt Prospektdirektivet (the Commission Regulation (EC) No. 809/2004 of 29 April 2004 implementing Directive 2003/71/EC of the European Parliament and of the Council). Registreringsdokumentet er kontrollert og godkjent av det norske Finanstilsynet i henhold til Verdipapirhandelloven §§ 7-7 og 7-8. Finanstilsynets kontroll og godkjenning knytter seg utelukkende til at utsteder har inntatt beskrivelser i henhold til en på forhånd definert liste med innholds krav. Finanstilsynet har ikke foretatt noen form for kontroll eller godkjenning av selskapsrettslige forhold som er beskrevet i eller på annen måte omfattet av prospektet. Finanstilsynet ikke har kontrollert og/eller godkjent riktigheten eller fullstendigheten av opplysninger som gis i prospektet.

Registreringsdokumentet er regulert av norsk rett. Eventuelle tvister vil være underlagt norske domstoler med Stavanger tingrett som vernetting.

Distribusjon av Registreringsdokumentet er underlagt restriksjoner i visse jurisdiksjoner, eksempelvis i USA og Storbritannia. Med unntak av kontroll og godkjenning av Registreringsdokumentet fra Finanstilsynet, er det ikke gjort tiltak for å tillate distribusjon av Registreringsdokumentet i noen jurisdiksjon hvor særskilte tiltak kreves. Registreringsdokumentet kan ikke anses for et tilbud om tegning i obligasjoner eller sertifikater i noen jurisdiksjon hvor distribusjon av Registreringsdokumentet eller fremsettelse av et slikt tilbud krever særskilte tiltak. Enhver som mottar Registreringsdokumentet skal orientere seg om, og opptre i henhold til, enhver slik restriksjon.

Ingen andre enn de parter som er angitt i Registreringsdokumentet er gitt tillatelse til å gi informasjon eller andre opplysninger om Registreringsdokumentet eller om forhold omtalt i Registreringsdokumentet. Dersom noen andre enn slike parter likevel gir slik informasjon, må disse anses som uberettiget til dette.

Informasjonen som fremkommer i Registreringsdokumentet er ajourført frem til datoen for Registreringsdokumentet. Distribusjon av Registreringsdokumentet skal ikke under noen omstendighet gi uttrykk for at det ikke kan ha skjedd forandringer i forhold vedrørende Banken som beskrevet i Registreringsdokumentet etter Registreringsdokumentets dato. Enhver ny vesentlig omstendighet og enhver vesentlig unøyaktighet i Registreringsdokumentet som kan få betydning for vurderingen av Banken og som fremkommer eller oppdages mellom tidspunktet for offentliggjøring av Registreringsdokumentet og det tidspunkt da de nye obligasjonene eller sertifikatene tas opp til børsnotering, vil offentliggjøres i form av et tilleggsprospekt i henhold til verdipapirhandelloven § 7-15. Meddelelser fra Banken vedrørende Registreringsdokumentet eller prosessen for øvrig anses for å være gitt når de er offentliggjort gjennom Finanstilsynets informasjonssystem.

Regnskapstall som er gjengitt i Registreringsdokumentet er utarbeidet i henhold til IFRS ("International Financial Reporting Standards") hvis ikke annet er angitt. Dokumenter det henvises til i Registreringsdokumentet er tilgjengelige på hovedkontoret til Banken. Der hvor kilde ikke er angitt er Bankens ledelse eller Styre kilde til informasjonen.

Innholdet i Registreringsdokumentet skal ikke under noen omstendighet anses som juridiske, økonomiske eller skattemessige råd. Enhver obligasjonseier bør konsultere med sin egen juridiske og/eller – økonomiske rådgiver og/eller skatterådgiver.

Innholdsfortegnelse	
1. Risikofaktorer	6
1.1 Generell risiko	6
1.2 Forretningsmessig risiko	7
2. Erklæringer	12
2.1 Ansvarlig for opplysninger i dette dokumentet	12
2.2 Ansvarserklæring	12
2.2 Erklæring vedrørende fremtidsrettede uttalelser	13
2.3 Tredjepartsinformasjon	13
3. Presentasjon av Sparebank 1 SR-Bank ASA	14
3.1 Informasjon om Sparebank 1 SR-Bank ASA	14
3.2 Historikk	14
3.3 Forretningsidé og Strategi	16
3.4 Organisasjonsstruktur i Sparebank 1 SR-Bank-konsernet	17
3.5 Beskrivelse av SpareBank 1 SR-Banks Virksomhet	19
3.6 Datterselskaper	22
3.7 Felleskontrollert Virksomhet og Tilknyttede Selskaper	23
3.8 Sparebank 1-alliansen	24
3.9 SpareBank 1 SR-Banks Kundegrunnlag og Markedsposisjon	26
3.10 Kredittprosessen	30
3.11 Innskudd og Utlån	38
3.12 Bankens Finansiering	42
3.13 Investeringer	45
3.14 Viktige Kontrakter	49
3.15 Forskning og Utvikling, Patenter og Lisenser	50
3.16 Varige Driftsmidler	50
3.17 Miljø	50
3.18 Merkevaren Sparebank 1 SR-Bank	50
3.19 Risiko og Kapitalstyring i Sparebank 1 SR-Bank	51
3.20 Kapitaldekning	65
4. Finansiell Informasjon	67
4.1 Regnskapsprinsipper for Bankens Konsoliderte IFRS-Regnskap	67
4.2 Historiske Finansielle Tall	75
4.3 Konsolidert Kontantstrømpoppstilling	79

4.4 Endringer i Egenkapitalen.....	80
4.5 Nøkkeltall.....	81
4.6 Hendelser etter Sist Avlagte Delårstall.....	81
4.7 Endringer i Finansiell eller Konkurransmessig Stilling	81
4.8 Trendinformasjon	82
4.9 Revisor	82
5. Generelt om Konkurransen og Strukturen i Finansnæringen	83
5.1 Generelt om Bank- og Finanssektoren	83
5.2 Bank- og Finanssektoren i Norge.....	83
5.3 Markedsandeler i den Norske Finanssektoren.....	84
6. Organisasjon, Styre og Ledelse.....	86
6.1 Innledning.....	86
6.2 Generalforsamling	86
6.3 Representantskap.....	86
6.4 Kontrollkomité.....	87
6.5 Styre.....	88
6.6 Ledelse.....	89
6.7 Kontrollkomitéens, Styrets og Ledelsens Bakgrunn	90
6.8 Kontrollkomitéens, Styrets og Ledelsens Uavhengighet	95
6.9 Godtgjørelse til Kontrollkomité, Styre og Ledelse.....	95
6.10 Ansatte.....	97
6.11 Transaksjoner med Nærstående	98
6.12 Revisjonsutvalget.....	100
6.13 Godtgjørelsesutvalget	100
6.14 Risikoutvalget	101
6.15 Valgkomitéer	101
6.16 Største aksjonærer	102
7. Juridiske Forhold	104
7.1 Tvister MV.....	104
7.2 Immaterielle Rettigheter	104
8. Dokumenter til Gjennomsyn	105
8.1 Dokumenter til Gjennomsyn	105
8.2 Opplysninger Inn tatt ved Henvisning	105
9. Definisjoner, Lover og Forskrifter	106

9.1 Definisjoner	106
9.2 Relevante Lover og Forskrifter	107
VEDLEGG 1: VEDTEKTER FOR SPAREBANK 1 SR-BANK ASA.....	108

1. Risikofaktorer

Investeringer i obligasjoner og sertifikater utstedt av SpareBank 1 SR-Bank er beheftet med risiko. Eventuelle investeringer i obligasjoner og sertifikater i Banken bør grundig vurderes mot risikofaktorene presentert i dette kapittelet, sammen med informasjon presentert i Registreringsdokumentet for øvrig. Styret i SpareBank 1 SR-Bank har gjort alle rimelige tiltak for å sikre at Banken har oversikt over alle (spesifikke) risikoforhold. Dersom én eller flere av risikofaktorene faktisk inntreffer, vil Bankens virksomhet, finansielle stilling, driftsresultat og/eller kurs på obligasjoner og sertifikater kunne bli vesentlig negativt påvirket.

SpareBank 1 SR-Bank har egne risiko- og kapitalstyringssystemer for å støtte opp under Bankens strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Se nærmere avsnitt 3.19 for en nærmere beskrivelse av risiko- og kapitalstyringssystemene.

1.1 Generell risiko

Med generell risiko menes den risiko som ligger utenfor det Banken selv har herredømme over.

1.1.1 Utvikling i regional og nasjonal økonomi

De globale kapital- og kredittmarkedene har vært volatile siden høsten 2008 og har hatt en negativ effekt på den internasjonale banksektoren. Denne effekten har i hovedsak vært redusert likviditet og økt kreditt risiko premie. I tillegg har det i perioder vært vesentlig reduksjon i tilgjengeligheten av finansiering.

Eventuell vedvarende volatilitet, nye markedsforstyrrelser eller forringelse i den globale økonomien kan ha vesentlig negativ effekt på Bankens evne til å få tilgang til kapital og / eller virksomheten for øvrig, resultater av virksomheten og / eller økonomiske tilstand.

Bankens inntjening og resultater kan bli negativt påvirket av en forverring i økonomiske forhold i den regionen virksomheten drives. En forverring av makroøkonomiske forhold i Norge kan ha negativ effekt på Bankens resultater og økonomiske stilling, spesielt dersom arbeidsløshet eller inflasjon øker eller verdier på eiendom faller. I tillegg til å redusere etterspørselen etter Bankens produkter og tjenester, kan kvaliteten på Bankens kreditt portefølje påvirkes negativt og vil kunne oppleve kreditttap.

En vesentlig del av virksomhet i Norge er innenfor, eller utledet fra, olje og gass industrien som står sterkt i den regionen Banken driver sin virksomhet. Som et resultat, vil Norsk økonomi på lang sikt bli påvirket av utviklingen i olje og gasspriser. En vedvarende vesentlig reduksjon i olje- og gassprisene vil ha en negativ effekt på norsk økonomi og vil ha en negativ effekt på Bankens virksomhet, finansielle tilstand, driftsresultater og likviditet.

1.1.2 Rammebetingelser og myndigheters handlinger

Statlige myndigheter kan til enhver tid innenfor rammene til EØS-avtalen innføre regelverk eller gjennomføre finans- eller pengepolitiske tiltak, herunder endringer i skatte-, avgifts- og valutalovgivning, som vil kunne påvirke Bankens og resten av finansindustriens inntekter og kostnader. Et eksempel på dette er beskatningen av utbytte. Myndighetene kan også innføre andre tiltak som kan påvirke Bankens virksomhet negativt; eksempelvis gjennom skjerpede soliditetskrav. Gjennom sin kontroll med tilsyns- og styringsinstitusjonene i penge- og kredittmarkedet vil myndighetene også kunne foreta disponeringer som påvirker Bankens virksomhet direkte. Endringer i rammebetingelser og myndigheters handlinger kan ha negativ effekt på Bankens virksomhet, finansielle stand, driftsresultat og likviditet.

Som en følge av finanskrisen har Baselkomitéen annonsert skjerpede kapitaldekningskrav og forsterkninger av Basel II-regelverket. I denne sammenheng har det særlig vært fokusert på kapitalbuffer som kan benyttes i nedgangskonjunkturer, styrking av kvaliteten på ansvarlig kapital, bedre risikodekning og revurdering av minimumskravene til ansvarlig kapital.

Den 20. juli 2011 fremla EU-kommisjonen sitt forslag til implementering av Basel III i EU. Disse samsvarer med Baselkomiteens nye minstekrav til bankenes kapitaldekning (Basel III). De nye minstekravene skal gjelde fra 1. januar 2013 med ulike overgangsordninger som innebærer at de vil ha full effekt 1. januar 2019.

Den europeiske banktilsynsmyndigheten (EBA - European Banking Authority) publiserte 26. oktober 2011 behovet for oppkapitalisering av europeiske banker. Begrunnelsen for det nye kravet er økt systemrisiko som følge av statsgjeldskrisen i enkelte europeiske land. Kravene fra EBA er for systemviktige banker en ren kjernekapitaldekning på minimum 9 prosent av risikovektet balanse (inkludert IRB – gulvet). Bufferen skal brukes til å motstå stress/sjokk for deretter å kunne opprettholde en akseptabel kapitaldekning. Med ren kjernekapital menes kjernekapital minus fondsobligasjon.

Finanstilsynet legger til grunn at alle banker og finansieringsforetak bør ha minst 9 prosent ren kjernekapital (core Tier 1).

For finansnæringen innebærer nye / endrede rammebetingelser blant annet:

- Økte krav til kjernekapitaldekning
- Nye krav til sammensetning av kjernekapitalen
- Økte krav til likviditetsstyring og likviditetsbuffere

Ytterligere informasjon vedrørende Baselkomiteens standard finnes på Baselkomiteens (<http://www.bis.org/index.htm>) og Finanstilsynets hjemmesider (<http://www.finanstilsynet.no/>).

Endringer i kapitaldekningsregler og skjerpede soliditetskrav kan ha negativ effekt på Bankens virksomhet, finansielle stand, driftsresultater og likviditet. For nærmere omtale om dagens regelverk for kapitaldekning og utvikling se punkt 3.20 og 6.2.4.

1.2 Forretningsmessig risiko

1.2.1 Kredittrisiko

Kredittrisiko er faren for tap som følge av at kunder eller motparter ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor Banken.

Banken analyserer sin kredittportefølje på kontinuerlig basis, og klassifiserer lån i henhold til deres kredittkvalitet. Beregninger av tap på utlån er basert på tilgjengelig informasjon, forutsetninger og anslag, og er som sådan underlagt usikkerhet. En betydelig økning i utlånstapene i næringene som Banken er eksponert mot kan ha en negativ effekt på Bankens finansielle stilling, likviditet og / eller resultatet av driften.

Banken utfører rutinemessig et høyt volum av transaksjoner med motparter i finansielle tjenester, blant annet verdipapirforetak, banker, forsikringsselskaper og andre institusjonelle kunder, noe som resulterer i store daglige oppgjør og betydelig kreditteksponering. Mange av disse transaksjonene eksponerer Banken for risikoen for kontraktsmessig mislighold. Hvis Bankens motparter går konkurs eller på annen måte ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser overfor Banken, kan Bankens finansielle stilling bli negativt påvirket.

1.2.2 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at Banken ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evnen til å finansiere økning i eiendeler.

Bankens kredittrating vil være viktig for om Banken evner å refinansiere sin gjeld eller finansiere økning i eiendeler. En nedgradering av ratingbyråene vil kunne ha en negativ innvirkning på Bankens finansielle stilling og/ eller resultat.

Det er gjensidig avhengighet mellom finansinstitusjoner og bekymringer om en institusjon kan føre til betydelige likviditetsproblemer, tap eller mislighold hos andre institusjoner. Selv oppfattet manglende kredittverdighet, eller

spørsmål om, kan føre til tap eller mislighold. Denne risikoen er noen ganger referert til som "system-risiko". System-risikoen kan ha en vesentlig negativ effekt på Bankens evne til å hente inn ny finansiering, økonomiske stilling, driftsresultater og likviditet.

1.2.3 Markedsrisiko

Markedsrisiko er en samlebetegnelse som omfatter risikoen for tap knyttet til poster på og utenfor balansen som følge av endringer i markedspriser. Verdipapirrisiko, valutarisiko, renterisiko, risiko forbundet med egenbeholdning og/ eller bruk av egenkapital i syndikater, samt garantistillelse for fulltegning av emisjoner er inkludert i denne risikoklassen.

En nedgradering i kredittvurdering av Bankens kunder eller verdipapir Banken eier vil kunne ha en negativ innvirkning på Bankens inntekter og risikovekt, som fører til økte kapital krav.

Bankens virksomhet er eksponert for risiko knyttet til rentemarginer realisert mellom utlån og lånekostnader. Endringer i renteforskjellene kan direkte påvirke Banken i den grad de påvirker avkastning på rentebærende eiendeler, og renter betalt på rentebærende gjeld, og spesielt om endringene er uforholdsmessige eller uventede, eller på annen måte påvirker forholdet mellom marginer på utlån og lån. Bankens viktigste finansieringskostnader er rente betalt på innskudd og finansiering fra pengemarkedet, mens de viktigste renteinntektene kommer fra utlån til kunder og rentebærende verdipapirer. Når tidspunktet for justeringer av renter ikke er sammenfallende, for eksempel når en økning av rentene i fundingmarkedet ikke er mulig å overføre til utlån, kan dette påvirke inntektene negativt.

Banken har investeringer i verdipapirer hvor verdi er avhengig av volatilitet og generell utvikling av flere variabler, for eksempel renter, valutakurser, kredittspreader og aksjekurser. En negativ utvikling i verdi på disse verdipapirene vil ha en negativ påvirkning på Bankens finansielle stilling og/ eller resultat.

1.2.4 Operasjonell Risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.

Banken er avhengig av et betydelig antall operasjoner hver dag i hver enhet i en rekke ulike markeder og geografiske områder. Bankens virksomhet avhenger av evnen til å håndtere disse operasjoner effektivt på tvers av ulike enheter, og rapportere disse operasjonene nøyaktig. Banken er eksponert for operasjonell risiko som for eksempel svikt eller mangler i interne prosesser og systemer (inkludert, men ikke begrenset til, finansiell rapportering og risikostyringssystemer), IT-infrastruktur, utstyr/ maskiner, dokumentasjon av transaksjoner eller avtaler med tredjeparter, manglende sikring av eiendeler og ansattes feil. Videre om Banken ikke klarer å opprettholde forsvarlige fullmakter, eller oppfylle regulatoriske krav (inkludert, men ikke begrenset til, databeskyttelse og anti-hvitvaskingslover) og lovgivning for de markedene hvor Banken har virksomhet. Banken er også utsatt for operasjonell risiko på grunn av klager fra kunder og svikt i eksterne systemer. Dessuten kan Banken bli negativt påvirket av uredelige handlinger eller brudd på interne instruksjoner begått av egne ansatte. Banken kan ikke forutsi hvorvidt slike tilfeller av interne misligheter vil oppstå, eller hvis de skulle oppstå, i hvilken grad disse handlinger ville få negativ innvirkning.

Metoder for risikostyring av operasjonell risiko bygger på estimer, forutsetninger og tilgjengelig informasjon som kan være feil eller utdatert. Dersom risikostyring er utilstrekkelig kan dette ha en vesentlig negativ effekt på Bankens. Skulle operasjonell risiko som er nevnt ovenfor materialisere seg, kan dette føre til både omdømmemessig og økonomisk skade, og kan ha en vesentlig negativ effekt på Bankens virksomhet, økonomiske stilling, likviditet og / eller resultatet av driften.

Bankens operasjoner er svært avhengig av sin evne til å behandle og overvåke, på daglig basis, et stort antall transaksjoner, hvorav mange er svært komplekse, på tvers av mange og ulike markeder, og i mange valutaer. Bankens økonomi, regnskap, databehandling eller andre operativsystemer og fasiliteter kan stoppe å fungere skikkelig eller kan bli svekket på grunn av for eksempel en økning i transaksjonsvolum, som kan ha en negativ effekt på Bankens evne til å behandle transaksjoner eller yte tjenester. Andre faktorer som kan forårsake Bankens operativsystemer å stoppe eller ikke fungerer ordentlig omfatter en forverring i kvaliteten på IT-utvikling, support og drift prosesser og særlig høy utskifting av ansatte, noe som resulterer i et utilstrekkelig antall personell til å håndtere den vekst og økende

kompleksiteten i operasjoner. Til tross for Bankens betydelige utgifter på eksisterende og nye IT-systemer, kan det ikke være noen sikkerhet for at disse utgiftene vil bli tilstrekkelig dekket eller at IT-systemer vil fungere og / eller bli gjennomført som planlagt. Enhver forstyrrelse av IT eller andre systemer som brukes av Banken, herunder systemer som eies av kontraktsparter, kan ha vesentlig negativ effekt på Bankens virksomhet, finansielle stilling og resultater.

Til tross for beredskapsplaner og fasiliteter Banken har på plass, kan virksomheten være negativt påvirket av en forstyrrelse i den infrastrukturen som støtter systemene. Dette kan omfatte en forstyrrelse som involverer elektrisk, kommunikasjon, transport eller andre tjenester som brukes av Banken eller tredjeparter som det driver virksomhet, eller en katastrofal hendelse som involverer alle steder der Banken har en betydelig operasjonell base.

Bankens operasjoner er avhengig av sikker bearbeiding, lagring og overføring av konfidensiell og annen informasjon i sine datasystemer og nettverk. De datasystemer, programvarer og nettverk som brukes av Banken kan være sårbare for uautorisert tilgang, datavirus eller annen ondsinnet kode og andre ytre angrep eller interne brudd som kan være en trussel mot datasikkerheten. Hvis en eller flere slike hendelser oppstår, kan noen av dem potensielt true konfidensielle og andre opplysninger om Banken, kunder eller motparter. Banken kan bli nødt til å bruke ekstra ressurser for å endre beskyttende tiltak eller for å undersøke og avhjelpe sårbarheter eller andre eksponeringer. Banken kan også bli gjenstand for søksmål og økonomisk tap for forhold som det enten ikke er forsikret mot eller som det ikke fullt ut er dekket for gjennom forsikringer.

Bankens virksomhet er avhengig av den kollektive innsatsen av sine høyt utdannede ansatte på alle nivåer. Konkurransen om de beste medarbeiderne fra finanssektoren og fra bedrifter utenfor finansnæringen, er hard. Dersom Banken ikke er i stand til å beholde og tiltrekke seg tilstrekkelig personell med riktig kompetanse, kan dette ha en negativ effekt på virksomheten. Videre kan tap av nøkkelpersonell og ledelse ha en negativ effekt på Bankens virksomhet, strategi, finansielle stilling og / eller resultater.

Banken er utsatt for betydelig konkurranse innenfor alle sine forretningsområder. Konkurranse kan øke i Bankens markeder som følge av lover, forskrifter, teknologi eller andre faktorer. Økt konkurranse kan føre til at Banken mister markedsandeler eller får redusert lønnsomhet på sine produkter og tjenester, og ellers ha en negativ effekt på virksomheten sin økonomiske stilling og resultater. Det er også en risiko for ytterligere konsolidering i markedene hvor Banken driver, som kan føre til økt konkurranse.

Risikoen for at bankene vil bli utsatt for eller brukes til hvitvasking har økt. Risikoen for hvitvasking er høyere i fremvoksende markeder enn i Norge og andre mer utviklede markeder. Risikoen for fremtidige hendelser i forhold til hvitvasking finnes alltid for finansinstitusjoner. Eventuelle brudd på antihvitvaskings regler, eller forsøk på brudd, kan ha alvorlige juridiske og omdømmemessige konsekvenser for Banken og kan resultere i negativ innvirkning på Bankens virksomhet.

Banken utvider omfanget av sin virksomhet og sin kundebase og iverksetter stadig nye retningslinjer for eierstyring og selskapsledelse for å hindre potensielle interessekonflikter. Å identifisere og håndtere interessekonflikter er komplekst, delvis på grunn av at interne brudd på retningslinjer kan være vanskelig å oppdage. Bankens omdømme kan bli skadet, og viljen for kundene til å inngå transaksjoner der en slik konflikt kan oppstå kan bli berørt, dersom Banken ikke klarer, eller synes å ikke klare, å identifisere og håndtere interessekonflikter.

1.2.5 Eierrisiko

Eierrisiko er risikoen for at Banken blir påført negative resultater fra eierposter i strategisk eide selskap og/ eller må tilføre ny egenkapital til disse selskapene. Eierselskap defineres som selskaper hvor Banken har en vesentlig eierandel og innflytelse.

Risiko knyttet til eierandeler i felleskontrollerte virksomheter er betydelige. Dette medfører økt risiko for volatilitet i Bankens resultater og effekt på kapitaldekningen.

1.2.6 Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risikoen for uventede inntekts- og kostnadssvingninger som følge av endringer i eksterne forhold som markedssituasjonen eller myndighetenes reguleringer.

Bankens virksomhet er underlagt skatt og moms i samsvar med lovgivning og praksis. Framtidige tiltak av den norske eller andre regjeringer til å øke skatte- og avgiftsberegningen eller å pålegge ekstra skatter eller avgifter vil redusere Bankens lønnsomhet. Revisjoner av skatt eller merverdiavgift eller endringer i tolkingen samt forskjeller i oppfatning mellom Banken og skattemyndighetene med hensyn til tolkning av relevante lovgivningen kan også påvirke Bankens finansielle stilling i fremtiden. Slike endringer kan ha en negativ effekt på Bankens virksomhet, økonomiske stilling, resultater og likviditet. Videre kan det ikke være noen garanti for at slik endring i skatt- og merverdiavgiftslovgivning eller tolkingen av skatt og merverdiavgift lovgivning ikke kan ha tilbakevirkende effekt på Bankens virksomhet, økonomiske stilling, resultater og likviditet.

Banken har en lukket ytelsesbasert tjenstepensjon for enkelte ansatte. Ordningen er langsiktig i sin natur, og det tar 30 år pensjonsgivende tjeneste for å nå full pensjonsrettighet. Pensjonsordningen er basert på antagelser, inkludert forventet avkastning, forventet økning i pensjoner og diskonteringsrente. Hvis verdien av forpliktelsene blir større enn forventet, eller verdien av eiendelene blir lavere enn forventet, og dermed resulterer i et verdigap, vil Banken kunne være forpliktet til å gjøre avsetninger for sine pensjonsordninger. Slike avsetninger kan være betydelige og har en negativ effekt på Bankens finansielle stilling og / eller resultater.

1.2.7 Omdømmerisiko

Omdømmerisiko er risikoen for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, aksjemarked og myndigheter.

Bankens omdømme er en av de viktigste eiendelene. Omdømmerisiko, inkludert risikoen for tapt inntjening og kapital, er iboende i virksomheten finansielle tjenester. Svekket omdømme kan skyldes en rekke årsaker, blant annet utro tjenere, aktiviteter av forretningspartnere der Banken har begrenset eller ingen kontroll, alvorlig eller langvarig økonomisk tap, usikkerhet om Bankens soliditet eller pålitelighet eller brudd på Bankens "code of conduct". Svekket omdømme kan ha negativ innvirkning på Bankens evne til å beholde og tiltrekke seg kunder, innskytere og investorer, samt dens relasjoner med myndigheter og allmennheten.

1.2.8 Strategisk risiko

Strategisk risiko er risikoen for tap som følge av feilslåtte strategiske satsninger.

Banken opererer i en rekke forretningsområder og i flere geografiske områder. Som en del av fremtidig strategi, kan Banken velge å gjøre om på strategiske satsninger til enten å styrke driften eller trekke ut et virksomhetssegment eller geografisk område. Det er ingen garanti for at Banken vil være i stand til å fullføre integrasjonen av oppkjøpte enheter, komplett avhendelser som tilsiktet eller med hell identifisere alle potensielle forpliktelser før transaksjonene er avsluttet. Enhver slik hendelse kan ha negativ effekt på Bankens virksomhet, finansielle stilling, likviditet og / eller resultater.

1.2.9 Compliance-risiko(Etterlevelse)

Compliance-risiko er risikoen for at Banken pådrar seg offentlige sanksjoner/ bøter eller økonomisk tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter.

Nye eller endring i lover, forskrifter og øvrige juridiske og regulatoriske krav hvor Banken opererer kan innebære betydelige kostnader å etterkomme. Områder hvor endringer eller utviklingen i regulering og / eller tilsyn kan ha en negativ innvirkning kan være (dog ikke begrenset til) (i) endringer i penge-, rente- og øvrig politikk, (ii) generelle endringer i regjeringen og regulerende myndighet eller regimer som kan påvirke investorers beslutninger eller øke kostnadene av å gjøre forretninger, (iii) endringer i konkurranse og prissettingsområdene, (iv) differensiering blant finansinstitusjoner av regjeringer med hensyn til utvidelsen av garantier til bankinnskudd fra kunder og vilkårene knyttet til slike garantier, (v) videre utvikling i den finansielle rapporteringen, (vi) endringer i regelverket for Bankens nåværende struktur, (vii) annen ugunstig politisk, militær eller diplomatisk utvikling, sosial ustabilitet eller juridisk usikkerhet, som igjen kan påvirke etterspørselen etter Bankens produkter og tjenester og (viii) ekspropriasjon, nasjonalisering og inndragning av eiendeler. Som svar til dagens økonomiske uro eller en fremtidig krise eller andre bekymringer, kan regulatoriske myndigheter vedta nye eller ytterligere reguleringer, for eksempel restriksjoner eller begrensninger på Bankens virksomhet, herunder, men ikke begrenset til, høyere kapitalkrav, økte rapporteringskrav og restriksjoner på visse typer transaksjoner. Banken forventer å møte sterkere regulering av sin virksomhet.

Banken opererer i et juridisk og regulatorisk miljø som utsetter den for potensielle rettssaker og regulatorisk risiko. Som et resultat kan Banken bli involvert i ulike tvister og juridiske, administrative og offentlige saker i Norge og andre jurisdiksjoner som potensielt kan utsette Banken for tap. Slike krav, tvister og søksmål er gjenstand for mange usikkerheter, og deres resultater er ofte vanskelig å spå, spesielt i de tidlige stadier av en sak.

Tap av rettssaker kan resultere i sanksjoner av ulike typer for Banken, inkludert men ikke begrenset til, betaling av bøter eller erstatning, ugyldigkjennelse av kontrakter, eller begrensninger på Bankens virksomhet, noe som kan ha en negativ effekt på Bankens 'omdømme eller finansielle stilling.

Fra tid til annen, endrer International Accounting Standards Board ("IASB") standardene som styrer utarbeidelsen av regnskapet. Videre kan endringer skje i tolkningen av, eller forskjeller i oppfatning kan oppstå mellom Banken og myndigheter med hensyn til anvendelsen av, slike standarder. Disse endringene kan være vanskelige å forutsi og kan vesentlig påvirke hvordan Banken bokfører og rapporterer resultater av virksomheten. I noen tilfeller kan Banken bli pålagt å bruke en ny eller revidert standard, eller endre anvendelsen av en eksisterende standard, med tilbakevirkende kraft. Enhver slik endring i Bankens regnskapsprinsipper eller gjeldende regnskapsstandarder kan påvirke rapporterte finansielle tall og / eller resultater.

2. Erklæringer

2.1 Ansvarlig for opplysninger i dette dokumentet

Personer ansvarlig for de opplysninger som er gitt i dette registreringsdokumentet er:
SpareBank 1 SR-Bank ASA, Postboks 250, 4066 Stavanger

2.2 Ansvarserklæring

I henhold til kommisjonsforordning nr 809/2004 bilag XI punkt 1.2 bekrefter herved SpareBank 1 SR-Bank ASA som ansvarlig for Registreringsdokumentet at opplysningene i Registreringsdokumentet så langt Banken kjenner til er i samsvar med de faktiske forhold, at det ikke forekommer utelatelse fra Registreringsdokumentet som er av en slik art at de kan endre Registreringsdokumentets betydningsinnhold og at den ansvarlige har gjort alle rimelige tiltak for å sikre dette.

Undertegnede, Arne Austreid, er administrerende direktør i SpareBank 1 SR-Bank ASA og tegner selskapet alene, jf. Bankens vedtekter og allmennaksjeloven § 6-31 første ledd.

Stavanger, 28. april 2014

Arne Austreid
Administrerende direktør

2.2 Erklæring vedrørende fremtidsrettede uttalelser

Dette Registreringsdokumentet inneholder "fremtidsrettede" uttalelser, herunder, men ikke begrenset til prognoser og forventninger til SpareBank 1 SR-Bank ASA fremtidige finansielle posisjon, forretningsstrategi, planer og målsettinger. Alle fremtidsrettede uttalelser i dette Registreringsdokumentet er basert på informasjon tilgjengelig for SpareBank 1 SR-Bank ASA, samt SpareBank 1 SR-Bank ASAs synspunkter og vurderinger, slik disse foreligger per datoen for Registreringsdokumentet. SpareBank 1 SR-Bank ASA fraskriver seg uttrykkelig enhver forpliktelse til å utarbeide eventuelle oppdateringer eller rettelser av fremtidsrettede uttalelser inntatt i dette Registreringsdokumentet, eller reflektere eventuelle endringer i SpareBank 1 SR-Bank ASA forventninger med hensyn til slike uttalelser eller endringer i faktiske forhold eller omstendigheter som slike uttalelser er basert på, med mindre slik oppdatering eller rettelse er pålagt ved lov.

Når uttrykkene "forventer", "tror", "estimat", "forventer", "søker å", "kanskje", "plan" og lignende uttrykk benyttes i dette Registreringsdokumentet, og de relaterer seg til SpareBank 1 SR-Bank ASA, dets datterselskaper eller dets ledelse, er disse uttrykkene ment å identifisere fremtidsrettede uttalelser. SpareBank 1 SR-Bank ASA kan ikke gi noen garanti for riktigheten av slike fremtidsrettede uttalelser og investorer advares om at fremtidsrettede uttalelser ikke er garantier for fremtidig utvikling. Fremtidsrettede uttalelser er gjenstand for kjente og ukjente risikoer, usikkerheter og andre faktorer som kan føre til at faktiske resultater, ytelse eller prestasjoner for SpareBank 1 SR-Bank ASA, dets datterselskaper, eller SpareBank 1 SR-Bank ASA bransje vil avvike vesentlig fra de fremtidige resultater, ytelse eller prestasjoner som er uttrykt eller innforstått i slike fremtidsrettede uttalelser. Slike fremtidsrettede uttalelser er basert på en rekke forutsetninger om SpareBank 1 SR-Bank ASA og dets datterselskapers nåværende og fremtidige forretningsstrategier og bransjen SpareBank 1 SR-Bank ASA og dets datterselskaper opererer eller skal operere i. Faktorer som kan føre til at SpareBank 1 SR-Bank ASA og dets datterselskapers faktiske resultater, ytelse eller prestasjoner vesentlig avviker fra de fremtidsrettede uttalelsene består av risikofaktorene beskrevet i kapittel 1 "Risikofaktorer", samt andre steder i Registreringsdokumentet.

Gitt de nevnte usikkerhetene, advares potensielle investorer mot å legge utilbørlig vekt på noen av disse fremtidsrettede uttalelsene. Fremtidsrettede uttalelser i dette dokumentet er å finne i kapittel 3.5 og 3.9.

2.3 Tredjepartsinformasjon

Det er enkelte steder i Registreringsdokumentet gjengitt informasjon som stammer fra tredjepart. I slike tilfeller er kilden alltid oppgitt. Slik informasjon er korrekt gjengitt, og så langt Banken kjenner til og kan kontrollere ut fra offentliggjorte opplysninger fra tredjepart, bekreftes at det ikke er utelatt fakta som kan medføre at de gjengitte opplysningene er unøyaktige eller villedende.

3. Presentasjon av Sparebank 1 SR-Bank ASA

3.1 Informasjon om Sparebank 1 SR-Bank ASA

SpareBank 1 SR-Bank ble etablert 1. oktober 1976 og er registrert i Foretaksregisteret med organisasjonsnummer 937 895 321. Banken er etablert i henhold til og underlagt bestemmelsene i Allmennaksjeloven, Forretningsbankloven og Finansieringsvirksomhetsloven med tilhørende forskrifter. Det vises for øvrig til kapittel 9 "Definisjoner, Lover og Forskrifter". Hovedkontoret er lokalisert i Bjergsted Terrasse 1, 4066 Stavanger i Norge, tlf.:02002.

Banken driver sin virksomhet i Norge og reguleres av norsk rett. Gjeldene vedtekter per dato for Registreringsdokumentet er inntatt i vedlegg 1 og kan også lastes ned fra internett på www.sr-bank.no.

Banken er Sør- og Vestlandets største og ledende finanskonsern med 52 kontorer i 34 kommuner i Rogaland, Hordaland og Agder-fylkene. Samlet sett har Banken over 300 000 kunder fordelt på de ulike selskapene i Banken og en forvaltningskapital per 31.12.2013 på ca 157 mrd kroner. SpareBank 1 SR-Bank er i dag landets nest største norskeide bank etter DNB (Kilde: Sparebankforeningen: <http://www.sparebankforeningen.no/id/17835.0>, FNO: <http://www.fno.no/Hoved/Statistikk/Bank/> og årsregnskaper norske banker).

Banken er markedsleder i Rogaland både innenfor person- og bedriftsmarkedet, samt eiendomsmegling (Kilde: Sparebankforeningen <http://www.sparebankforeningen.no/id/1608.0>). Om lag syv av ti av Bankens utlånsengasjementer har tilknytning til Rogaland, mens resten av porteføljen er fordelt mellom Agder, Hordaland og øvrige fylker.

Gjennom deltakelsen i SpareBank 1-alliansen er Banken knyttet sammen i et samarbeid mellom selvstendige, lokalt forankrede banker som til sammen utgjør landets nest største bankgruppering. Alliansetilknytningen har vært en viktig bidragsyter til bankens suksess, hvor en har lyktes i å forene hensynet til effektiv drift og stordriftsfordeler med det å være nær kunder og markeder. SpareBank 1 Gruppen AS er morselskapet i det felleseide produktkonsernet i SpareBank 1-alliansen. Gjennom dette konsernet er det utviklet konkurransedyktige produkter som distribueres gjennom alliansebankene.

SpareBank 1 SR-Bank har en sterk regional tilknytning og sparebanktradisjonen har satt sitt tydelige preg på forretningsidèen og bedriftskulturen.

3.2 Historikk

SpareBank 1 SR-Banks eldste røtter går tilbake til etableringen av Egersund Sparebank i 1839.

1. oktober 1976 slo 22 sparebanker i Rogaland seg sammen til Sparebanken Rogaland (endret merkenavn til SpareBank 1 SR-Bank i 1996) og dannet med dette Norges første regionale sparebank. Sammenslutningen var den mest omfattende som til da hadde funnet sted i norsk sparebankvesen og var en respons på et økende behov for en tung, regionalt forankret finansaktør. Ved starttidspunktet forvaltet sparebanken 1,5 mrd kroner og hadde 350 ansatte. Landets nest største sparebank og første regionbank vokste fram gjennom aktivt samspill med samfunns- og næringsutviklingen i Rogaland og i dag består SpareBank 1 SR-Bank av 40 tidligere lokalbanker fordelt på 52 kontor som forvalter ca 157 mrd kroner og har over 1 100 ansatte.

Fra 1976 til i dag har vår del av landet, og da spesielt Rogaland og Hordaland, vært blant landets desidert mest dynamiske regioner. Utviklingen kjennetegnes av sterk økonomisk vekst og stor befolkningsøkning.

Som de fleste andre større norske banker ble Banken hardt rammet av bankkrisen tidlig i 1990-årene. Gjennom målrettet innsats i 1992/93 ble grunnlaget lagt for at Banken kunne drive videre som en selvstendig, lønnsom og

regionalt forankret sparebank. Det daværende sikringsfondets innskudd på 744 mill kroner ble solgt over børs i 1994 og Banken har fram til og med 2011 vært notert på Oslo Børs med grunnfondsbevis (som etter hvert fikk benevnelsen egenkapitalbevis). Siden 1. januar 2012 har Banken vært notert med ordinære aksjer.

I november 1996 var Sparebanken Rogaland med på å etablere SpareBank 1-alliansen som et bank- og produksamarbeid, og endret samtidig merkenavn til SpareBank 1 SR-Bank. Gjennom deltakelsen i SpareBank 1-alliansen er SpareBank 1 SR-Bank knyttet sammen i et samarbeid mellom selvstendige og lokalt forankrede banker. På denne måten kan hensynet til effektiv drift og stordriftsfordeler forenes med fordelene det er å være nær kunder og marked. Som et ledd i etableringen av SpareBank 1-alliansen ble SpareBank 1 Gruppen AS etablert.

I februar 2001 ble SR-Forvaltning AS etablert. Selskapet har konsesjon til å drive aktiv forvaltning.

Våren 2001 etablerte SpareBank 1 SR-Bank kontorer i Agder-fylkene i forbindelse med overtakelse av porteføljen til det daværende Vår Bank og Forsikring.

I 2005 etablerte SpareBank 1 SR-Bank SR-Investering AS for investeringer i egenkapitalpapirer.

SpareBank 1 Boligkreditt AS ble etablert av SpareBank 1 SR-Bank sammen med de andre SpareBank 1-bankene høsten 2005. SpareBank 1 Næringskreditt AS ble etablert våren 2009 av de samme bankene. Selskapene ble stiftet med formål å være kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett i selskapenes utlånsporteføljer. Selskapene startet sin virksomhet som ordinære kredittforetak i henholdsvis 2. kvartal 2006 og 2. kvartal 2009.

Våren 2006 åpnet SpareBank 1 SR-Bank kontor i Bergen og innledet dermed sin satsing i Hordaland.

I februar 2007 ble det juridiske navnet endret fra Sparebanken Rogaland til å samsvare med det etablerte merkenavnet SpareBank 1 SR-Bank.

I 2007 ble SpareBank 1 SR-Bank Markets, bankens verdipapirforetak, etablert som eget forretningsområde. Divisjonen håndterer valuta, renter, aksjer og obligasjoner samt corporate finance tjenester. SR-Bank SR-Markets fremstår i dag som det største og ledende norske kapitalmarkedsmiljøet utenfor Oslo.

I oktober 2008 kjøpte SpareBank 1 SR-Bank, sammen med flere SpareBank 1-banker, Glitnir Bank ASA, som deretter endret navn til BN Bank ASA. I september 2009 kjøpte SpareBank 1 SR-Bank ytterligere en 3,5 prosent eierandel i BN Bank ASA fra SpareBank 1 SMN. I november 2010 fikk SpareBank 1 SR-Bank ytterligere 0,6 prosent eierskap i BN Bank ASA indirekte gjennom sammenslåingen med Kvinnherad Sparebank og overtakelsen av en eierpost i Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS. Til sammen eier SpareBank 1 SR-Bank 24,1 prosent direkte og indirekte i BN Bank per dato for Registreringsdokumentet.

I november 2010 ble Kvinnherad Sparebank slått sammen med SpareBank 1 SR-Bank, noe som gav tilgang til 26 000 nye kunder i Kvinnherad, Sunnhordland og Odda.

I juni 2011 ga Finansdepartementet SpareBank 1 SR-Bank tillatelse, med vilkår, til å omdanne virksomheten fra egenkapitalbevis bank til aksjebank. Omdanningen ble gjennomført med virkning fra 1. januar 2012. Samtidig ble bankens juridiske navn endret til SpareBank 1 SR-Bank ASA.

3.3 Forretningsidé og Strategi

3.3.1 Strategi og Målsetning

SpareBank 1 SR-Bank har som strategisk målsetning:

”Vi skal være Sør- og Vestlandets mest attraktive leverandør av finansielle tjenester

Basert på:

Gode kundeopplevelser

Sterk lagfølelse og profesjonalitet

Lokal forankring og beslutningskraft

Soliditet, lønnsomhet og tillit i markedet”

For å være den mest attraktive leverandøren av finansielle tjenester har SpareBank 1 SR-Bank som mål å fortsatt vokse gjennom organisk vekst, innovasjon og utnyttelse av strategiske muligheter.

SpareBank 1 SR-Bank har videre som mål gjennom innovasjon og kontinuerlig fokus på effektivisering og utvikling å bidra til verdiskaping hos både kunde og seg selv. SpareBank 1 SR-Bank har som forutsetning for å være den mest attraktive leverandøren at de tiltrekker seg motiverte, ansvarsfulle og dyktige medarbeidere med riktig kompetanse som er tilpasset framtidige kundebehov.

3.3.2 Visjon og Verdier

Hensikten med SpareBank 1 SR-Bank er;

”SpareBank 1 SR-Bank skal skape verdier for den regionen vi er en del av”

Hensikten innebærer at SpareBank 1 SR-Bank skaper verdier for regionen og eierne gjennom å kombinere offensiv sparebankfilosofi og moderne forretningsdrift. Underforstått ligger det at organisasjonen til enhver tid skal ha et sterkt kundefokus i sine prioriteringer og beslutninger.

Sparebank 1 SR-Bank sitt samfunnsengasjement skal bidra til lønnsomhet og verdiskaping både for regionen, kundene og Banken.

Visjon for SpareBank 1 SR-Bank er:

”SpareBank 1 SR-Bank - anbefalt av kunden”

SpareBank 1 SR-Bank har en ambisjon om å gi gode opplevelser for kunden som resulterer i at kunden anbefaler Banken til andre. Det er dette alle medarbeidere hver dag skal strekke seg etter, slik at SpareBank 1 SR-Bank fremstår som et lønnsomt og solid finanskonsern.

Gode kundeopplevelser gjennom prinsippene *”en kunde – en leverandør”* og *”ei dør inn”* skal bidra til at Banken lever opp til visjonen.

Verdigrunnlag for SpareBank 1 SR-Bank er:

”Mot til å meina, styrke til å skapa

gjennom å være:

langsiktig

åpen og ærlig

og gjennom å vise:

ansvar og respekt

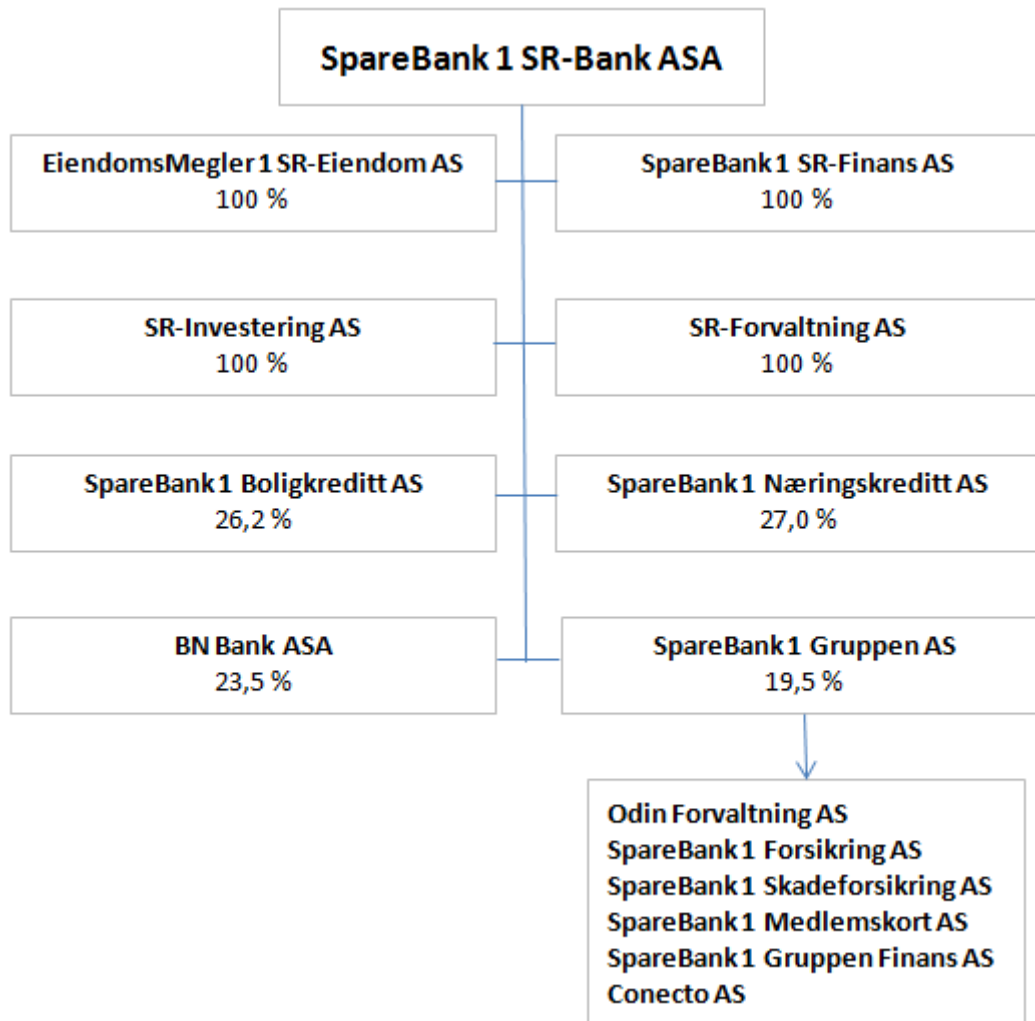
vilje og evne til forbedring”

For at kunden skal sitte igjen med en god opplevelse fokuserer SpareBank 1 SR-Bank på at de ansatte skal opptre skikkelig og ha et felles verdigrunnlag som etterleves av hver og en. Det er utarbeidet etiske retningslinjer og *”code of conduct”* for å ivareta dette. Dette skal være grunnlaget for å skape den nødvendige tillit hos kundene og ellers i markedet og er en forutsetning for den gode kundeopplevelsen.

3.4 Organisasjonsstruktur i Sparebank 1 SR-Bank-konsernet

3.4.1 Selskapsstruktur

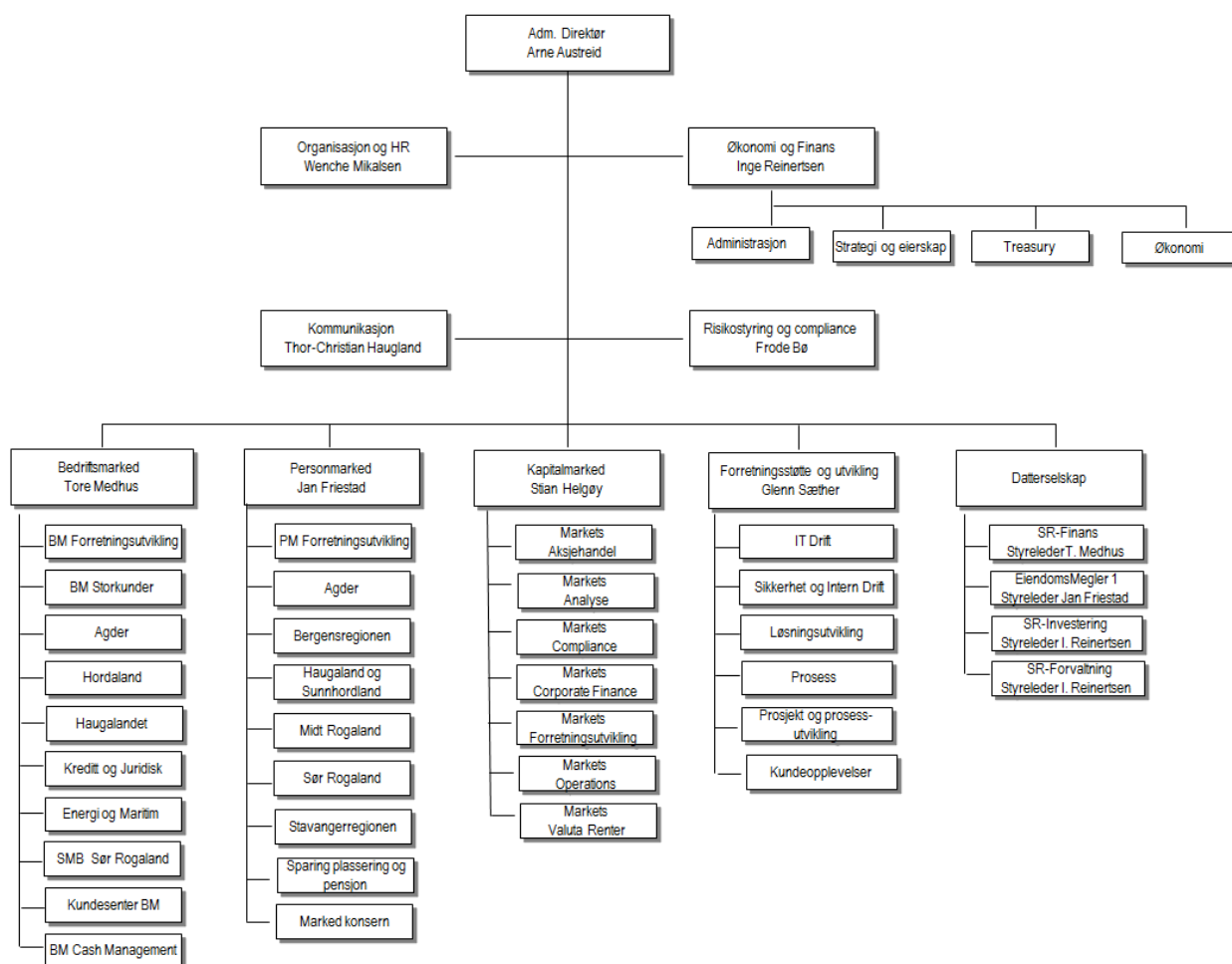
SpareBank 1 SR-Bank med datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter er etablert i Norge og opererer etter norsk lovgivning. Figuren nedenfor viser de vesenligste selskapene som inngår i Konsernet. SpareBank 1 SR-Bank ASA er morselskap i Konsernet. Disse selskapene og virksomhetene anses alle som viktige for den totale driften til SpareBank 1 SR-Bank, men Selskapet er ikke avhengig disse. For en komplett oversikt over Bankens investering i andre selskap se kapittel 3.13.

For nærmere beskrivelse av virksomhetene i konsernselskapene se egne punkt under i kapittel 3.6. Som det fremgår av figuren over eier SpareBank 1 SR-Bank 19,5 prosent av aksjene i SpareBank 1 Gruppen AS som igjen er eier av flere produktselskaper. For nærmere beskrivelse av disse virksomhetene og organisering se pkt. 3.8 under.

3.4.2 Organisering av virksomhetene

Figuren under presenterer hvordan SpareBank 1 SR-Bank er strukturert operasjonelt. Som det fremgår av figuren er hoveddelen av konsernets operasjonelle virksomhet i morselskapet SpareBank 1 SR-Bank ASA.

SpareBank 1 SR-Bank er organisert i tre forretningsområder; personmarked, bedriftsmarked og kapitalmarked. Forretningsmodellen og organiseringen av virksomheten er utviklet for å best mulig møte kundens forventninger og for å styrke grunnlaget til å fortsatt være et solid og kraftfullt finanskonsern på Sør- og Vestlandet. Målet med SpareBank 1 SR-Banks forretningsmodell og organisering er først og fremst å være et lønnsomt, solid og attraktivt finanskonsern, med fokus på den gode kundeopplevelsen.

Som et ledd i videreutviklingen av forretningsplanen og organiseringen satser SpareBank 1 SR-Bank på økt effektivitet, styrket kompetanse og utvikling av en mer offensiv organisasjon.

Forholdet mellom kunde og bank er basert på personlige relasjoner. Dette er fortsatt kjernen i SpareBank 1 SR-Bank sin forretningsmodell og organisering, men det siste tiåret har antall kunde kanaler økt betydelig. I mai 2010 lanserte SpareBank 1 Norges første bank-app for smarttelefon og nettbrett. Dette er et eksempel på at kommunikasjonskanalene til SpareBank 1 SR-Bank videreutvikles og tilpasses kundenes behov.

For en mer detaljert beskrivelse av virksomheten i SpareBank 1 SR-Bank, divisjonene og de ulike forretningsområdene se pkt. 3.5 under.

3.5 Beskrivelse av SpareBank 1 SR-Banks Virksomhet

3.5.1 Introduksjon

SpareBank 1 SR-Bank har bidratt til verdiskaping i mer enn 170 år på Sør - og Vestlandet. Med hovedkontor i Stavanger, er Banken godt etablert i et marked med stort potensial for fortsatt videre vekst og lønnsomhet.

Hver fjerde nordmann bor i Bankens markedsområde. Det er sterk netto innvandring til Rogaland, og landsdelen samlet har en befolkningsvekst over gjennomsnittet for landet. Arbeidsledigheten er lav og godt under gjennomsnittet for landet. I tillegg er sykefraværet per avtalte dagsverk lavt og gjennomsnittlig årsinntekt høy.

Aktivitetsnivået for regionens næringsliv er økende og flertallet av virksomhetene viser til god lønnsomhet. Stavangerregionen er vinner av nærings-NM i 2013, for niende år på rad (NHO: NæringsNM 2013 - <https://www.nho.no/siteassets/nhos-filer-og-bilder/filer-og-dokumenter/offentlig-sektor-og-naringslivet/naringsnm-2013.pdf>). Relativt sett er både Rogaland og Hordaland et kapitalintensivt område, målt i forhold til andel av befolkning. Næringsstrukturen er dominert av olje- gass- og shippingrelatert virksomhet.

Bankens konkurransekraft og konkurransefortrinn er å finne i noen enkle, men likevel effektive prinsipper i forholdet til kunden.

En kunde – en leverandør

Kunden skal oppleve hele Banken som en enhet. Hver medarbeider skal ta et helhetlig konsernansvar i sin kundefølelse, selv om dette innebærer å bistå kunder utenfor "egen" enhet.

Ei dør inn

Kunden skal oppleve forutsigbarhet og gjenkjennelse på tvers av kommunikasjonskanal. Uavhengig av hvem kunden møter skal vedkommende få den samme gode opplevelsen bygget på like prosesser, servicenivå og prestasjonsstandarder. Disse prestasjonsstandardene skal gjøre Banken mer standardisert i kundefølelsen og dermed mindre personavhengige.

Profesjonell kundefølelse fra første kontakt

Kunden skal oppleve Banken som effektiv og kompetent. Kunden skal oppleve at Bankens kompetanse anvendes slik at den resulterer i en merverdi for kunden. Et viktig særtrekk ved SpareBank 1 SR-Bank er at kunden skal kunne treffe mennesker i de fysiske arenaene som er sentralt plassert i Bankens markedsområder.

For å sikre at prinsippene lar seg gjennomføre og operasjonalisere i Bankens daglige virke, er organisasjonen bygget opp med basis i; *Sterk lagfølelse og profesjonalitet, lokal forankring og beslutningskraft og ikke minst soliditet, lønnsomhet og tillit i markedet.*

Humankapitalen i form av mer enn 1100 medarbeidere er den viktigste ressursen for å skape verdier for eiere, kunder og regionen. Det satses målrettet på kompetanseutvikling for å imøtekomme økende krav fra både kunder og regulatoriske myndigheter. Kundene skal oppleve at Banken tilbyr bedre rådgivning og service enn konkurrentene. I kampen om den mest kompetente arbeidskraften legger Banken vekt på å utvikle et attraktivt arbeidsmiljø som bl.a. kjennetegnes av høy ansatt-tilfredshet, lavt sykefravær og stabil turn-over.

Sterk lagfølelse og profesjonalitet gir tydelige føringer om lagarbeid, fellesskap og kvalitet i hele Banken for å nå felles mål. Banken skal opptre profesjonelt i alle sammenhenger slik at også dette underbygger gode kundeopplevelser og prinsippet "ei dør inn".

Lokal forankring og beslutningskraft er viktige interne virkemidler for å nå Bankens strategiske mål, og innebærer at Banken gjennom sine beslutninger skal vise at den kjenner og forstår kunden og markedet best. Det innebærer at Banken må være tilstede der kundene ferdes, og fatte beslutningene nærmest mulig kundene basert på lokalkunnskap.

Soliditet, lønnsomhet og tillit i markedet er virkemidler som tydelig vektlegger målsettingen om å være blant de mest lønnsomme finansinstitusjoner i Norden sammen med behovet for å være riktig kapitalisert til enhver tid. Beslutninger

preget av langsiktighet bygger opp omkring vårt verdigrunnlag og viser soliditet overfor kunder og investorer. Med tillit i markedet vektlegges behovet for tillit hos alle interessenter som kunder, medarbeidere, investorer og myndigheter. Gode kundeopplevelser basert på skikkelig og kompetent opptreden preget av kvalitet og service fra alle medarbeidere styrker vår tillit hos kundene.

Det unike med SpareBank 1 SR-Bank ligger i samspillet mellom disse, og gjennom riktig utnyttelse skal vi kunne kapitalisere på dette.

3.5.2 Personmarked

Banken har en sterk posisjon i personmarkedet i Rogaland, Hordaland og Agder-fylkene. Divisjonens 263 000 kunder betjenes gjennom 52 kontorer, et moderne kundesenter og selvbetjente mobile og digitale kanaler.

Divisjonen har per 31.12.2013 utlån til privatmarkedet på ca. 120 mrd kroner inkludert boliglån i SpareBank 1 Boligkreditt og forvalter ca. 41 mrd innskuddskroner for regionens personkunder.

Personmarkedsdivisjonen tilbyr et komplett spekter av finansielle produkter og tjenester. Dette inkluderer områdene betalingsformidling, finansiering, langsiktig sparing, pensjon, investering, forsikring og eiendomsmegling. Divisjonen er organisert i fire regioner som i det daglige håndterer behov for banktjenester til brede lag av befolkningen. Formuende kunder betjenes av en egen spesialavdeling basert på et privatbankkonsept. Landbrukskunder og mindre virksomheter håndteres og følges opp av en egen enhet med tilpasset spisskompetanse.

Personmarkedsdivisjonen har ca 480 medarbeidere.

Videre vekst skal skje gjennom utvikling av selvbetjente tjenester, god opplevd service, kvalifisert rådgivning og ytterligere forenkling og effektivisering. Vekst måles i antall kunder, økt produktdekning per kunde og ytterligere og økning i antall omsatte boliger gjennom EiendomsMegler 1 SR-Eiendom.

Bankens markedsområde utgjør 25 prosent av Norges befolkning og er et voksende marked for finansielle tjenester (Kilde: SSB folkemengde etter fylke i 2013, <http://www.ssb.no/a/aarbok/tab/tab-050.html>). Markedet vokser som følge av en ung befolkning, netto tilflytning og lav arbeidsledighet. Fremover vil den største (prosentvise) kundeveksten trolig komme i Hordaland og Agder-fylkene, der markedsandelene i dag er lavest. Tabellen viser utviklingen fylkesvis for morbank.

PM-divisjonen	Rogaland		Agder		Hordaland	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Netto renteinntekter	785	793	80	74	39	31
Andre Inntekter	874	622	103	73	46	31
Totalt	1.659	1.415	183	147	85	62

Salg av produkter gjennom direktekanalene (kundesenter, internett og mobil) utgjør 20 prosent av det totale salget. Andelen forventes å øke når flere tjenester tilgjengeliggjøres og arbeidsprosesser digitaliseres. Utviklingen av gode selvbetjente løsninger vil både gjøre det enklere for kundene og redusere operasjonelle kostnader.

SpareBank 1 SR-Banks utlån til personkunder kjennetegnes av lave tap og lite mislighold. Per 31.12.2013 var misligholdet 0,28 prosent av utlånsporteføljen. Av totale utlån er 99,3 prosent klassifisert som lav risiko.

Privatmarkedsdivisjonens bidrag før nedskrivninger på utlån ble 1 326 mill kroner per 31.12.2013, mot 1 067 mill kroner samme tid i fjor. Resultatforbedringen kommer av bedre rentenetto, økning i provisjonsinntekter samt god kostnadsstyring. Provisjonsinntekter økte for betalingsformidling, forsikring og investeringstjenester.

3.5.3 Bedriftsmarked

Banken har et sterk og fremtredende posisjon i næringslivet i landsdelen med en ambisjon om en ytterligere forsterkning. Bedriftsmarkedsdivisjonen har tatt mål av seg å gjennomgå fortsatt vekst og da med sterkt fokus på lønnsomhet. Divisjonen betjener kunder i hele SpareBank 1 SR-Banks markedsområde. Denne landsdelen består av et robust næringsliv som står godt rustet til å møte et forventet økt aktivitetsnivå fremover. Divisjonen består av fem regionale forretningsenheter, samt tre spesialavdelinger som håndterer kunder innen energi og maritim sektor, offentlig sektor og storkunder.

Divisjonen har per 31.12.2013 utlån til bedriftsmarkedet på ca. 62 mrd kroner og forvalter ca. 27 mrd innskuddskroner for regionens bedriftskunder.

Divisjonen har tilrettelagt for et godt og bredt distribusjonsnett for divisjonens 12 100 kunder. Disse betjenes, i tillegg til faste rådgivere, via internettbaserte tjenester og et velutviklet telefonbasert kundesenter. Kundesenteret er, utover å være en viktig servicekanal, også blitt en stadig mer betydningsfull distribusjonskanal for produkter innenfor pensjon, forsikring, betalingsformidling og finansiering.

Bedriftsmarkedsdivisjonen har 168 medarbeidere. Det satses systematisk og kontinuerlig på kompetanseutvikling gjennom gode systemer og program for deling av kunnskap internt, samt bruk av interne og eksterne kurs. Målet er å styrke kompetansen og ferdighetene til Bankens dyktige medarbeidere til det beste for kundene.

Divisjonens nyere markedssatsing i Hordaland og Agder-fylkene har gitt god uttelling gjennom stadig voksende markedsandeler. Tabellen viser utviklingen fylkesvis for morbank.

BM-divisjonen	Rogaland		Agder		Hordaland	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Netto renteinntekter	704	682	71	70	134	114
Andre Inntekter	248	197	10	10	23	25
Totalt	952	879	81	80	157	139

Banken har utviklet og benytter aktivt moderne systemer for risikoklassifisering, risikoprising og porteføljestyling. Den primære målsettingen med disse systemene er å opprettholde samt ytterligere forbedre risikoprofilen i divisjonens utlånsportefølje. Sammen med kredittstrategi, kredittpolitiske retningslinjer og kredittbehandlingsrutinene bidrar dette til at kredittbehandlingsprosesser og risikovurderinger er av høy kvalitet. Kvaliteten i utlånsporteføljen vurderes som god.

Bedriftsmarkedsdivisjonens bidrag før nedskrivninger på utlån ble 959 mill kroner i 2013. Dette er 63 mill kroner høyere enn i 2012. Økning i rentenetto forklarer det vesentligste av resultatforbedringen fra fjoråret. Per 31.12.2013 hadde divisjonen netto nedskrivninger på utlån og garantier på 130 mill kroner, sammenlignet med 152 mill kroner på samme tid i fjor. Samlet tapsnivå er i perioden under langsiktig forventet gjennomsnitt og andelen misligholdte lån er lav.

3.5.4 Kapitalmarked

Divisjonens kompetanseområder er komplementær til tradisjonell bankdrift og har samlet Bankens ressurser innenfor verdipapirvirksomhet.

Verdipapirvirksomheten er organisert under merkenavnet SR-Bank Markets og omfatter kundehandel og egenhandel med renter, valuta og aksjer, corporate finance-tjenester samt oppgjørsfunksjon og verdipapiradministrative tjenester.

Kapitalmarkedsdivisjonen har ambisjon om å bli det ledende verdipapirforetaket i Norge utenfor Oslo målt i omsetning og resultater. SR-Bank Markets skal gjennom å skape merverdier for kundene bli den anbefalte aktør innenfor kapitalmarkeds tjenester og produkter.

Kapitalmarkedsdivisjonen omsatte i 2012 for 268 mill kroner og 2013 for 174 millioner kroner. Tap på en enkelt investering i obligasjoner og reduksjon i inntekter fra rentehandel preger resultatet negativt i forhold til samme periode i fjor. En vesentlig del av inntektene er knyttet til handel med rente og valutaprodukter.

Divisjonen betjener kunder i hele Bankens markedsområde. Kunderelasjonen er ofte delt med rådgiver i bedriftsmarkedsdivisjonen. Distribusjonen skjer primært i direkte dialog med kunden telefonisk eller ved personlig møte. Aksjehandel kan skje via selvbetjente nettløsninger i tillegg til personlig oppfølging.

37 medarbeidere er tilknyttet SR-Bank Markets. Samtlige er lokalisert ved Bankens hovedkontor. Formalkompetansen er høy, det er korte beslutningsveier og løsningsorienterte medarbeidere som har målsetting om å skape merverdi for kunden. Kompetanseheving skjer ved personlig skreddersydde opplegg. Samtlige ansatte har et minstekrav om å være sertifisert av Norges Fondsmeglerforbund.

Et satsingsområde for divisjonen er å opprettholde samt ytterligere forbedre robustheten i støtteprosessene med tilhørende IT-systemer. Banken har utviklet og benytter aktivt moderne systemer med hensyn til risikoklassifisering, risikoprising og porteføljestyling. SR-Bank Markets har i tillegg sitt eget svært avanserte handels- og porteføljesystem fra en ledende global aktør.

3.6 Datterselskaper

SpareBank 1 SR-Banks datterselskaper er etablert i Norge og opererer etter norsk selskapslovgivning.

3.6.1 EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS

Eiendomsmeglervirksomheten i Banken er organisert som en egen juridisk enhet. Virksomheten fremstår i markedet som EiendomsMegler 1. Konsernets distribusjonsmodell har tatt opp i seg behovet for samhandling og har derfor lagt vekt på samlokalisering både i Bankens mange kontor og på kundesenteret.

Selskapet har per 31.12.2013 219 årsverk. Virksomheten omfatter næringsmegling, fritid, nybygg og brukte boliger, samt boligleie. Selskapet oppnådde et resultat før skatt i 2013 på 41,9 mill kroner, mot 86,4 mill kroner i 2012. Nedgangen i resultatet skyldes i stor grad at det i 2012 ble foretatt inntektsføring av tidligere avsetninger i forbindelse med endring av pensjonsordning i selskapet med 40 mill kroner. Resultatet for øvrig gjenspeiler et noe avdempet eiendomsmarked i 2013.

3.6.2 SpareBank 1 SR-Finans AS

Selskapets hovedvirksomhet er leasingfinansiering til næringslivet og bil- og båtlån til 6 400 personkunder. SpareBank 1 SR-Finans hadde en forvaltningskapital per 31.12.2013 på 6,2 mrd kroner. Selskapet ble etablert i 1972 og sysselsetter 29 årsverk i Bergen, Haugesund, Stavanger og Kristiansand.

SpareBank 1 SR-Finans produkter distribueres via Bankens kontornett og kundesenter, av selskapets egne rådgivere og via internettbaserte tjenester. Selskapet har i tillegg distribusjonsavtaler med seks banker tilknyttet SpareBank 1-alliansen. Resultat før skatt i 2013 var 150 mill kroner, mot 115 mill kroner i 2012.

3.6.3 SR-Forvaltning AS

SR-Forvaltning har konsesjon for aktiv forvaltning og verdipapirfondsforvaltning. Sistnevnte ble lansert i mai i 2012, og består av tre nye fond; SR-Utbytte, SR-Kombinasjon og SR-Rente. Alle fondene har hatt en god start. Selskapet

forvalter porteføljer for SpareBank 1 SR-Bank sin pensjonskasse, samt for ca 2.000 eksterne kunder under diskresjonære mandat. Kundebasen består av pensjonskasser, offentlige institusjoner, bedriftskunder og formuende privatpersoner.

Resultat før skatt i 2013 ble 22,4 mill kroner. Selskapet forvaltet ca 7,7 mrd kroner ved utgangen av 2013.

3.7 Felleskontrolleret Virksomhet og Tilknyttede Selskaper

3.7.1 SpareBank 1 Gruppen AS

SpareBank 1 SR-Bank er medeier i SpareBank 1 Gruppen AS gjennom en eierandel og stemmeandel på 19,5 prosent. Forretningsadressen til SpareBank 1 Gruppen AS er Storgata 65, 9008 Tromsø.

SpareBank 1 Gruppen AS har en registrert aksjekapital på 1 956 mill kroner. I 2013 hadde SpareBank 1 Gruppen AS en konsolidert bokført egenkapital på 5 800 mill kroner. Resultat etter skatt for 2013 var 1 097 mill kroner for Konsernet, mens for året 2012 hadde Konsernet et resultat etter skatt på 443 mill kroner.

Utbytte fra SpareBank 1 Gruppen AS for 2012, som ble utdelt i 2013 var på 687 mill kroner, mens utbytte fra SpareBank 1 Gruppen AS for 2011, utdelt i 2012 var 443,9 mill kroner. Banken mottok 19,5 prosent, tilsvarende sin eierandel, av utbytte.

Se mer informasjon om SpareBank 1 Gruppen i avsnitt 3.8 og i avsnitt 3.13.

3.7.2 Sparebank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt ble etablert i 2005 av SpareBank 1-bankene. Selskapet er lokalisert i Stavanger. Selskapet ble stiftet med formål å være et kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett i selskapets utlånsportefølje. Eierandelen i SpareBank 1 Boligkreditt AS justeres årlig, basert på andel av totalt solgte utlån fra eierne per 31. desember.

SpareBank 1 SR-Banks eierandel per 31.12.2013 er 26,2 prosent. Per 31.12.2013 har SpareBank 1 SR-Bank solgt 45,7 mrd kroner i utlån til SpareBank 1 Boligkreditt AS.

3.7.3 Sparebank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Næringskreditt ble etablert i 2009 av SpareBank 1-bankene. Selskapet er lokalisert i Stavanger. Selskapet ble stiftet med formål å være et kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett i selskapets utlånsportefølje.

Næringskreditt første forvaltningsavtale ble inngått med BN Bank ASA i 2009. Ved etablering av Næringskreditt var eierandelene like som de forholdsmessige eierandelene i BN Bank ASA.

Når Styret bestemmer det, men minst årlig og normalt rett etter ordinær generalforsamling, fortas det en omallokering av aksjer i hht inngått aksjonæravtale.

SpareBank 1 SR-Banks eierandel per 31.12.2013 er 27,3 prosent. Per 31.12.2013 har SpareBank 1 SR-Bank solgt 0,6 mrd kroner i utlån til SpareBank 1 Næringskreditt AS.

3.7.4 BN Bank ASA

SpareBank 1-bankene kjøpte Glitnir Bank ASA i oktober 2008. I januar 2009 ble navnet endret til BN Bank ASA. Per dato for Registreringsdokumentet eier SpareBank 1 SR-Bank direkte (23,5 prosent) og indirekte gjennom Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS (0,6 prosent), 24,1 prosent av BN Bank ASA.

Styret i BN Bank ASA har vedtatt en strategi om at BN Bank ASA skal drive sin virksomhet som en rendyrket direktebank mot personmarkedet nasjonalt og som en spesialist på næringseiendom mot bedriftsmarkedet, hovedsakelig i Oslo og Trondheim.

3.8 Sparebank 1-alliansen

SpareBank 1 SR-Bank inngår i SpareBank 1-alliansen som en av stifterne og med en eierandel på 19,5 prosent i SpareBank 1 Gruppen AS.

SpareBank 1-alliansen er et bank- og produksamarbeid der medlemsbankene samarbeider gjennom det felleseide holdingselskapet SpareBank 1 Gruppen AS. SpareBank 1-alliansens overordnede mål er å sikre den enkelte banks selvstendighet og regionale forankring gjennom sterk konkurransevne, lønnsomhet og soliditet. SpareBank 1-alliansen er samlet sett en av de største tilbyderne av finansielle tjenester i Norge.

SpareBank 1-alliansen visjon er at SpareBank 1-bankene skal være den anbefalte banken for privatpersoner og små og mellomstore bedrifter i Norge med full produktbredde, og at kundene skal oppleve at SpareBank 1-bankene er de beste på nærhet, lokal forankring og kompetanse. De viktigste kjerneverdiene er "nær og dyktig". Nedenfor følger historikk for utviklingen av samarbeidet mellom SpareBank 1-bankene:

SpareBank 1 Gruppen ble etablert i 1996 av Sparebanken Nord-Norge (Sparebank 1 Nord-Norge), Sparebanken Midt-Norge (SpareBank 1 SMN), Sparebanken Vest og Sparebanken Rogaland (SpareBank 1 SR-Bank).

11. november 1996 ble SpareBank 1-merkevaren lansert.

I desember 1996 godkjente Finansdepartementet at Samarbeidende Sparebanker AS kom inn på eiersiden i SpareBank 1 Gruppen. Den formelle inntreden skjedde 11. februar 1997.

I 1999 kom LO inn på eiersiden i SpareBank 1 Gruppen AS gjennom at SpareBank 1 Gruppen AS overtok Vår Gruppen ASA. I denne transaksjonen kom også FöreningsSparbanken inn på eiersiden i SpareBank 1 Gruppen AS.

Sparebanken Vest gikk ut av SpareBank 1-alliansen i 2003 og solgte sine eierandeler i SpareBank 1 Gruppen AS med virkning fra 31. desember 2003.

I 2006 solgte FöreningsSparbanken seg ut, mens Sparebanken Hedmark kjøpte seg inn i SpareBank 1 Gruppen AS.

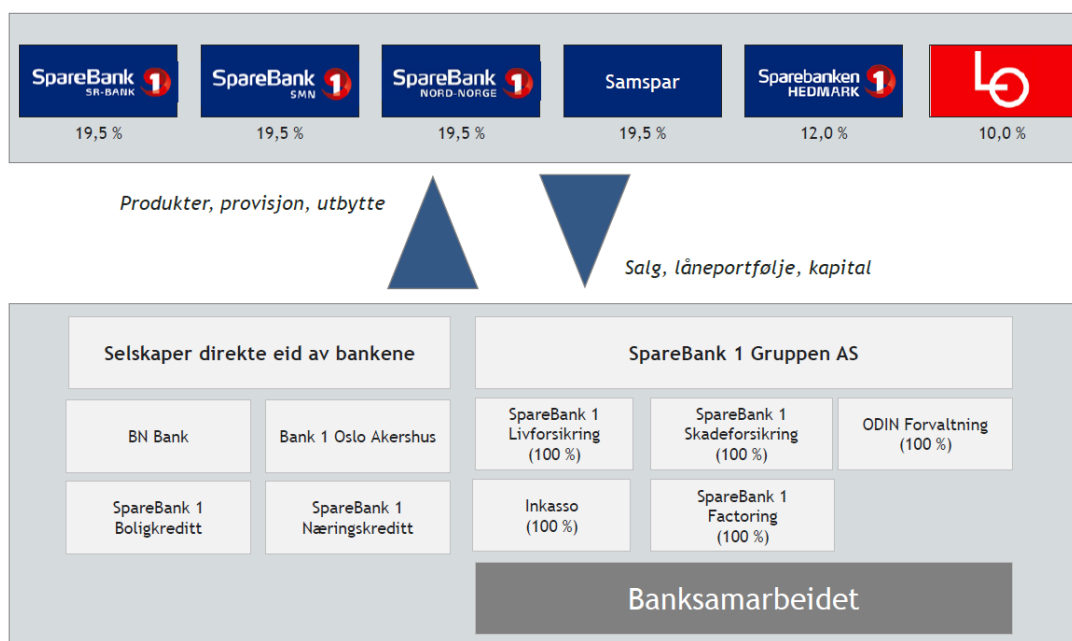
I oktober 2008 kjøpte SpareBank 1-bankene Glitnir Bank, som i januar 2009 skiftet navn til BN Bank ASA.

Med virkning fra 1. januar 2010 ble Bank 1 Oslo Akershus AS eierstruktur endret fra å være eid av SpareBank 1 Gruppen AS til å bli direkte eid av SpareBank 1-bankene og LO ("Landsorganisasjonen i Norge").

Figuren nedenfor gir en oversikt over SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1-alliansen per dato for Registreringsdokumentet.

Alliansens eiere

- Alle kreditt beslutninger gjøres lokalt
- Stordriftsfordeler relatert til kostnader, IT løsninger, markedsføring og merkevarutbygging

Samlet forvaltningskapital for SpareBank 1-alliansen per 31.12.2013 er cirka 840 mrd kroner. SpareBank 1-alliansen omfatter om lag 350 kontorer over hele landet. Totalt sysselsetter SpareBank 1-alliansen cirka 6 300 årsverk.

SpareBank 1-bankene bruker kjernesystemer fra Evry ASA.

SpareBank 1-alliansen arbeider målrettet med å profilere merkenavnet SpareBank 1.

SpareBank 1 Gruppen AS er viktig i arbeidet med å realisere SpareBank 1-alliansens strategi. Hensikt, visjon og verdier som er definert for alliansen vil også være styrende for SpareBank 1 Gruppen AS. SpareBank 1 Gruppen AS sin virksomhet skal være verdiskapende for kunder og eiere.

SpareBank 1 Gruppen AS sine hovedfunksjoner innen SpareBank 1-alliansen er todelt:

- 1) Drive og utvikle finanskonsernet med distribusjon av konkurransedyktige produkter og tjenester gjennom alliansebankene.
- 2) Drive og utvikle banksamarbeidet med felles forvaltning, utvikling og gjennomføring av aktiviteter som gir stordrifts- og kompetansefordeler – inkludert utvikling av merkevaren.

SpareBank 1 Gruppen AS eier selskaper som tilbyr skadeforsikring, livsforsikring, fondsforsikring og andre finansielle tjenester og produkter til SpareBank 1 bankene og deres kunder, samt til LO-medlemmer. Distribusjonen av produktselskapenes produkter skjer i all hovedsak gjennom bankene i SpareBank 1-alliansen og gjennom avtaler med LO og deres fagforbund.

SpareBank 1 SR-Bank har inntjening fra produktselskapene på to ulike vis. For det første som distribusjonskanal for produktene hvor det til salget er knyttet kommersielle salgspolisjoner. Dernest vil verdioppbygging i og utbyttebetaling fra disse produktselskapene gi avkastning for SpareBank 1 SR-Bank som følge av eierskapet i SpareBank 1 Gruppen AS, og andre felleskontrollerte virksomheter.

De viktigste produktselskapene er:

SpareBank 1 Livsforsikring AS

Selskapet har en sterk posisjon i personkundemarkedet for livsforsikringsprodukter. Selskapet er en videreføring av tidligere David Livforsikring AS samt livsiden i VÅR Bank og Forsikring AS. SpareBank 1 Fondsforsikring AS, som blant annet tilbyr Unit-Link-produkter, ble fusjonert inn i SpareBank 1 Livsforsikring AS i desember 2006.

SpareBank 1 Skadeforsikring AS

Selskapet ble etablert i 1998 og representerte den gang en nysatsing i skadeforsikrings-markedet. Det var i første omgang kun personkundemarkedet som ble betjent. Etter overtagelsen av VÅR Bank og Forsikring har selskapet også ervervet en posisjon i bedriftsmarkedet. SpareBank 1 Skadeforsikring AS er det fjerde største skadeforsikringsselskapet i Norge.

Odin Forvaltning AS

Dette er en av landets største fondsforvaltningsselskap som tilbyr totalt 30 nasjonale og internasjonale fond. Selskapet samarbeider også med britiske Templeton, og med Robur, fondsforvaltningsselskapet til svenske Swedbank AB publ.

EiendomsMegler 1

Dette er ikke et datterselskap i SpareBank 1 Gruppen, men en forening mellom eiendomsmeglerselskaper eid av bankene i SpareBank 1-alliansen. Samlet er EiendomsMegler 1 et av Norges største eiendomsmeglerforetak.

3.9 SpareBank 1 SR-Banks Kundegrunnlag og Markedsposisjon

3.9.1 Lokalisering og Distribusjonsnettverk

SpareBank 1 SR-Bank er Norges største regionbank, og nest største norskeide bank. Rogaland utgjør kjerneområdet, men satsingen på Agder-fylkene og Hordaland har på få år gitt en god vekst både med hensyn til utvikling i markedsandeler og lønnsomhet. Fylkene i markedsområdet har samlet ca 1 180 000 innbyggere og det er registrert ca 208 000 bedrifter og personlige foretak i regionen.

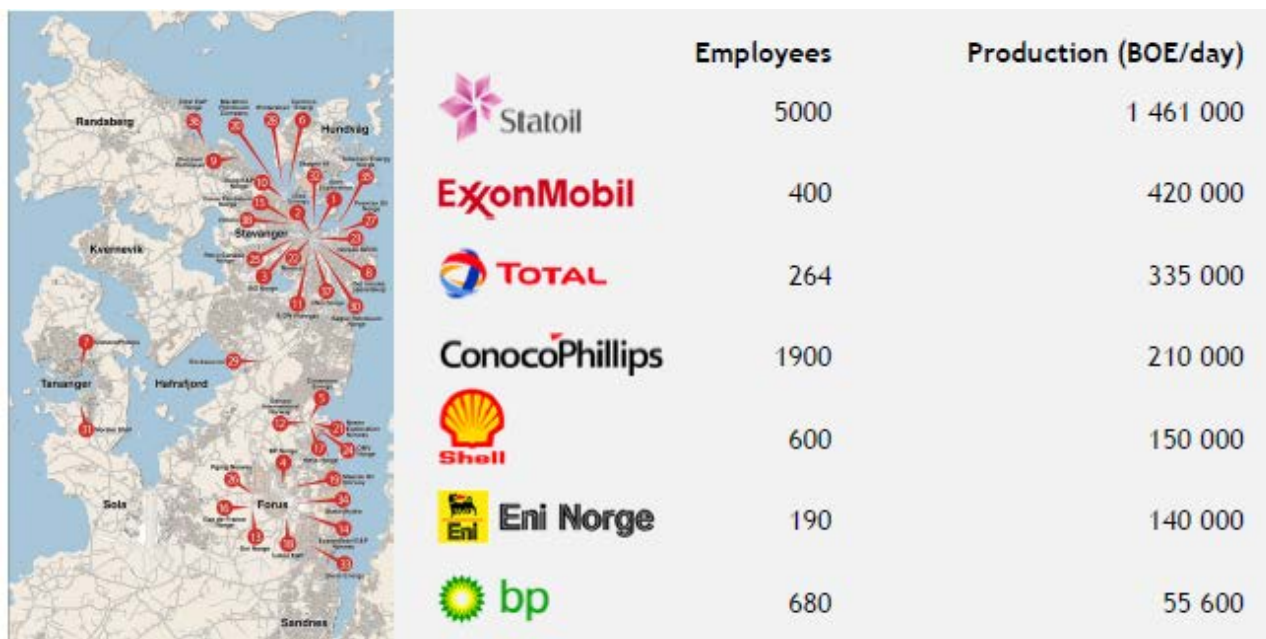
Norge

Den makroøkonomiske utviklingen gjennom 2013 tyder på en fortsatt moderat og dempet internasjonal vekst. I Norge har enkelte svake økonomiske indikatorer og lavere styringsrenteforventninger blant annet bidratt til at kronen har svekket seg. Ved inngangen til 2014 er styringsrentene nær null i mange land, og markedsaktørenes forventninger til styringsrentene fremover er lavere enn høsten 2013. Usikkerheten om den makroøkonomiske utviklingen er fortsatt stor og representerer således en risiko for makrobildet også i Norge.

Bedriftene i Norges Banks regionale nettverk rapporterte i oktober 2013 at veksten i produksjonen hadde avtatt noe mer enn ventet, og de nedjusterte samtidig sine forventninger om veksten fremover. Samtidig bidrar høy oljepris og fortsatt vekst i både norske og globale oljeinvesteringer til at aktiviteten i næringer som leverer varer og tjenester til oljevirkosomheten er god.

Sør- og Vestlandet

Sør- og Vestlandet og i sær Stavanger-regionen har de siste førti årene stått i sentrum for utviklingen av Norge som olje- og energinasjon. Om lag 40 prosent av norske oljeserviceselskaper holder til i Stavanger-regionen, og majoriteten av de norske operatørselskapenes hovedkontor er lokalisert her (Kilde: E&Y oljeserviceanalyse for 2013, side 25 [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-The-Norwegian-oil-field-services-analysis-2013/\\$FILE/EY-Norwegian-Oilfield-Services-Analysis-2013-web.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-The-Norwegian-oil-field-services-analysis-2013/$FILE/EY-Norwegian-Oilfield-Services-Analysis-2013-web.pdf)). Norges største oljeselskap, Statoil, har hovedkontor på Forus i Stavanger og de aller fleste av de internasjonale operatørselskapene har også sine norske hovedkontorer i Stavanger-regionen. Noen av disse er Total, ENI, ConocoPhillips og Shell. Statlige organisasjoner som Petoro, Oljedirektoratet og Petroleumstilsynet, samt Norsk olje og gass, har også sine hovedkontor i Stavanger.

Sør- og Vestlandet har et allsidig og dynamisk næringsliv som er kjent for høy grad av internasjonalisering, verdiskaping og nyskaping, og regionen har en god plassering både når det gjelder internasjonal kommunikasjon, den norske kontinentalsokkelen og regionale transportruter.

Næringslivets internasjonale orientering og nettverk gjør regionen åpen og tilgjengelig for omverden. I kjølvannet av det norske oljeeventyret har en sett en sterk økning av gründervirksomhet og nyetableringer, og det er generelt stor innovasjonsaktivitet i regionen.

Det skjer for tiden betydelige industrielle satsinger basert på regionens hovednæring innenfor olje- og energi. Dette danner grunnlaget for økt aktivitet og verdiskaping i regionen gjennom ringvirkninger. Store nasjonale og internasjonale aktører foretar store investeringer i norsk sokkel og posisjonerer seg i regionen. Dette fører til økt etterspørsel etter arbeidskraft og medfører strammere arbeidsmarked enn ellers i landet og økt press på boligpriser.

Næringsstrukturen i regionen er dominert av olje- og gassrelatert virksomhet, men regionen har også kompetanse på mange andre områder:

- Regionen er en av landets viktigste produsent av kjøtt- og melkeprodukter og grønnsaker.
- Finansnæringen, med SpareBank 1 SR-Bank, Hitec Vision, Statoil Kapitalforvaltning og Skagenfondene i spissen, har vokst seg stor.
- Det finnes også en omfattende næringsmiddelindustri i regionen.

SpareBank 1 SR-Banks geografiske eksponering strekker seg fra Grimstad i Aust-Agder til Åsane i Hordaland, og har en andel på ca. 25 prosent av Norges befolkning. Hovedtyngden ligger fortsatt i kjerneområdet Rogaland.

I seneste forventningsbarometer for Rogaland tegner bedriftene et positivt bilde for 2014. I tillegg bidrar svekket kronekurs i siste halvdel av 2013 positivt for eksportrettet industri.

Forventning om en fortsatt høy oljepris, høyt investeringsnivå og store investeringer i infrastruktur bidrar til fortsatt god aktivitet i konsernets markedsområde. Det legges derfor til grunn gode vekstvilkår for regionens nærings- og befolkningsutvikling med vedvarende lav arbeidsledighet. Noe økt usikkerhet om den økonomiske utviklingen kan imidlertid bidra til en mer avdempet låneetterspørsel og fortsatt avdemping i boligmarkedet, men må ses i sammenheng med at boligprisene lenge har vokst raskt og er på høye nivåer. Mislighold og nedskrivninger av utlån forventes å forbli relativt lave også framover.

1	Rogaland	
Befolkning		440.000
Markedsandel	Personmarked Bedriftsmarked	38 % 21 %
Etablert år		1839
Markedsstrategi		Markedsleder
Viktigste industriclustere		Olje & Gass, Olje service, Supply
Arbeidsledighet		2,0 %
2	Hordaland	
Befolkning		485.000
Markedsandel	Personmarked Bedriftsmarked	4 % 8 %
Etablert år		2006
Markedsstrategi		Vekstmarked
Viktigste industriclustere		Shipping, Olje & Gass, Turisme
Arbeidsledighet		2,4 %
3	Agder	
Befolkning		285.000
Markedsandel	Personmarked Bedriftsmarked	7 % 8 %
Etablert år		2002
Markedsstrategi		Vekstmarked
Viktigste industriclustere		Råvarer, Olje Service, Industri
Arbeidsledighet		3,25 %

SpareBank 1 SR-Bank følger en multikanalstrategi med utgangspunkt i at forholdet mellom kunde og bank er basert på personlige relasjoner, samtidig som tradisjonelle og nye banktjenester gjøres enkelt tilgjengelige i digitale kanaler. Dette forenkler kundenes hverdag og bidrar til å styrke kunderelasjonen.

De viktigste konkurrentene for SpareBank 1 SR-Bank er fullservicebanker som DNB, Nordea, Danske Bank og lokale sparebanker. På grunn av den sterke økonomiske utviklingen i markedsområdet har konkurrentene de siste årene satset tungt på å etablere seg og vokse, gjennom aggressiv prising og rekruttering av medarbeidere fra konkurrenter.

3.9.2 Kundegrnlag

SpareBank 1 SR-Bank sitt markedsområde dekker ca 25 prosent av Norges befolkning.

Samlet sett har regionen over lengre tid opplevd en betydelig vekst i sysselsetting og næringsaktivitet. Veksten i sysselsettingen i Rogaland har vært betydelig sterkere enn i Norge sett under ett. Utviklingen i oljeindustrien har gitt grunnlag for vekst i arbeidsmarkedet, slik at fylket har tiltrukket seg en betydelig andel av innflyttingen fra utlandet (særlig fra vestlige land) og av innenlandsk flytting. Fylket har dessuten relativt høyt antall barnefødsler og ung aldersstruktur (Kilde: SSB, økonomiske analyser 4/2011). Sammenliknet med de foregående tiårene har imidlertid veksten vært særlig sterk de siste årene.

SSB anslo i sin siste befolkningsprognose at befolkningen i Rogaland vil øke med om lag 145.000 personer frem mot 2030 (middelanslaget), som vil tilsa en årlig vekst på om lag 1,42 prosent (Kilde: SSB, Regional framskrivning av antall innvandrere 2011-2040, 11/2012). Prognosen over tid viser at Rogaland vil ha den sterkeste veksten i landet. Dette vil bety en økning på 35 prosent i forhold til nåværende folketall. Den anslåtte befolkningsveksten på kortere sikt frem mot 2015 i Rogaland er på linje med veksten i Oslo og Akershus på ca. 2 prosent årlig. Betydelig oppgang i befolkningen fremover krever blant annet at det er tilstrekkelig arealer til bosetting og til arbeidsplasser til en langt større befolkning enn i dag. Trolig krever dette at deler av befolkningen må bosette seg lengre fra dagens vekstsentra på Nord-Jæren og i Haugesundsregionen.

For Agder-fylkene viser prognosene frem mot 2015 en vekst på linje med landsgjennomsnittet med ca 1,35 prosent årlig vekst, men frem mot 2030 viser prognosene fra SSB at Agder-fylkene vil ha ca 1,20 prosent årlig vekst mot landsgjennomsnittet på ca 1,03 prosent.

Prognosen fra SSB viser at Hordaland vil ha en årlig vekst frem mot 2015 på ca 1,54 prosent og på lengre sikt frem mot 2030 på 1,18 prosent.

Lånekundene til SpareBank 1 SR-Bank er delt inn i personmarked og bedriftsmarked. I tillegg til personkunder omfatter personmarkedet en rekke mindre bedrifter, samt landbrukssektoren. Dette gjelder i første rekke virksomheter som er organisert som personlige foretak med lav kompleksitet og risiko. Dersom virksomhetene endrer karakter, blir de overført til bedriftsmarkedsdivisjonen, som tilbyr mer spesialisert kompetanse.

Tabellen nedenfor viser SpareBank 1 SR-Bank omsetning (netto renteinntekter, netto provisjonsinntekter og andre driftsinntekter) i de geografiske markedene der Sparebank 1 SR-Bank opererer.

SPAREBANK 1 SR-BANKS OMSETNING PER GEOGRAFISK MARKED 2011 – 2013			
(MNOK)	2013	2012	2011
Rogaland	3 817	3 154	2 743
Agder	336	298	257
Hordaland	345	334	266
Sum	4 498	3 786	3 266

Tabellen nedenfor viser utviklingen i innskudd fra kunder innenfor person- og bedriftsmarkedet for de tre siste regnskapsår. Se 3.11.1 for en mer detaljert oversikt over innskudd fra kunder.

INNSKUDD FRA OG GJELD TIL KUNDER			
(MNOK)	2013	2012	2011
Personmarked	36 190	34 311	31 445
Bedriftsmarked	35 474	33 248	32 557
Opptjente renter	3	35	40
Sum	71 667	67 594	64 042

Tabellen nedenfor viser utviklingen i utlån til kunder innenfor person- og bedriftsmarkedet for de tre siste regnskapsår. Se nærmere informasjon om Bankens utlån i avsnitt 3.11.2.

BRUTTO UTLÅN TIL KUNDER			
(MNOK)	2013	2012	2011
Personmarked	59.831	52.569	47 593
Bedriftsmarked	59.933	56.359	53 309
Ufordelte og opptjente renter	509	585	466
Sum SpareBank 1 SR-Bank konsern	120.273	109.513	101 368
SpareBank 1 Boligkreditt	45.747	48.217	
Sparebank 1 Næringskreditt	642	471	
Sum SpareBank 1 SR-Bank inkl. Boligkreditt og Næringskreditt	166.662	158.201	64 042

Totale utlån fra SpareBank 1 SR-Bank utgjør ca 6,2 prosent av totale utlån i Norge.

(Kilde: SSB 2014: <http://www.ssb.no/emner/10/13/10/orbofbm/tab-05.html>)

For nærmere beskrivelse av privatmarkedet og bedriftsmarkedet i de ulike fylkene i markedsområdet se kapittel 3.5.

3.9.3 Omsetning Innen Ulike Segmenter

NETTO OMSETNING FORDELT PÅ VIRKSOMHETSOMRÅDER

(MNOK)	2013	2012	2011
Personmarked	1 940	1 634	1 327
Bedriftsmarked	1 200	1 116	947
Kapitalmarked	174	268	214
Konsernføringer	634	173	386
EiendomsMegler 1	438	433	435
SR-Finans	202	172	153

Øvrig virksomhet	73	76	190
Elimineringer	-163	-86	-385
Sum Sparebank 1 SR-Bank Konsern	4 498	3 786	3 267

Marginer i boliglånsmarkedet har generelt vært fallende i perioden 2008 til 2013 hovedsakelig på grunn av økte innlånskostnader, sterk konkurranse og forsinkelseeffekter ved rentendringer grunnet varslingsfrister overfor kundene. I 2013 økte imidlertid marginene noe igjen, hovedsakelig som følge av økte kapitalkrav. Provisjonsinntekter fra personmarkedet har hatt den største økningen fra forsikringsprovisjoner og porteføljeinntekter innenfor spare- og investeringsområdet. Fortsatt god økning i produktsalget er et resultat av Konsernets satsing på bredderådgivning.

Aktiviteten i næringslivet er god, men det oppleves sterk konkurranse i markedet. Det arbeides aktivt med bredde salg av Konsernets produkter, og produktdekningen er stigende. Kvaliteten i utlånsporteføljen vurderes som god og andelen misligholdte lån er fortsatt lav. Videre har Konsernet økte inntekter fra tilrettelegging av prosjekter som følge av god samhandling mellom SR-Bank Markets og Bedriftsmarkedsdivisjonen.

Størstedelen av inntektene i Kapitalmarkedsdivisjonen kommer fra handel med rente- og valutainstrumenter. Corporate Finance avdelingen opplever høyere aktivitet i bankens markedsområde siste kvartal mot første halvår, spesielt innen strategisk rådgivning, salg og refinansiering av virksomheter.

EiendomMegler1 melder om godt utbud av nye boligprosjekter for salg, men omsetningen falt betydelig i 2. halvår 2013, spesielt for prosjekter med mindre boenheter rettet mot førstegangsetablerere. Strammere rammebetingelser og økte krav til egenkapital treffer særlig dette kundesegmentet. Aktiviteten i markedet for næringseiendom er høy og gjenspeiler aktiviteten innenfor oljerelatert virksomhet i Stavanger-regionen. Det er imidlertid tegn som tyder på et noe mer avdempet utleiemarked og økt arealledighet for kontorlokaler. Utviklingen innenfor forvaltning og drift av næringsbygg er tilfredsstillende.

Det forventes vedvarende sterk konkurranse på de tradisjonelle produktområdene innskudd og utlån. Det legges til grunn en fortsatt positiv utvikling med vedvarende lav arbeidsledighet. Gjennom høy kundetilfredshet har SpareBank 1 SR-Bank et godt utgangspunkt for ytterligere å styrke sin markedsposisjon. Det forventes derfor en fortsatt positiv underliggende utvikling i forretningsområdene framover.

For nærmere beskrivelse av utlån og innskuddsaktivitet til de ulike kundegrupper og sektorer se kapittel 3.11.

3.10 Kredittprosessen

Den mest sentrale prosessen i SpareBank 1 SR-Bank er knyttet til kredittgivning. Beskrivelsen nedenfor redegjør i mer detalj for Bankens prosedyrer knyttet til kredittgivning, risikoanalyser og porteføljeovervåking, mislighold og tap.

SpareBank 1 SR-Bank har gjennom flere år lagt ned betydelige ressurser i å utvikle metoder, prosesser og risikostyringssystemer på høyde med de beste sammenlignbare internasjonale bankene. Banken har en aktiv rolle innen utvikling av risikostyringssystemer i SpareBank 1-alliansen og jobber kontinuerlig med å tilpasse eksisterende risikostyringsprosesser, inkludert rammeverk, teknologi, retningslinjer og organisering, i henhold til beste praksis.

Risikostyringen i SpareBank 1 SR-Bank skal støtte opp om Bankens strategiske utvikling og måloppnåelse. Risikostyringen skal videre sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En sterk risikokultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring
- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen. Å tilstrebe en optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatt forretningsstrategi
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade Konsernets finansielle stilling i alvorlig grad
- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter.

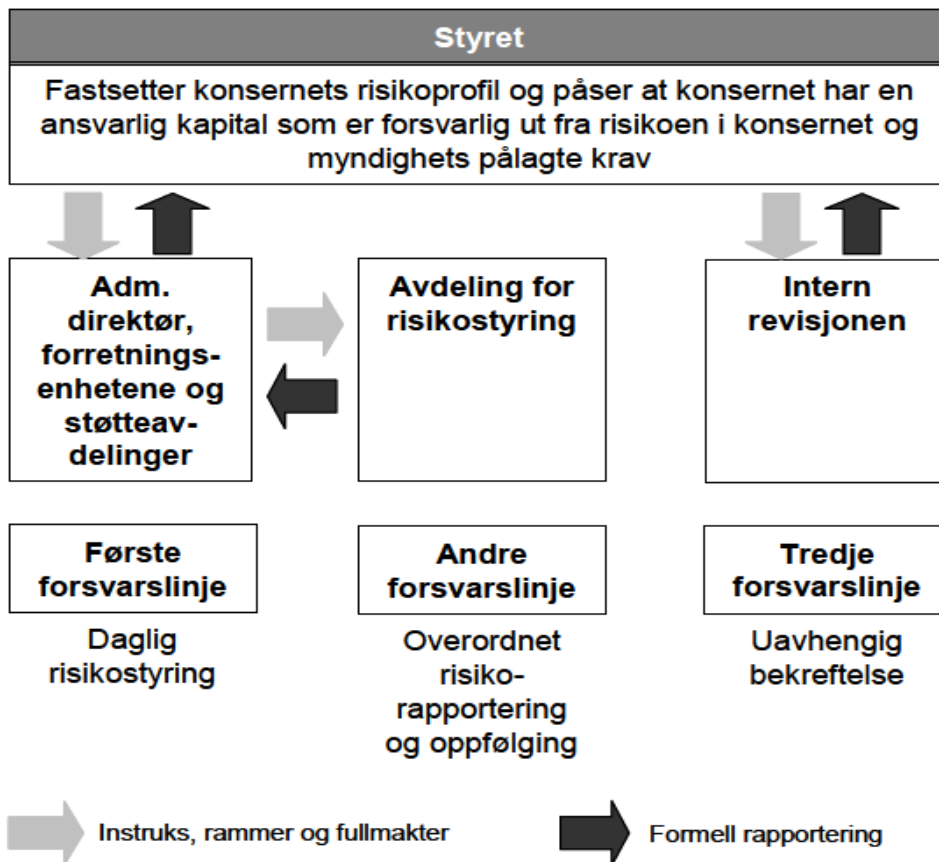
Banken har en moderat risikoprofil der ingen enkelthendelser skal kunne skade Bankens finansielle stilling i alvorlig grad. Bankens målsetting er å opprettholde sin nåværende internasjonale rating. SpareBank 1 SR-Banks kredittrating

er per dato for Registreringsdokumentet som følger: Moody's Investor service: "Long-term deposit, senior unsecured and issuer ratings" er "A2" med "Stable Outlook". FitchRatings: "Long-term IDR" er A- med "Stable Outlook".

Bankens risiko tallfestes blant annet gjennom beregninger av forventet tap og behov for risikojustert kapital for å kunne dekke uventede tap. Forventet tap og risikojustert kapital beregnes for alle hovedgrupper av risiki og for alle forretningsområder i Banken. Avkastningen på risikojustert kapital er et av de viktigste strategiske resultatmålene i den interne styringen av SpareBank 1 SR-Bank. Bankens overordnede risikoeksponering og risikoutvikling følges opp gjennom periodiske risikorapporter til administrasjonen og Styret.

Bankens sterke fokus på risikostyring er reflektert gjennom kontinuerlig opplæring av ansatte i forhold til kredittvurdering og risikostyring. Figuren nedenfor viser hvordan ansvaret for risikostyringen er fordelt i Banken.

ORGANISERING AV RISIKOSTYRING I SPAREBANK 1 SR-BANK

3.10.1 Kredittsystemer og Beslutningsstruktur

Nedenfor følger en oversikt over SpareBank 1 SR-Banks kredittprosesser innenfor henholdsvis personkundemarkedet og bedriftsmarkedet.

Kredittprosessen er konseptuelt tilnærmet lik for personkunder og bedriftskunder. De vesentlige skiller er ulike scoringsmodeller, krav til innhold i analyser og kredittfullmakter.

Kredittprosessen styres av Bankens overordnede kredittstrategi, kredittpolitiske retningslinjer og bevilgningsreglement. Kredittstrategi skal støtte opp under Bankens strategiske utvikling og måloppnåelse. Dette skal sikres gjennom:

- Et sunt kredittmiljø
- En hensiktsmessig prosess for kredittgivning og effektiv risikostyring
- Å tilstrebe en optimal kapitalallokering innenfor vedtatt forretningsstrategi

- Å tilstrebe en lik risikjustert avkastning på kundene over tid innenfor vedtatte forretningsstrategi
- En diversifisert portefølje

Bankens kredittstrategi, kredittpolitiske retningslinjer og kredittfullmakter er tydelig kommunisert internt gjennom opplæring og gjennom Bankens systemer for dokumentasjon av rutiner og prosesser. I tillegg har bedriftsmarkedsdivisjonen samlet de overordnede retningslinjene i et kreditthefte, som er utdelt til alle kundeansvarlige, medlemmer av kredittutvalg og beslutningstakere i Banken.

Figuren nedenfor viser en konseptuell oversikt over SpareBank 1 SR-Banks kredittsystem.

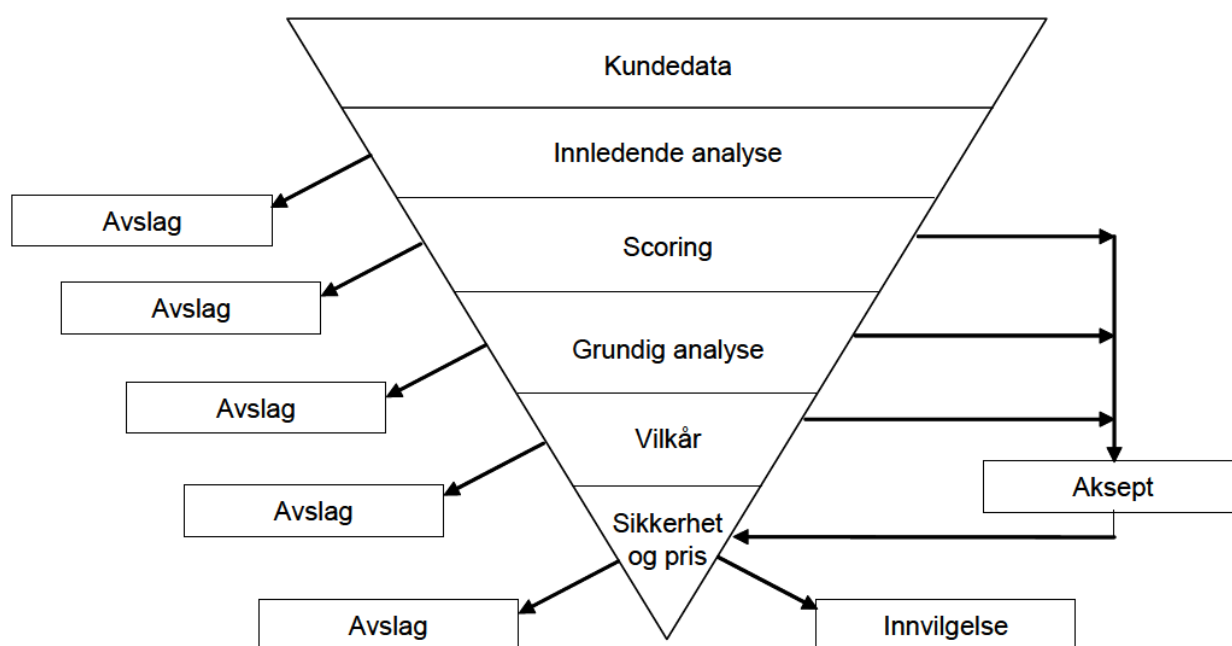
SPAREBANK 1 SR-BANKS KREDITTSYSTEM

Innledende analyse	Scoring	Grundig analyse	Sikkerhetsvurdering	Vilkår/pris/beslutning
Den innledende analyse er både en policiesjekk samt en innledende risikoanalyse for å luke ut søknader som ikke er forenlig med Bankens kredittpolitikk på et tidlig stadium	Kundens sannsynlighet for mislighold beregnes ut i fra objektive kundedata som samles inn fra ulike kilder. Kundedata hentes fra tre områder; Inntjening, tæring og adferd	I grundig analyse – analyse av fremtidig betjeningsevne og risikoforholdene er det den kundeansvarliges vurderinger som står sentralt. Hensikten med analysen er å standardisere behandlingen og støtte kundeansvarlig i de større og eventuelt mer uklare sakene. For hvert av delområdene blir kundeansvarlig bedt om å svare på et sett forhånds-definerte spørsmål.	I dette trinnet er formålet å registrere viktig informasjon om tilbudte sikkerheter, samt å foreta en nøktern verdivurdering av disse. Sikkerheter vurderes ut fra forhåndsdefinerte parametre.	Ut fra den risiko som fremkommer under grundig analyse og tilbudt sikkerhet fastsettes vilkårssett og pris. Deretter innstilles saken for beslutning. Forslag til pris er beregnet ut i fra betjeningsevne og sikkerhetsdekning.

Ovenstående kredittsystem omfatter også en risikoklassifiseringsmodell (se nærmere informasjon i avsnitt 1.2.1 og nedenfor).

Nedenstående figur illustrerer kredittsystemet slik det benyttes for bedriftsmarkedsdivisjonen.

BEDRIFTSMARKEDSDIVISJONENS KREDITTSYSTEM

Nærmere om SpareBank 1 SR-Banks kredittsystem for bedriftsmarkedet

Innledende analyse

Kontrollen av policyregler skjer automatisk på bakgrunn av kjente data. Eksempler på policyregler er om kunden har tilhørighet innenfor Bankens markedsområde, bransjeandel, utlånsramme i bransje, brudd på tidligere lånevilkår, tapsavsetning på kunde, sannsynlighet for mislighold m.v.

Innledende risikoanalyse består av en rekke spørsmål innen kategoriene; kjennskap til kunden, tillit til nøkkelpersoner, nøkkelpersoners kompetanse, fortsatt drift og kundens renommé. Spørsmålene vil variere i forhold til kundetype.

Scoring

Den finansielle informasjon innhentes automatisk, slik at siste reviderte regnskapstall og regnskapsinformasjon med eventuelle registrerte anmerkninger blir vurdert.

Scoringmodellen analyserer godheten i kundens inntjening, tæringsevne samt adferd. Modellen er basert på objektiv informasjon, samt at kundeansvarlig gjør en vurdering av om der er positive/ negative forhold i regnskapet som det må korrigeres for. Scoringmodellen angir sannsynlighet for mislighold og er Bankens mest sentrale verktøy i forhold til kredittvurdering, kredittoppfølging og porteføljestyling.

Grundig Analyse

Grundig analyse deles i Inntjening - Tæring – Ledelse.

Inntjening

Formålet med den grundige analysen av inntjening er å støtte kundeansvarliges analyse av om drift genererer kontantoverskudd til å dekke fremtidige renter og avdrag. Grundig analyse inntjening tar utgangspunkt i en normalisert kontantstrøm. Denne skal gi kundeansvarlig svar på om kunden tåler en høyere belåning. Kundeansvarlig må også vurdere trend og risiko for postene i kontantstrømsanalysen. I tillegg vurderer kundeansvarlig trend og fallhøyde for omsetning og margin for bransjen.

Tæring

Formålet med grundig analyse tæring er at kundeansvarlig på en enkel måte skal analysere kundens tæringsevne, det vil si hvor mye kunden har av reserver som de kan trekke på ved eventuell svikt i resultatet. Analysen tar utgangspunkt i en forenklet balanse. Ved sviktende inntjening er kunden avhengig av tæringsevne for å betjene renter og avdrag.

Ledelse

Formålet med grundig analyse ledelse er å avdekke organisatoriske, strategiske og økonomiske forhold som kan medføre at kundens fremtidige vekst/utvikling ikke blir tilfredsstillende. Sentrale faktorer vil blant annet være om kunden har en klar og gjennomtenkt – dokumentert – strategi og målplaner, kritiske forhold nøkkelpersoner/ledelse, kritiske forhold for å gjennomføre strategien og kritiske forhold omkring økonomisk styring og kontroll. Modellen består av en rekke spørsmål rundt ledelse, styring og kompetanse, i hovedsak subjektive vurderinger fra kundeansvarlig. Man vil i tillegg få spørsmål om anmerkninger dersom dette finnes på kunden. Det er også her forskjell på størrelsen på analysene, hensyntatt om det er en liten eller stor kunde.

Sikkerhetsvurdering

I dette trinnet er formålet å registrere viktig informasjon om tilbudte sikkerheter, samt å foreta en nøktern verdivurdering av disse. Det er utviklet en egen verdivurderingsmodell for sikkerheter som er implementert i kredittverktøyet.

Pris/Beslutning

Basert på den informasjon som er innsamlet og behandlet vil det i siste trinn av beslutnings-støttemodell Bedriftsmarkedet foreslås en beslutning med tilhørende pris. Forslag til pris er beregnet ut i fra betjeningsevne og sikkerhetsdekning.

Beslutningsstruktur

Beslutningsstrukturen og fullmaktsnivåene i SpareBank 1 SR-Bank er tydelig oppdelt mellom ulike risikonivåer og mellom bedriftskunder, privatkunder og offentlig sektor. Se tabell nedenfor for nærmere informasjon om fullmaktsnivåer i SpareBank 1 SR-Bank.

De største finansieringssakene behandles av Bankens Styre. Kredittsaker som ønskes presentert for Bankens Styre skal i forkant fremlegges for administrerende direktør som beslutter om saken skal presenteres for Styret. Direktør for bedriftsmarkedsdivisjonen og direktør for personmarkedsdivisjonen har fullmakt til å foreta mindre endringer i vilkårssett knyttet til kredittsaker. I kredittsaker som fremlegges for Styret skal det fremgå hvorvidt det stilles krav til sikkerheter, finansielle nøkkeltall og andre vesentlige forhold. Detaljerte krav fastsettes av adm. direktør.

Det bærende element ved fastsettelse av rentesatser er at risiko skal reflekteres i renten, det vil si at høyere risiko skal prises med høyere rente. Kundeansvarlig er ansvarlig for at Bankens lønnsomhet i det enkelte engasjement er tilfredsstillende under hensyn til de til enhver tid rådende betingelser og risikoklassifisering. Tilsagnsbrev og lånedokumenter utferdiges i henhold til rutinebeskrivelse i Bankens kredittsystem. Lånedokumenter undertegnes av kundene i Banken og utbetalinger av lån skjer først når de respektive forutsetninger i lånetilsagnet er oppfylt. Formålet med løpende oppfølging er å sikre at kredittforutsetningene i tilsagnsbrevet og etterfølgende avtaler til enhver tid er oppfylt. Videre skal oppfølgingen sikre at Bankens krav til avkastning ivaretas, samt at avvik fører til rask handling fra Bankens side.

SpareBank 1 SR-Bank har nedsatt et hoved- (HKU) og et bedriftsmarkedskredittutvalg (BKU) for behandling av større kredittsaker. For å sikre en best mulig kredittbeslutning skal kredittutvalgene avgi en uavhengig innstilling til fullmakthaver. Hovedkredittutvalg består av fire til seks medlemmer og en til to varamedlemmer oppnevnt av adm. direktør. Ved behandlingen av saker innen personmarkedet har direktør for personmarkedsdivisjonen møte- og forslagsrett. Utvalget kan avgi innstilling når minst tre medlemmer inklusiv varamedlem eller settemedlem er til stede. Beslutningstaker er adm. direktør. Regionale kredittutvalg består av tre til seks medlemmer og en til to varamedlemmer oppnevnt av adm. direktør. Utvalget kan avgi innstilling når minst to medlemmer/ varamedlemmer som ikke tilhører vedkommende bedriftsmarkedsavdeling er til stede. Beslutningstaker i regionale kredittutvalg for bedriftsmarkedsdivisjon er avdelingsleder i de respektive bedriftsmarkedsavdelinger eller direktør for bedriftsmarkedsdivisjonen. Kredittrisikoansvarlig har møte- og talerett og rett til å delta sammen med de enkelte kredittutvalgs leder ved fremleggelse av kredittutvalgets innstilling til beslutningstaker.

Kredittfullmakter uten innstilling fra kredittutvalg kan ikke benyttes dersom det foreligger avvik fra kredittstrategi og kredittpolitiske retningslinjer, mislighold over 30 dager eller nedskrivning.

Avvik fra kredittpolitiske retningslinjer skal godkjennes av adm. direktør. Dersom avviket ikke anses å være av vesentlig art, kan det godkjennes av direktør for bedriftsmarked eller direktør for personmarked og forelegges adm. direktør til orientering. Slik avvik skal protokolleres i referat fra kredittutvalg og kredittrisikoansvarlig.

Tabellen nedenfor inneholder en oversikt over de sentrale fullmaktsnivåer og beslutningsstruktur i SpareBank 1 SR-Bank per dato for Registreringsdokumentet. Oversikten er gruppert i de ulike risikonivåene Banken jobber ut fra.

OVERSIKT OVER KREDITTFULLMAKTER (I MNOK)

Kredittfullmakter BM- mill	Stat	Fylke & Komm	Laveste og Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko
Adm. Direktør	1 500	750	350	175	75	50
Konserndirektør BM	500	250	150	75	30	20
Konserndirektør PM	25	25	20	15	10	10
BM Ledere Nivå 1	250	150	100	50	15	10
BM Ledere Nivå 2	100	50	50	25	7,5	5
BM Ledere Nivå 3	50	25	25	12,5	4	2,5
BM Kundeforsvarlig Nivå 4	-	-	6	4	1	1

BM = Bedriftsmarked. PM= Personmarked

3.10.2 Risikoanalyse og Porteføljeovervåkning - Kredittrisiko

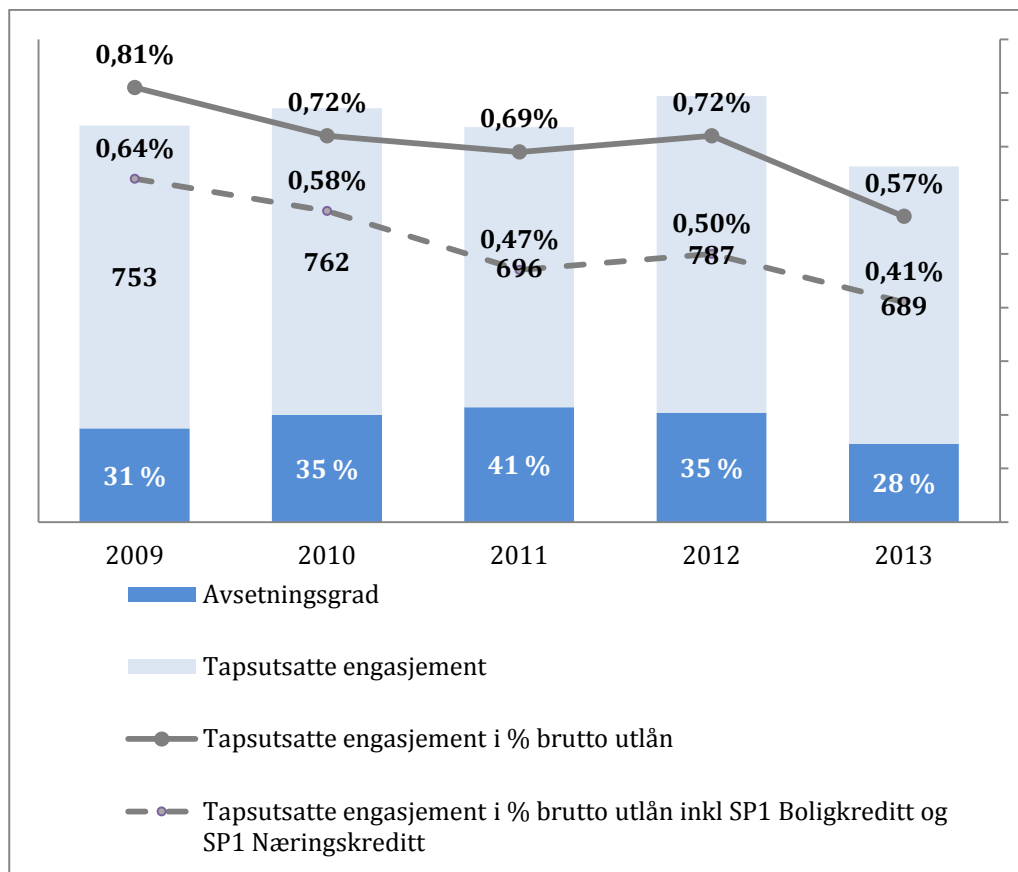
Se Registreringsdokumentets pkt 1.2.1.

3.10.3 Mislighold og Tap

Brutto misligholdte engasjementer ved utgangen av desember 2013 utgjorde 830 mill kroner, tilsvarende 0,69 prosent av brutto utlån. Porteføljen av tapsutsatte, men ikke misligholdte engasjementer, utgjorde 787 mill kroner per 31. desember 2012 og 689 mill kroner per 31. desember 2013.

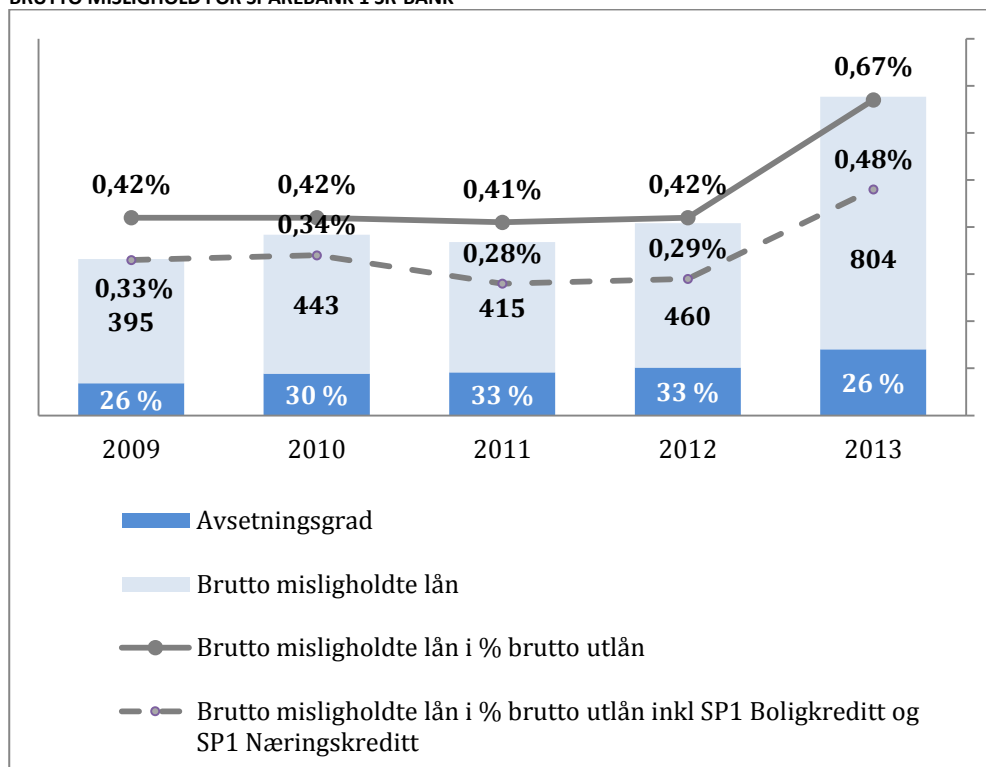
Grafene nedenfor viser utviklingen i tapsutsatte engasjement og brutto mislighold.

TAPSUTSATTE ENGASJEMENT FOR SPAREBANK 1 SR-BANK

Tapsutsatte engasjement – nedskrevne engasjement som ikke er misligholdt, men hvor det foreligger objektive bevis for verdifall som følge av tapshendelser hos debitor som vurderes å redusere utlånets fremtidige kontantstrøm.

BRUTTO MISLIGHOLD FOR SPAREBANK 1 SR-BANK

Brutto misligholdte engasjement – mislighold før fradrag av tapsavsetninger. Mislighold over 90 dager.

3.10.3.1 Prosedyrer for å behandle misligholdte engasjement

Å redusere mislighold på engasjementer er et prioritert område i SpareBank 1 SR-Bank, og Banken har tett oppfølging av løpende engasjementer for å holde misligholdet på et lavt og forsvarlig nivå. I tillegg til egen spesialavdeling for kredittsikring på konsernnivå, benytter SpareBank 1 SR-Bank eksterne inkassobyrå for oppfølging av misligholdte personkunde-engasjement.

Bedriftsmarkedskunder (BM):

Engasjement med betalingsmislighold fra dag en følges løpende opp av kundeansvarlig. Ved betalingsmislighold utover 60 dager skal kundeansvarlig utarbeide handlingsplan som skal godkjennes av Kredittsikring. Ansvaret for forsvarlig oppfølging av BM-engasjement ligger hos hver enkelt BM-avdeling og overvåkes av kredittsikringsenheten.

Privatmarkedskunder (PM):

Engasjement med betalingsmislighold utover 16 dager følges opp av hver enkelt kundeansvarlig via egen arbeidsliste. Prosedyrer for oversendelse til eksternt inkassobyrå for inndrivelse etter 60 dagers mislighold inngår i rutinen. Alle engasjement som er oversendt for inndrivelse av eksternt inkassobyrå følges opp videre via spesialenheten Kredittsikring.

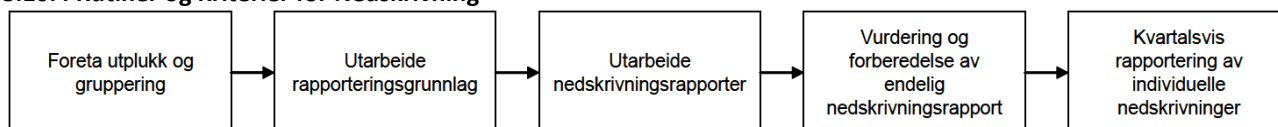
Banken legger stor vekt på å ha en optimal oppfølging av den misligholdte porteføljen til enhver tid.

Bankens spesialenhet for kredittsikring har mandat som gir spesialenheten beslutningsmyndighet til å avgjøre om misligholdte engasjement skal følges opp lokalt eller sentralt, herunder godkjenne handlingsplaner som sikrer optimal behandling.

Rutiner og kriterier for nedskrivning, oppfølging og sikring av tapsutsatte og misligholdte engasjementer

Figuren nedenfor illustrerer Bankens rutiner og kriterier for nedskrivning, oppfølging og sikring av tapsutsatte og misligholdte engasjementer.

3.10.4 Rutiner og Kriterier for Nedskrivning

Bankens nedskrivningsprosess er tilpasset kravene i Forskrift om kapitalkrav (IRB – "Internal Ratings-Based Approach") og utlånsforskriften (IAS – "International Accounting Standards"). Prosessen tar utgangspunkt i informasjon om de enkelte engasjementene som trekkes ut fra interne portefølje- og kjernesystem etter gitte kriterier. Utplukket blir bearbejdet av sentral enhet for kredittsikring, og det blir tatt en vurdering på hvilke engasjement det skal utarbeides rapport på. Kundeenhetene vurderer om det foreligger objektive bevis på de enkelte engasjementene. Dersom det er dokumentert at det foreligger objektive bevis for verdifall, skal kundens fremtidige kontantstrøm analyseres og dokumenteres. Deretter neddiskonteres fremtidige kontantstrøm, og en eventuell underdekning foreslås nedskrevet. Sentral enhet for kredittsikring gjennomgår og kvalitetssikrer innrapporterte engasjement, og tar stilling til om anbefalt endring i nedskrivningene er i henhold til forskriftene. Deretter utarbeides det en sluttrapport som presenteres for konsernledelsen hvor rapporten blir gjennomgått og diskutert. Sluttrapporten endres i henhold til kommentarer fra konsernledelsen, før administrerende direktør godkjenner den endelige sluttrapporten.

3.10.4.1 Oppfølging og sikring av tapsutsatte og misligholdte engasjement

Den enkelte kundeansvarlige har ansvar for regelmessig og grundig oppfølging av de engasjementer som en har fått tildelt ansvar for. Dette innebærer hyppig gjennomgang av kundens økonomiske utvikling og sikkerhetsdekning, samt oppfølging av vilkår i forhold til gjeldende låneavtale. I saker hvor kunden er i brudd med vilkår i låneavtale skal det etableres dialog med kunden om bruddet og handlingsplaner skal utformes. Disse sakene skal saksbehandles og besluttes på samme måte som om kunden søker om en forhøyelse av engasjementet. Engasjement som vurderes som tapsrisikoutsatt skal rapporteres til nærmeste overordnede. For høyrisikoengasjement skal det alltid, og umiddelbart etter at et engasjement er blitt høyrisiko, utarbeides en målsetting for utviklingen i engasjementet sammen med en oversikt over tiltak og planer som vil bli gjennomført for å nå målsettingen. Banken legger til grunn IRB-forskriftens §

6-1 for misligholdte engasjement. De kundeansvarlige skal daglig holde seg orientert om mislighold på sine respektive kunder gjennom Konsernets egne verktøy for misligholdsoppfølging. Engasjement i mislighold følges opp av kundenhet i samarbeid med sentral enhet for kredittsikring i henhold til handlingsplaner. Ved konkurs eller tvangsavvikling håndteres saken av sentral enhet for kredittsikring med bistand fra kundenheten ved behov.

3.10.4.2 Regnskapsmessig behandling av mislighold og verdifall på engasjement

For nærmere omtale av regnskapsprinsipper vises det til avsnitt 4.1 nedenfor. Banken har gjennom kredittsikkeringsenhetene godt etablerte prosesser for å sikre løpende oppfølging av misligholdte engasjement, samtidig som enhetene og har ansvar for å sikre at nedskrivninger blir foretatt, jf. avsnitt 4.1.7, 4.1.8, 4.1.10 og 4.1.11. Tabellen nedenfor inneholder en oversikt over SpareBank 1 SR-Banks tapsutsatte, misligholdte og nullstilte engasjementer.

TAPSUTSATTE OG MISLIGHOLDTE ENGASJEMENTER		
(MNOK)	2013	2012
Misligholdte engasjement	830	460
Øvrige tapsutsatte engasjement	689	787
Totalt tapsutsatte engasjement	1.519	1.247
Individuelle nedskrivninger	446	424
Renter på nedskrevne utlån	83	73
Netto Tapsutsatte engasjement	990	497

Tabellen nedenfor viser Bankens utvikling i tap på utlån og garantier.

NEDSKRIVNINGER PÅ UTLÅN		
(MNOK)	2013	2012
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier 1.1.	423	420
Konstaterte tap i perioden på utlån og garantier hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	111	105
Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	-183	-89
Økning i nedskrivninger på engasjement hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	131	79
Amortisert kost	0	-2
Nedskrivninger på engasjement hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	186	120
Nedskrivninger på garantier hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	0	0
Individuelle nedskrivninger pr 31.12	446	423
Nedskrivninger på grupper av utlån:		
Nedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier 1.1.	332	362
Periodens nedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier	-30	-30
Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier pr 31.12.	302	332

3.11 Innskudd og Utlån

3.11.1 Innskudd

Se tabellen nedenfor for en oversikt over Bankens innskudd fra kunder fordelt på innskytersektorer og næringer.

INNSKUDD FORDELT PÅ INNSKYTERSEKTORER OG NÆRINGER		
(MNOK)	2013	2012
Jordbruk / skogbruk	1.078	1.116
Fiske / fiskeoppdrett	265	131
Bergverksdrift / utvinning	1.513	962
Industri	1.527	1.080
Kraft og vannforsyning / bygg og anlegg	1.915	1.598
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	1.963	2.096
Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	1.452	1.001
Eiendomsdrift	4.954	5.900
Tjenesteytende virksomhet	8.685	7.406
Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	12.122	11.958
Sum næring	35.474	33.248
Personkunder	36.190	34.311
Opptjente renter nærings- og personkunder ¹	3	35
Sum innskudd fordelt på sektor og næring	71.667	67.594

¹ Krav om å allokere opptjente renter knyttet til innskudd fra og med 01.01.2009.

Innskuddsveksten i 2013 var 6,0 %.

Innskudd fra bedriftsmarkedet utgjør ca. 49,5 prosent og personmarkedet ca. 50,5 prosent.

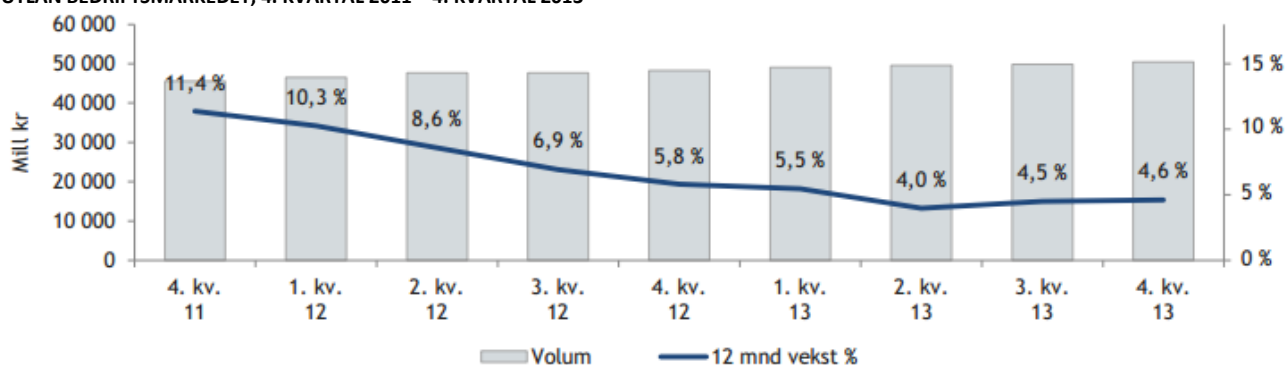
3.11.2 Utlånsportefølje

Per 31. desember 2013 er brutto utlånsportefølje i Banken på 120,3 mrd kroner. Inkludert utlån på totalt 46,4 mrd kroner solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt, utgjorde brutto utlån 166,7 mrd kroner ved utgangen av 2013.

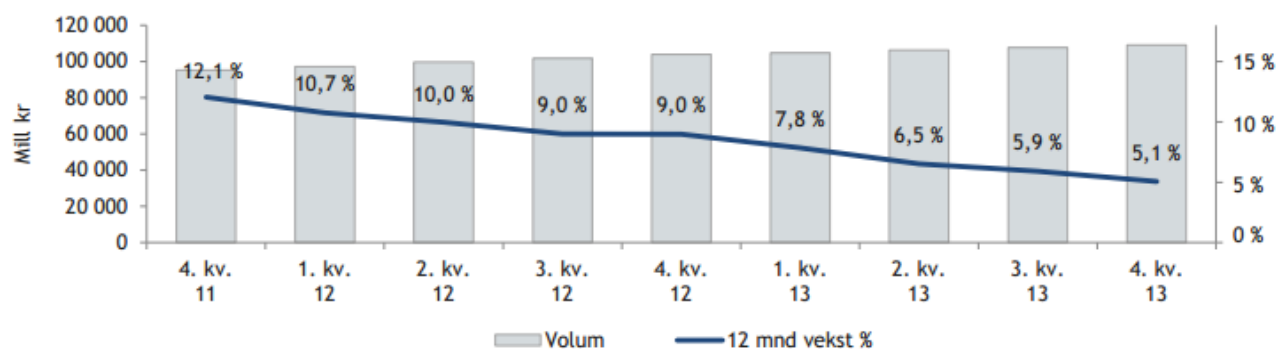
Brutto utlånsvekst siste 12 mnd var 5,3 %, og er i tråd med konsernets målsetning om gradvis redusert utlånsvekst for blant annet å møte nye kapitalkrav. Utlån til personmarkedet utgjorde 63,3 % av totale utlån (inkludert utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt) pr. 31 desember 2013.

Figurene nedenfor viser kvartalsvis utvikling i SpareBank 1 SR-Banks utlån innenfor bedriftsmarkedet og personmarkedet fra 2011 til 2013.

UTLÅN BEDRIFTSMARKEDET, 4. KVARTAL 2011 – 4. KVARTAL 2013

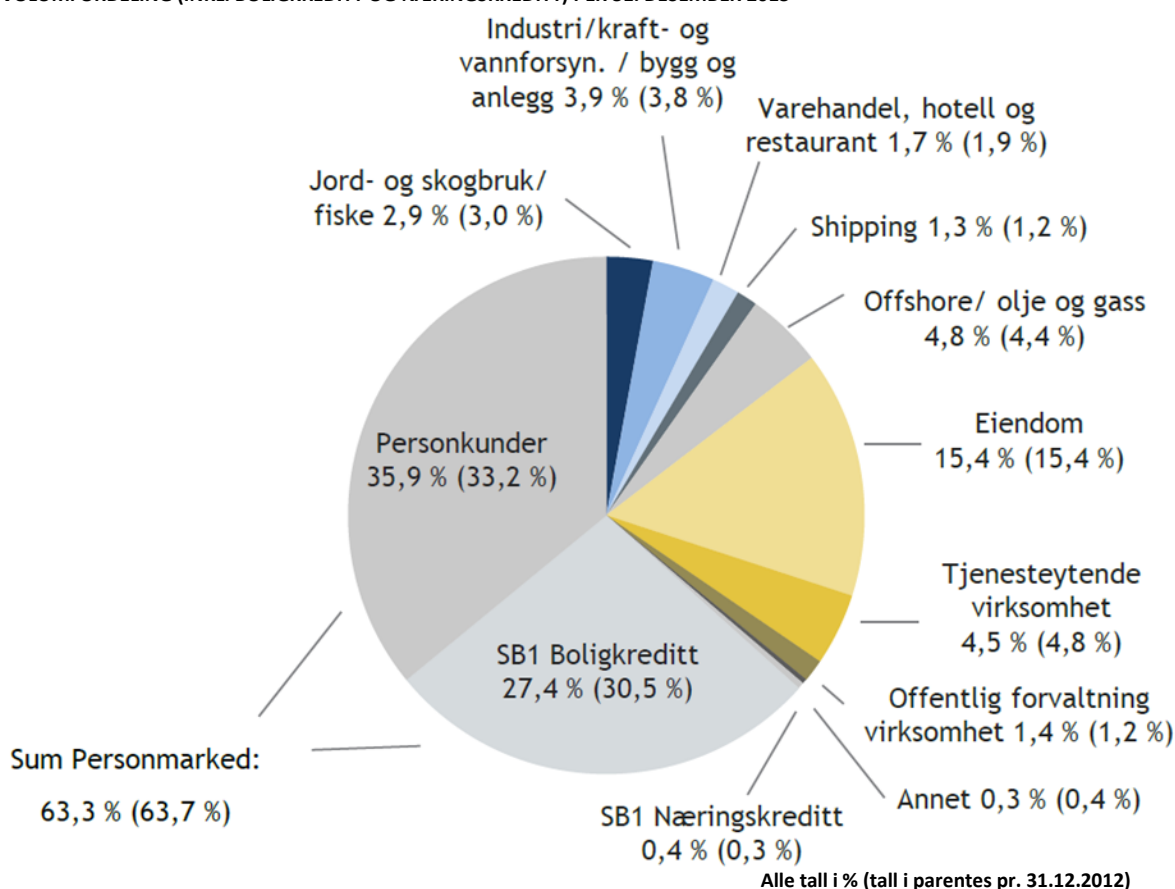

UTLÅN PERSONMARKEDET INKL. BOLIGKREDITT, 4. KVARTAL 2011 – 4. KVARTAL 2013

Figuren nedenfor illustrerer volumfordeling på lån mellom bedriftsmarked og personmarked per 31.12.2013.

VOLUMFORDELING (INKL. BOLIGKREDITT OG NÆRINGSKREDITT) PER 31. DESEMBER 2013

Tabellen nedenfor viser en oversikt over SpareBank 1 SR-Banks utvikling i ordinære brutto utlån fordelt på produkter.

UTVIKLING I BRUTTO UTLÅN (EKS. BOLIG OG NÆRINGSKREDITT) FORDELT PÅ PRODUKTER

(MNOK)	2013	2012
Leiefinansieringsavtaler (finansiell leasing)	4.819	4.628
Kasse-/drifts- og brukskreditter	19.879	15.325
Byggelån	3.946	3.755
Nedbetalingslån	91.139	85.220
Merverdi fastrente utlån	209	292
Opptjente renter	281	293
Brutto utlån	120.273	109.513

Bankens utlån er fordelt på ulike markeder som vist i tabellen nedenfor.

UTLÅN (EKS BOLIG- OG NÆRINGSKREDITT) FORDELT PÅ MARKED

(MNOK)	2013	2012
Personmarkedet	59.831	52.569
Bedriftsmarkedet	59.126	55.723
Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	807	636
Ufordelt (merverdi fastrente utlån)	205	292
Opptjente renter næring og personkunder	304	293
Brutto utlån	120.273	109.513
Nedskrivninger	-748	-755
Netto utlån	119.525	108.758

Utlån til personkunder utgjorde 63,3 prosent av SpareBank 1 SR-Banks brutto utlån per 31. desember 2013. Utlån til næringslivskunder utgjorde 36,7 prosent per 31. desember 2013.

Eiendomsdrift utgjør 42,0 prosent av utlånsvolumet innen bedriftssegmentet per 31. desember 2013. Tjenesteytende virksomhet og Offshore / Olje og gass utgjør henholdsvis 12,3 prosent og 13,1 prosent av totalt utlånsvolum til bedriftsmarkedet per 31. desember 2013. Tabellen nedenfor gir en oversikt over SpareBank 1 SR-Banks utvikling i brutto ordinære utlån fordelt på kundegrupper og sektorer.

BRUTTO UTLÅN (EKS BOLIG- OG NÆRINGSKREDITT) FORDELT PÅ KUNDEGRUPPER OG SEKTORER		
(MNOK)	2013	2012
Jordbruk / skogbruk	4.326	4.141
Fiske / fiskeoppdrett	541	597
Bergverksdrift / utvinning	2.829	2.351
Industri	3.403	2.135
Kraft og vannforsyning / bygg og anlegg	3.100	3.804
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	2.877	2.975
Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	7.297	6.451
Eiendomsdrift	25.740	24.306
Tjenesteytende virksomhet	7.545	7.650
Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	2.277	1.949
Sum næring	59.935	56.359
Personkunder	59.848	52.569
Opptjente renter nærings- og personkunder	490	585
Sum utlån fordelt på sektor og næring	120.273	109.513

Utlån i SpareBank 1 SR-Banks kjerneområde (Rogaland) utgjorde 69,0 prosent av Bankens brutto utlån per 31. desember 2013, mot 70,2 prosent per 31. Desember 2012. Tabellen nedenfor gir en oversikt over Bankens fordeling av utlån på geografiske områder.

SPAREBANK 1 SR-BANKS BRUTTO UTLÅN (EKS BOLIG- OG NÆRINGSKREDITT) FORDELT PÅ GEOGRAFISKE OMRÅDER		
(MNOK)	2013	2012
Rogaland	82.983	76.872
Agder-fylkene	10.757	9.650
Hordaland	16.302	14.029
Utlandet	5.541	733
Øvrige	4.690	8.229
Sum	120.273	109.513

3.12 Bankens Finansiering

3.12.1 Kapital og Gjeld

Egenkapitalen i SpareBank 1 SR-Bank består per 31. desember 2013 av innskutt aksjekapital. Bankens kjernekapitaldekning og kapitaldekning var på samme tidspunkt henholdsvis 11,1 prosent og 14,1 prosent. Det vises forøvrig til avsnitt 4.2.2 og avsnitt 4.2.3 over Bankens gjeld og egenkapital.

3.12.1.1 Kapitalisering og gjeldsforpliktelser

Nedenfor følger en oversikt over kapitalisering og gjeldsforpliktelser (med skille mellom garanterte og ikke-garanterte, sikrede og usikrede gjeldsforpliktelser) per 31.12.2013. Tallene er basert på konsernregnskapet til Banken. Utlån til kunder er ikke tatt med i oversikten.

(MNOK)	2013
Total kortsiktig gjeld	93.101
Garantert	-
Sikret	-
Ikke garantert / usikret ¹	93.101
Total ikke-kortsiktig gjeld (eksl. andelen kortsiktig del av langsiktig gjeld)	49.828
Garantert	-
Sikret	-
Ikke garantert / usikret ²	49.828
Egenkapital	14.056
Eierandelskapital ³	7.981
Avsatt utbytte	409
Annen egenkapital ⁴	5.666
Sum gjeld og egenkapital	156.985

¹ Kortsiktig gjeld til kredittinstitusjoner, innskudd fra kunder, finansielle derivater, annen kortsiktig gjeld og andel av verdipapirgjeld med forfall innen 12 mnd.

² Langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner, OMF, andel av verdipapirgjeld med forfall over 12 mnd og ansvarlig lånekapital

³ Aksjekapital og overkursfond

⁴ Fond for urealiserte gevinster og annen egenkapital

Nedenfor følger en oversikt over netto kortsiktig og mellomlang gjeldsforpliktelser per 31.12.2013. Tallene er basert på konsernregnskapet til Banken.

(MNOK)	2013
A. Kontanter ¹	1.265
B. Kontantekvivalenter	-
C. Handelsportefølje verdipapirer ²	15.166
D. Likviditet (A)+(B)+(C)	16.431
E. Kortsiktige finansielle fordringer ³	1.253
F. Kortsiktig del til kredittinstitusjoner ⁴	3.742
G. Kortsiktig del av langsiktig gjeld ⁵	6.504
H. Annen kortsiktig finansiell gjeld	-
I. Kortsiktig finansiell gjeld (F)+(G)+(H)	10.246
J. Netto kortsiktig finansiell gjeld (I)-(E)-(D)	-7.438
K. Ikke-kortsiktig gjeld til kredittinstitusjoner ⁶	-
L. Obligasjongjeld ⁷	49.828
M. Annen ikke kortsiktig gjeld	-
N. Ikke kortsiktig finansiell gjeld (K)+(L)+(M)	49.828
O. Netto finansiell gjeld	42.390

¹ Kontanter og fordringer på sentralbanken

² Aksjer, andeler og egenkapitalinteresser og sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi

³ Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner

⁴ Kortsiktig gjeld til kredittinstitusjoner

⁵ Andel av verdipapirgjeld med forfall tidligere enn 12 mnd

⁶ Langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner

⁷ Verdipapirgjeld med forfall over 12 mnd og ansvarlig lånekapital

3.12.2 Finansiering av Utlån og Kreditter

Banken har behov for finansiering utover kundeinnskudd og benytter derfor aktivt kapitalmarkedet for å dekke dette kapitalbehovet. Sammensetningen og varigheten på innlån fastlegges ut fra en vurdering av hensynet til lav

likviditetsrisiko og kravet om lavest mulig innlånskostnad. Obligasjonslån med lang eller relativt lang løpetid gir god likviditetssikkerhet, men har også høyere kostnad. Banken har rutiner som i detalj fastlegger fordeling av ulike typer innlån slik at kravet til god likviditetssikkerhet er betryggende ivarettatt.

SpareBank 1 SR-Banks styre har vedtatt en likviditetsstrategi og fastsatt rammer som hensyntar behovet for langsiktighet og balanse i likviditetsanskaffelsen. Det er et mål at Banken skal kunne opprettholde normal utlånsvirksomhet i minst 12 måneder uten å måtte ta opp nye lån i kapitalmarkedet. Likviditetsstrategien er derfor innrettet mot å opprettholde en diversifisert finansieringsstruktur, herunder en bred innskuddsbasis bestående av både personkunder, bedriftskunder og offentlige institusjoner.

Innskudd fra kunder utgjorde 59,6 prosent av brutto utlån per 31. desember 2013, som er 3,4 prosent lavere enn på samme tidspunkt i 2012. Tabellen nedenfor viser utviklingen i brutto utlån, innskudd og innskuddsdekning de siste to regnskapsårene.

INNSKUDDSDEKNING		
(MNOK)	2013	2012
Brutto utlån	120 273	109 513
Innskudd fra kunder	71 667	67 594
Innskuddsdekning	59,6 %	61,7 %

SpareBank 1 SR-Bank utsteder senior gjeld, ansvarlig gjeld og hybridkapital. Utstedelsene gjøres både som store offentlige lån og som rettede emisjoner ("Private Placements").

Senior usikrede obligasjoner utstedes primært i det norske markedet og i euro-markedet. I tillegg til offentlige emisjoner, finansierer Banken seg gjennom private placements i ulike valutaer og løpetider. For å sikre rask og effektiv tilgang til europeiske kapitalmarkeder etablerte Banken i 2001 et Euro Medium Term Note (EMTN) program. Den nåværende rammen for programmet er EUR 7,5 mrd.

Et viktig instrument for langsiktig innlåning er utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Obligasjonene utstedes av SpareBank 1-alliansens felleseide selskaper SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS, hvor obligasjonseierne gis sikkerhet i kredittforetakenes porteføljer av henholdsvis bolig- og næringsseidoms lån. De siste års finansielle uro har medført at finansiering med OMF-instrumentet har kunnet skje til en betydelig lavere kostnad enn med usikrede obligasjoner. I årene framover tar SpareBank 1 SR-Bank sikte på å dekke en vesentlig andel av det langsiktige innlånsbehovet gjennom utstedelse av OMF'er fra de to kredittforetakene.

Finansieringskostnadene for SpareBank 1 SR-Bank avtok noe gjennom 2013 og tilgangen på markedsfinansiering var god. Risikopåslaget i tremåneders pengemarkedsrenten er kommet ned mot nivåene fra før finanskrisen, mens risikopåslaget på obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) og usikrede obligasjoner var om lag uendret i siste halvdel av 2013. SpareBank 1 SR-Bank har fortsatt arbeidet med tilpasning til nye regulatoriske krav ved å oppta mer langsiktig finansiering og øke beholdningen av likvide verdipapirer. Det er imidlertid fortsatt stor usikkerhet rundt utviklingen i de internasjonale finansmarkedene. Ny uro kan igjen bidra til å øke risikopåslagene og dermed bankenes finansieringskostnader. Frykten foreffektene av nedtrapping av de kvantitative lettelsene fra den amerikanske sentralbanken bidro senest i juni 2013 til økte risikopåslag i det internasjonale kredittmarkedet. Økningen ble senere reversert og påvirket i mindre grad risikopåslagene på norske bankers markedsfinansiering enn fryktet.

Som en del av den løpende likviditetsstyring har SpareBank 1 SR-Bank en portefølje av omsettelige verdipapirer som kan brukes på ulike måter for å regulere Konsernets samlede likviditetsbehov. Disse verdipapirene blir bl.a. brukt som sikkerhet for kortsiktige og langsiktige lån fra sentralbanken og tjener som likviditetsbuffer for å oppfylle Bankens egne og myndighetenes krav til likviditetsreserve. Verdipapirportefølje består hovedsakelig av norske og internasjonale obligasjoner av svært høy kredittkvalitet. Likviditetssituasjonen ved utgangen av 2013 var god og SpareBank 1 SR-Bank legger til grunn fortsatt god tilgang på langsiktig finansiering til konkurransedyktige priser framover. Konsernet tilstreber en jevn forfallsstruktur for innlån og vektlegger å ha gode relasjoner til et større antall norske og internasjonale investorer og banker. Likviditetsbufferen var 15,0 mrd kroner ved utgangen av 2013. Nivået tilsier at banken kan opprettholde normal drift i 19 måneder uten tilgang på ekstern finansiering.

Stortinget ga i oktober 2008 Finansdepartementet fullmakt til å sette i verk en ordning der staten og bankene bytter statspapirer mot obligasjoner med fortrinnsrett ("OMF") for en avtalt periode (bytteordningen). Norges Bank administrerer ordningen på oppdrag fra Finansdepartementet. Banken har per 31. desember 2013 byttet OMF pålydende 6 784 mill kroner mot statskasseveksler. Fremtidig refinansiering av disse innlånene vil skje gjennom den løpende finansieringsaktiviteten i SpareBank 1 Boligkreditt.

Tabellen nedenfor inneholder en oversikt over SpareBank 1 SR-Banks samlede finansiering.

SPAREBANK 1 SR-BANKS FINANSIERING

(MNOK)	2013	2012
Gjeld til kredittinstitusjoner	3 742	4 522
Innlån statsforvaltning vedr. bytteordning	6 429	7 299
Innskudd fra og gjeld til kunder	71 667	67 594
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	52 328	40 691
Derivater	2 013	2 282
Øvrige forpliktelser og kostnader	2 747	2 295
Ansvarlig lånekapital	4 003	4 223
Sum gjeld	142 929	128 906

Tabellen under gir oversikt over ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner de siste to år. Tabellen gir oversikt over struktur og volum på lånene og er ikke uttømmende. Lånene er i venstre kolonne i tabellen angitt i pålydende valuta. Øvrige beløp i tabellen angir bokførte verdier i mill norske kroner.

UTVIKLING I ANSVARLIG LÅNEKAPITAL OG FONDSOBLIGASJONER¹

(MNOK)	Betingelser	Forfall	Første forfall	2013	2012
<i>Tidsbegrenset</i>					
750 NOK	3 mnd Libor + margin	2021	2016	745	744
500 NOK	3 mnd Nibor + margin	2018	2013	0	232
500 NOK	3 mnd Nibor + margin	2023	2018	455	0
75 NOK	3 mnd Nibor + margin	2019	2014	78	82
825 NOK	3 mnd Nibor + margin	2022	2016	825	825
	Sum tidsbegrenset			2 103	1 883
<i>Fondsobligasjoner</i>					
1 000 NOK	3 mnd Nibor + margin			992	992
75 USD	3 mnd Libor + margin			0	428
684 NOK	3 mnd Nibor + margin			734	741
116 NOK	3 mnd Nibor + margin			115	115
40 NOK	3 mnd Nibor + margin			39	40
	Sum fondsobligasjon			1 880	2 316
	Påløpte renter			21	24
	Sum ansvarlig kapital og fondsobligasjoner			4 004	4 223

¹ I tabellen er kupong sammensetning presentert sammen med renteswap for lånene med fastrente.

Banken gjennomfører verdisikring av enkelte innlån hvor Banken betaler fast rente. Hver enkelt sikring er gjennomført med en entydig identifikasjon av sikringsobjekt og sikringsinstrument. Banken har definert den sikrede risikoen som verdiendringer knyttet til NIBOR-komponenten av de sikrede fastrentene i NOK og verdiendringen knyttet til LIBOR og valuta komponentene av de sikrede fastrentene i utenlandsk valuta. Se også punkt 4.1.15 og punkt 4.2.2.

3.12.3 Restriksjoner for Bruk av Kapital

Banken har ingen overordnede restriksjoner for bruk av kapital. Alle nye vesentlige engasjementer og investeringer skal godkjennes av Styret.

3.12.4 Arbeidskapital

Styret i Banken vurderer arbeidskapitalen i Konsernet som tilstrekkelig til å dekke Konsernets nåværende behov.

Samlet likviditetsbuffer for SpareBank 1 SR-Bank var 15,0 mrd kroner ved utgangen av 2013. Netto refinansieringsbehov i 2014 er 8,7 mrd kroner.

Det er ikke skjedd noen vesentlige endringer i Bankens finansieringsstruktur siden 31. desember 2013, bortsett fra forhold omtalt under punkt 4.6.

3.13 Investeringer

3.13.1 Historiske Investeringer

Tabellen nedenfor viser en oversikt over SpareBank 1 SR-Banks investeringer de siste to regnskapsårene (bokførte verdier).

INVESTERINGER SISTE 2 REGNSKAPSÅR (AKSJER OG EIERINTERESSER)		
(MNOK)	2013	2012
Børsnoterte plasseringer i aksjer og egenkapitalbevis	65	50
Kombinasjonsfond	108	0
Unoterte plasseringer i aksjer og egenkapitalbevis	758	618
Tilgjengelig for salg	7	3
Eierinteresser i kredittinstitusjoner	0	0
Eierinteresser i andre konsernselskaper	0	0
Eierinteresser i tilknyttede selskaper og FKV	4 710	4 964
Virksomhet som skal selges	85	85
Aksjer og eierinteresser	5 733	5 720

INVESTERINGER SISTE 3 REGNSKAPSÅR (AKSJER OG EIERINTERESSER)

De vesentligste endringene i langsiktige investeringer/avhendinger i aksjer og eierinteresser har de tre siste regnskapsår omfattet følgende:

- I 2010 solgte SpareBank 1 SR-Bank 100 prosent av aksjene i SpareBank 1 SR-Fondsforvaltning AS til Odin Forvaltning.
- Høsten 2010 slo SpareBank 1 SR-Bank seg sammen med Kvinnherad Sparebank og tok således over de posisjoner som Kvinnherad Sparebank hadde i investeringer. Eierpostene Kvinnherad Sparebank hadde i Samarbeidende Sparebank AS ble kjøpt av de øvrige eierne i etterkant av sammenslåingen. Eierposten Kvinnherad Sparebank hadde i Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS ble ikke solgt til de andre eierne, og således økte SpareBank 1 SR-Bank sitt eierskap indirekte i BN Bank ASA med 0,6 prosent.
- Eierandelen i Bank 1 Oslo Akershus ble redusert fra 19,5 prosent til 4,8 prosent 17. januar 2013 gjennom salg av aksjer til SpareBanken Hedmark.

Sammenslåingen med Kvinnherad Sparebank ble i all hovedsak finansiert ved utstedelse av egenkapitalbevis til SpareBank 1-Stiftinga Kvinnherad, jf. nedenfor under dette punkt. Øvrige investeringer er finansiert over drift (ved bruk av overskuddslikviditet). Se også nærmere under 3.12 om Bankens finansiering.

En nærmere oversikt over Bankens investeringer per 31. desember 2013 er gjengitt i de følgende avsnitt.

Oppkjøp eller sammenslåing av virksomhet

I 2009 kjøpte SpareBank 1 SR-Bank resterende 33,3 prosent av aksjene i SR-Forvaltning AS. I forbindelse med kjøpet balanseførte Konsernet 20 mill kroner i goodwill. SR-Forvaltning AS ble således per 2. kvartal 2012 et heleid datterselskap og bokføres etter egenkapitalmetoden i Bankens regnskap. Bokført verdi per 31.12.2013 fremgår av tabellen under 3.13.3.

I 2010 kjøpte EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS Boligbyrået AS. I forbindelse med kjøpet balanseførte Konsernet 8 mill kroner i goodwill og 7 mill kroner i merverdi på kundeportefølje. Total investering var 15 mill kroner. Boligbyrået AS ble fusjonert inn i EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS i 2010.

Senere på året i 2010 kjøpte EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS resterende 51 prosent av Vågen Eiendomsmegling AS. I forbindelse med kjøpet balanseførte Konsernet 5 mill kroner i goodwill. I 2010 ble Vågen Eiendomsmegling AS fusjonert inn i EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS. Bokført verdi per 31.12.2013 av EiendomsMegler 1 SR-Eiendom fremgår av tabellen under 3.13.3.

Mot slutten av 2010 kjøpte EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS EiendomsMegler 1 Sunnhordland AS. I forbindelse med kjøpet balanseførte Konsernet 2 mill kroner i goodwill. Total investering var 3 mill kroner.

Kvinnherad Sparebank ble overtatt 1. november 2010 ved at SpareBank 1 SR-Bank overtok alle eiendeler og forpliktelser til Kvinnherad Sparebank, samtidig som at SpareBank 1 SR-Bank utstedte 6 069 934 egenkapitalbevis til SpareBank 1-Stiftinga Kvinnherad tilsvarende et vederlag på 348 mill kroner. Samtidig overførte SpareBank 1 SR-Bank 20 mill kroner fra gavefondet til SpareBank 1-Stiftinga Kvinnherad. I tillegg bevilget SpareBank 1 SR-Bank 10 mill kroner til Stiftelsen SR-Bank Næringsutvikling Sunnhordland og Odda. I forbindelse med overtakelsen ble det ikke balanseført goodwill i Konsernet.

Investeringer i andre selskaper

Per 31. desember 2013 hadde SpareBank 1 SR-Bank følgende beholdning av kortsiktige investeringer i aksjer, sertifikater og andre rentebærende papirer i andre selskaper:

3.13.1.1 Børsnoterte plasseringer i aksjer og egenkapitalbevis

KONSERNETS BEHOLDNING AV BØRSNOTERTE AKSJER OG EGENKAPITALBEVIS PER 31. DESEMBER 2013					
(TNOK)	Selskapets aksjekapital	Eierandel i prosent	Antall aksjer /andeler	Anskaffelses-kost	Bokført verdi/markedsverdi
Til virkelig verdi over resultatet					
Sandnes Sparebank	710 581	10,8 %	765 009	73 297	65 026
Børsnoterte selskaper				73 297	65 026
SR-Kombinasjon A			30 000	30 000	32 814
SR-Rente			50 000	50 000	51 897
SR-Utbytte A			20 000	20 000	23 208
Kombinasjonsfond				100 000	107 919

KONSERNETS BEHOLDNING AV BØRSNOTERTE AKSJER OG EGENKAPITALBEVIS PER 31. DESEMBER 2012					
(TNOK)	Selskapets aksjekapital	Eierandel i prosent	Antall aksjer /andeler	Anskaffelses-kost	Bokført verdi/markedsverdi
Sandnes Sparebank	710 581	10,1 %	714 509	69 307	48 408
Øvrige				2 664	1 621
Børsnoterte selskaper				71 971	50 029

3.13.1.2 Unoterte plasseringer i aksjer og egenkapitalbevis

KONSERNETS BEHOLDNING AV UNOTERTE AKSJER, ANDELER OG EGENKAPITALSBEVIS PR. 31. DESEMBER 2013						
(TNOK)		Selskapets aksjekapital	Eierandel i prosent	Antall aksjer/andeler	Anskaffelses-kost	Bokført verdi/markedsverdi
Sektor Portefølje I		10 000	12,3	1 228 000	99 959	99 959
Bank 1 Oslo Akershus		457 334	4,8	218 841	78 005	119 246
Nets Holding	DKK	184 325	2,9	5 378 058	232 036	352 386
HitecVision Asset Solution LP			1,2		15 782	25 902
HitecVision Private Equity IV LP			2,0		21 012	25 276
Borea Opportunity II AS		103	2,2	11 250	10 138	11 205
Progressus AS		2 966	6,6	125609	9 647	12 310
Energy Ventures III LP			1,1		10 591	10 214
Øvrige ikke børsnoterte selskaper					127 823	101 494
Sum unoterte selskaper konsern					604.993	757.992

KONSERNETS BEHOLDNING AV UNOTERTE AKSJER, ANDELER OG EGENKAPITALSBEVIS PR. 31. DESEMBER 2012						
(TNOK)		Selskapets aksjekapital	Eierandel i prosent	Antall aksjer/andeler	Anskaffelses-kost	Bokført verdi/markedsverdi

Sektor Fond I		10 000	12,3	1 228 000	99 959	99 959
Nordito Property		21 323	6,4	651 118	2 342	18 876
Nets Holding	DKK	184 325	2,9	5 378 058	232 036	286 274
Borea Opportunity II AS		314 720	2,2	10 250	11 407	14 458
Progressus AS		2 766	4,2	117 139	11 068	15 827
HitecVision Private Equity IV LP			2,0		24 196	40 196
HitecVision Asset Solution LP			1,2		18 220	19 166
OptiMarin AS		1 998	13,0	260 041	11 024	20 075
Energy Ventures III LP			1,1		10 026	8 766
Reiten & Co Capital Partners VII LP			0,5		7 937	7 768
SR Feeder KS			26,9		6 148	9 276
SR PE-Feeder II KS			8,8		5 463	9 256
SR PE-Feeder III KS			36,4		4 968	4 968
Viking Fotball ASA		965 130	6,6		6 826	4 826
Remora AS		87 401	23,6	20 609 308	5 919	5 919
Øvrige ikke børsnoterte selskaper					77 050	52 470
Sum unoterte selskaper konsern					534 589	618 080

3.13.1.3 Eierinteresser i tilknyttede selskaper og FKV

KONSERNETS EIERINTERESSER I TILKNYTTETE OG FELLESKONTROLLERTE SELSKAPER¹ PER 31. DESEMBER 2013

(MNOK)	Antall aksjer	Anskaffelsesverdi	Bokført verdi
SpareBank 1 Gruppen	381 498	712	1 131
Alliansesamarbeidet SpareBank 1		18	19
SpareBank 1 Boligkreditt	13 917 194	2 089	2 186
Admi-senteret	80	1	3
BN Bank	3 317 338	211	844
SpareBank 1 Næringskreditt	3 719 813	465	473
Samarbeidene Sparebanker Bankinvest	354	18	21
SpareBank 1 Kredittkort	122 182	38	33
SpareBank 1 Kundesenter	2 597	0	0
Sum eierinteresser i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper		3 552	4 710

¹ Den felleskontrollerte virksomhet består av morselskapet SpareBank 1 Gruppen AS, SpareBank 1 Livsforsikring AS, SpareBank 1 Skadeforsikring AS, ODIN Forvaltning AS, SpareBank 1 Gruppen Finans AS som inkluderer Conecto AS og Actor Fordringsforvaltning AS, SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS og BNBANK AS. I tillegg er Sparebank 1 Gruppen AS deltaker i SpareBank 1 Utvikling DA. Datterselskapene har sin virksomhet innenfor bank-, forsikring- og fondsforvaltningsvirksomhet.

KONSERNETS EIERINTERESSER I TILKNYTTETE OG FELLESKONTROLLERTE SELSKAPER PER 31. DESEMBER 2012

(MNOK)	Antall aksjer	Anskaffelsesverdi	Bokført verdi
SpareBank 1 Gruppen	381 498	712	1 068
Alliansesamarbeidet SpareBank 1		18	19
SpareBank 1 Boligkreditt	15 037 616	2 257	2 338
Admi-senteret	80	1	2
BN Bank	3 141 558	167	776
SpareBank 1 Næringskreditt	2 898 622	362	369
Bank 1 Oslo Akershus	694 435	247	343
Samarbeidene Sparebanker Bankinvest	327	18	19
SpareBank 1 Kredittkort	95 061	30	30
SpareBank 1 Kundesenter	2 597	0	0
Sum eierinteresser i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper		3 812	4 964

3.13.1.4 Virksomhet som skal selges

SpareBank 1 SR-Bank etablerer, som en del av sin forretningsvirksomhet, investeringsprosjekter for salg til sine kunder. SpareBank 1 SR-Bank må også, som en del av sin forretningsvirksomhet, av ulike årsaker overta eiendeler fra enkelte av sine kunder.

Energiveien Eiendom Holding AS ble overtatt i 2008. Etter salg i 2010 eier SpareBank 1 SR-Bank 49,86 prosent av aksjene i Energiveien Eiendom Holding AS. Posten er vurdert til virkelig verdi i regnskapet per 31. desember 2013 med 74 mill kroner i morbank og 75 mill kroner i konsern, og vurdert som virksomhet som skal selges.

Artemis Shipping AS ble overtatt i 2011, og ble vurdert som virksomhet som skal selges. Posten er per 31. desember 2013 vurdert til virkelig verdi i regnskapet på 10 mill kroner i morbank og 10 mill kroner i konsern, og vurdert som virksomhet som skal selges.

3.13.2 Investering i Sertifikater og Obligasjoner

KONSERNETS BEHOLDNING AV SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER PER 31. DESEMBER 2013

(MNOK)	Pålydende	Bokført verdi	Virkelig verdi
Til virkelig verdi			
Stat	1 082	1 099	1 099
Annen offentlig utsteder	1 604	1 606	1 606
Obligasjoner med fortrinnsrett	9 812	9 897	9 897
Øvrige finansielle foretak	1 070	1 081	1 081
Ikke-finansielle foretak	466	454	454
Opptjente renter	0	91	91
Til amortisert kost			
Obligasjoner med fortrinnsrett ¹⁾	6 784	6 784	6 784
Øvrige finansielle foretak	42	41	41
Opptjente renter	0	12	12
SUM	20 860	21 065	21 065

¹⁾ Av sertifikater og obligasjoner er 6 784 mill kr benyttet i bytteordningen med Finansdepartementet. Løpetiden på obligasjonene er tilnærmet lik løpetiden på bytteordningen.

3.13.3 Morbankens Investering i Datterselskap, Tilknyttede Selskap og Felleskontrollerte Virksomheter

Tabellen nedenfor gir en oversikt over eierandeler i datterselskaper ved utgangen av 2013.

MORBANKENS AKSJER I DATTERSELSKAPER PER 31. DESEMBER 2013

	Eierandel i %	Antall aksjer	Pålydende verdi (TNOK)	Bokført verdi (TNOK)
SpareBank 1 SR-Finans	100,00 %	334 000	167 000	526 606
Sum eierinteresser i kredittinstitusjoner			167 000	526 606
EiendomsMegler 1 SR-Eiendom	100,00 %	150	1 500	97 205
Westbroker Finans	100,00 %	100	100	0
SR-Investering	100,00 %	3 500	35 000	179 703
SR-Forvaltning	100,00 %	6 000	6 000	29 019
SR-Forretningservice	100,00 %	1 000	100	125
Kvinnherad Sparebank Eigedom	100,00 %	3 000	15 000	23 701
Rygir Industrier konsern	100,00 %	85 239 309	9 205	84 006
Etis Eiendom	100,00 %	10 000	1 000	1 123
Finansparken Bjergsted	100,00 %	8 000	8 000	8 016
Sum eierinteresser i andre konsernselskaper			75 905	422 898

Investeringer i alle selskaper vurderes etter egenkapitalmetoden. Se nedenfor for en nærmere oversikt over Morbankens datterselskaper, tilknyttede og felleskontrollerte selskaper.

MORBANKENS DATTERSelsKAP, TILKNYTTETE OG FELLEskONTROLLERTE sELSKAPER PER 31. DESEMBER 2013

Firma	Anskaffelses-tidspunkt	Forretningskontor	Eierandel i % ¹
SpareBank 1 SR-Finans	1987	Stavanger	100,00 %
EiendomsMegler 1 SR-Eiendom	1990	Stavanger	100,00 %
Westbroker Finans	1990	Stavanger	100,00 %
SR-Forvaltning	2001	Stavanger	100,00 %
SR-Investering	2005	Stavanger	100,00 %
SR-Forretningservice	2007	Stavanger	100,00 %
Kvinnherad Sparebank Eigedom	2010	Stavanger	100,00 %
Rygir Industrier	2012	Stavanger	100,00 %
Rygir Portefølje	2012	Stavanger	100,00 %
Rygir Forvaltning	2012	Stavanger	100,00 %
HiLoad Holding	2012	Stavanger	100,00 %
Torp LNG	2012	Stavanger	100,00 %
Torp LNG Load	2012	Stavanger	100,00 %
Torp Italy	2012	Stavanger	100,00 %
Torp Technology	2012	Stavanger	100,00 %
Vitico	2012	Stavanger	100,00 %
Viti Invest	2012	Stavanger	66,70 %
Greg Invest	2012	Stavanger	66,70 %
Rygir Eiendom	2013	Stavanger	100,00 %
Røldal Utvikling	2013	Stavanger	100,00 %
Røldal Hytteutvikling	2013	Stavanger	100,00 %
Etis Eiendom	2012	Stavanger	100,00 %
Finansparken Bjergsted	2013	Stavanger	100,00 %
Admi-senteret	1984	Jørpeland	50,00 %
SpareBank 1 Boligkreditt	2005	Stavanger	26,21 %
SpareBank 1 Næringskreditt	2009	Stavanger	27,27 %
Samarbeidende Sparebanker Bankinvest	2010	Oslo	3,27 %
SpareBank 1 Gruppen	1996	Oslo	19,50 %
Alliansesamarbeidet SpareBank 1	2004	Oslo	17,74 %
BN Bank	2008	Trondheim	23,50 %
SpareBank 1 Kredittkort	2012	Trondheim	17,59 %
SpareBank 1 Kundesenter	2012	Stavanger	25,97 %

¹ Andel stemmerettigheter er lik eierandel for alle datterselskaper, tilknyttede og felleskontrollerte selskaper per 31. desember 2013

3.13.4 Investeringer Foretatt Etter Sist Avlagte Delårstall

Banken har ikke foretatt noen vesentlige investeringer etter offentliggjørelsen av siste delårsregnskap for 2013, og frem til dato for Registreringsdokumentet.

3.13.5 Pågående Investeringer

Banken har per dato for Registreringsdokumentet ingen vesentlige pågående investeringer.

3.13.6 Planlagte Investeringer

Bankens Styre har per dato for Registreringsdokumentet ikke vedtatt, eller forpliktet Banken til, noen vesentlige planlagte investeringer.

3.14 Viktige Kontrakter

Utover kontrakter som er inngått som en del av Bankens normale drift, har Banken per dato for Registreringsdokumentet ingen kontrakter av vesentlig betydning for Bankens drift, og Banken har heller ikke hatt slike avtaler de siste to år.

3.15 Forskning og Utvikling, Patenter og Lisenser

SpareBank 1 SR-Bank driver ikke med forskning og utvikling i tradisjonell forstand, men arbeider kontinuerlig med å videreutvikle sine produkter og systemer, med spesielt fokus på videreutvikling av risikostyringssystemet samt utvikling av nye produkter. Banken har ingen patenter, og har heller ingen lisenser av vesentlig betydning for Bankens virksomhet.

3.16 Varige Driftsmidler

Per 31. desember 2013 hadde Banken varige driftsmidler til en total bokført verdi av 362 mill kroner. Tabellen nedenfor gir en oversikt over eiendom, anlegg og utstyr eid av Banken per 31. desember de fire siste år, fordelt som følger:

EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR EID AV SPAREBANK 1 SR-BANK				
(MNOK)	Bygning og annen fast eiendom	Investerings eiendom	Maskiner, inventar og utstyr	Totalt
Balanseført verdi per 31.12.2010	169	10	187	366
Virkelig verdi per 31.12.2010	368			
Balanseført verdi per 31.12.2011	186	0	194	380
Virkelig verdi per 31.12.2011	437			
Balanseført verdi per 31.12.2012	167	0	197	363
Virkelig verdi per 31.12.2012	425			
Balanseført verdi per 30.12.2013	172	0	190	362
Virkelig verdi per 30.12.2013	422			

Banken har ikke pantsatt eller akseptert andre rådighetsbegrensninger for sine anleggsmidler. Av samlet bokført verdi på bankbygg er 144 mill kroner til bruk i bankvirksomheten. Virkelig verdi på bygningsmassen fastsattes ved takst ved årsslutt.

Bankens vesentligste driftsmidler er flere kontorbygg, som i hovedsak benyttes til bankvirksomheten samt Bankens datterselskaper. Det er ikke identifisert miljøforhold som kan påvirke bruken av de varige driftsmidlene. Bankens viktigste eiendom er hovedkontoret i Bjergsted Terrasse 1 i Stavanger. Dette kontorbygget ble bygget i 1990 og har et samlet areal på ca. 9.000 m². Andre større eiendommer Banken eier per dato for Registreringsdokumentet er et kontorbygg på ca. 3.000 m² på Domkirkeplassen 1 i Stavanger. Samlet areal på kontorlokaler som eies av Banken er per dato for Registreringsdokumentet på ca. 26.800 m².

Bankens eiendommer er i hovedsak lokalisert i Rogaland.

Banken har ikke planer om å investere i anleggsmidler ut over ordinær drift og vedlikehold.

3.17 Miljø

Banken tilstreber å være seg bevisst en bærekraftig miljøforvaltning og søker å bidra både gjennom egen drift og ved å påvirke kunder og leverandører til å gjøre miljø- og klimavennlige valg. Bankens direkte miljøpåvirkning er i hovedsak knyttet til klimagassutslipp og produksjon av avfall gjennom kontorvirksomheten, mens indirekte miljøpåvirkning skjer gjennom innkjøp av varer og tjenester og krav som stilles til kunder og leverandører.

3.18 Merkevaren Sparebank 1 SR-Bank

Selskapet har sammen med de andre bankene i SpareBank 1-alliansen rettighet til å bruke merkevaren SpareBank 1. 1-tallet er felles for alle logo til alle selskaper i alliansen.

SpareBank 1 SR-Bank er knyttet til verdier som lokalt engasjement, kompetanse i rådgiving, trygghet og tilgang på en rådgiver man kan snakke med. Verdier som i vårt segment verdsettes på tvers av alder, posisjon og inntekt.

3.19 Risiko og Kapitalstyring i Sparebank 1 SR-Bank

Kjernevirksomheten til banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Banken bruker derfor betydelige ressurser på å videreutvikle risikostyringssystemer og prosesser i tråd med ledende internasjonal praksis.

Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 SR-Bank støtter opp under Bankens strategiske utvikling og måloppnåelse, og sikrer samtidig finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette oppnås gjennom en sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av:

- Høy bevissthet om risikostyring
- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen
- Å tilstrebe en optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatt forretningsstrategi
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade Bankens finansielle stilling i alvorlig grad
- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter

Bankens risiko tallfestes blant annet gjennom beregninger av forventet tap og behov for risikojustert kapital for å kunne dekke uventede tap. Forventet tap er det man statistisk sett må forvente å tape på utlånsporteføljen i løpet av en 12 måneders periode (langsiktig utfall). Risikojustert kapital beskriver hvor mye kapital Banken mener den trenger for å dekke den faktiske risikoen Banken har påtatt seg.

Avkastningen på risikojustert kapital er et av de viktigste strategiske resultatmålene i den interne styringen av SpareBank 1 SR-Bank. Dette innebærer at forretningsområdene tildeles kapital i henhold til den beregnede risikoen ved virksomheten og at det foretas en løpende oppfølging av kapitalavkastningen.

SpareBank 1 SR-Bank eksponeres for ulike typer risiko, og de viktigste risikogruppene er beskrevet nedenfor, jf. også punkt 1.

3.19.1 Kredittisiko

Kredittisiko defineres som faren for tap som følge av at kunder eller motparter ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor Banken.

Kredittisikoen styres gjennom rammeverket for kredittinnvilgelse, engasjementsoppfølging og porteføljestyring. Hovedelementene i rammeverket kan beskrives som vist i figuren nedenfor.

Kredittstrategi

Bankens primære markedsområde for kredittrisikokoeksponering er Rogaland, Agder og Hordaland. Den overordnede kredittstrategien fastsetter at Banken skal ha en moderat risikoprofil der ingen enkelthendelse skal kunne skade Bankens finansielle stilling i vesentlig grad.

Kredittstrategien støtter opp under Bankens strategiske utvikling og måloppnåelse gjennom:

- Et sunt kredittmiljø, der det stilles tydelige krav til medarbeidernes kunnskaper, ferdigheter og holdninger
- En hensiktsmessig prosess for kredittgivning der det stilles tydelige krav til kvalitet og etterlevelse av Bankens rammeverk for kredittrisikostyring
- En effektiv risikostyring
- Å tilstrebe en optimal kapitalallokering innenfor vedtatte forretningsstrategi
- Å tilstrebe en lik risikojustert avkastning på kundene over tid innenfor vedtatt forretningsstrategi
- En diversifisert portefølje

Kundenes virksomhet skal ha et langsiktig perspektiv, og kundene skal drive i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

Den overordnede kredittstrategien revideres og godkjennes årlig av Styret.

Bankens kredittstrategi består i tillegg av overordnede kredittstrategiske rammer for å sikre en diversifisert portefølje og en tilfredsstillende risikoprofil. Rammene setter grenser for misligholdssannsynlighet, forventet tap, risikojustert kapital og hvor stor andel av samlet utlånseksposering som kan være mot bedriftsmarkedet.

Kredittpolitiske retningslinjer

De kredittpolitiske retningslinjene fastsetter minimumskrav som gjelder for alle typer finansiering, unntatt for engasjementer innvilget som ledd i utøvelse av særskilte kredittsikringsfullmakter. I tillegg til de generelle kredittpolitiske retningslinjene, er det utarbeidet et sett av mer spesifikke kredittpolitiske retningslinjer knyttet til bransjer eller segmenter som kan innebære en særskilt risiko.

De kredittpolitiske retningslinjene revideres minimum årlig og godkjennes av administrerende direktør, med orientering til Styret. Eventuelle avvik fra kredittpolitiske retningslinjer skal begrunnes og godkjennes på direktørnivå.

Kredittfullmaksreglement

Styret er ansvarlig for Bankens låne- og kredittinnvilgelser, men delegerer innen visse rammer kredittfullmaktene til administrerende direktør, som igjen kan videredelegere disse innenfor egne fullmakter. De delegerte kredittfullmaktene er knyttet opp mot et engasjements forventede tap og dets misligholdssannsynlighet.

Oppfølging og rapportering

Etter at engasjementene er innvilget foretas det en løpende engasjements- og porteføljeovervåking. Kredittrisikoen følges overordnet opp ved bruk av Bankens porteføljestyringssystemer, systemer for tidlig varsling av sentrale utviklingstrekk (early warning) og systemer for overvåking av kvaliteten i selve kredittinnvilgelsesprosessen.

SpareBank 1 SR-Bank bruker risikomodeller for risikoklassifisering, risikoprising og porteføljestyring. Risikomodellene er basert på tre hovedkomponenter:

1. Sannsynlighet for mislighold: Kundene blir klassifisert i misligholdsklasser ut fra sannsynligheten for mislighold i løpet av en 12 måneders periode. Misligholdssannsynligheten beregnes på grunnlag av historiske dataserier for finansielle nøkkeltall knyttet til inntjening og tæring, samt på grunnlag av ikke finansielle kriterier som atferd og alder. For å gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet benyttes det ni misligholdsklasser (A – I). I tillegg har Banken to misligholdsklasser (J og K) for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement.

2. Eksponering ved mislighold: Dette er en beregnet størrelse som angir Bankens eksponering mot kunden ved mislighold. Denne eksponeringen består av henholdsvis utlånsvolum, garantier og innvilgede, men ikke trukne rammer. Garantier og innvilgede, men ikke trukne rammer på bedriftskunder multipliseres med en konverteringsfaktor på basert på henholdsvis bransjetilhørighet og misligholdssannsynlighet. For personkunder blir innvilgede, men ikke trukne rammer multiplisert med en konverteringsfaktor på 100 prosent.

3. Tapsgrad ved mislighold: Dette er en beregnet størrelse som angir hvor mye banken potensielt kan tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser. Vurderingen tar hensyn til verdien av underliggende sikkerheter og de kostnadene Banken har ved å drive inn misligholdte engasjement. Banken fastsetter realisasjonsverdien på stilte sikkerheter på bakgrunn av egne erfaringer over tid, og slik at disse ut fra en konservativ vurdering reflekterer den antatte realisasjonsverdi i en lavkonjunktur. Det benyttes syv klasser (1 – 7) for klassifisering i henhold til tapsgrad ved mislighold.

Banken driver kontinuerlig videreutvikling og etterprøving av risikostyringssystemet og kredittinnvilgelsesprosessen for å sikre at dette holder en god kvalitet over tid. Dette arbeidet kan deles inn i to hovedområder:

Kvantitativ validering: Den kvantitative valideringen skal sikre at de benyttede estimater for misligholdssannsynlighet, eksponering ved mislighold og tapsgrad ved mislighold holder en tilstrekkelig god kvalitet. Det gjennomføres analyser som vurderer modellenes evne til å rangere kundene etter risiko (diskrimineringssevne) og evnen til å fastsette riktig nivå på risikoparameterne. I tillegg analyseres stabiliteten i modellenes estimater og modellenes konjunkturfølsomhet. Den kvantitative valideringen vil i enkelte tilfeller suppleres med mer kvalitative vurderinger, dette gjelder særlig dersom tilfanget av statistiske data er begrenset. Resultatene fra SpareBank 1 SR-Bank sin kvantitative validering er beskrevet nærmere i de påfølgende avsnittene.

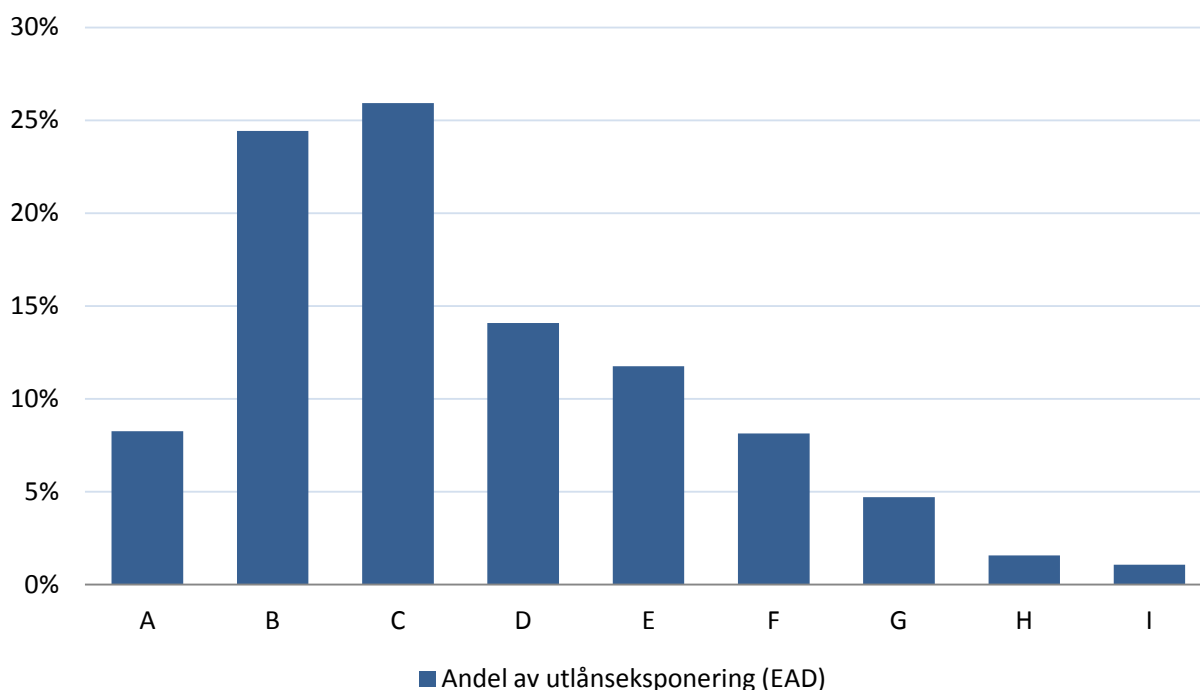
Anvendelse: Etterprøvingen skal vise om systemet for styring og måling av kredittrisiko er godt integrert i organisasjonen, og at det utgjør en sentral del av Bankens risikostyring og beslutningstagning. Valideringen viser at systemet for styring og måling av kredittrisiko er godt integrert i organisasjonen, og at det utgjør en sentral del av Bankens risikostyring og beslutningstagning.

På de følgende sider fremkommer utfyllende informasjon om SpareBank 1 SR-Banks kredittrisikoeksponering ved utgangen av 2013. Alle figurer og tall gjelder for morbank og inkluderer porteføljer overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS.

Kredittporteføljen i datterselskapet SpareBank 1 SR-Finans er ikke inkludert i porteføljeoversiktene nedenfor. Dette skyldes at Bankens kredittmodeller ikke er fullt ut implementert på disse porteføljene. Kredittporteføljen til SpareBank 1 SR-Finans utgjør ca. 3 prosent av Bankens samlede utlånseksponering. SpareBank 1 SR-Finans har i utgangspunktet en større andel marginalfinansiering (kjøretøy, driftsutstyr etc.) enn hva som er tilfellet i Banken for øvrig. Dette innebærer at den iboende kredittrisikoen normalt vil være noe høyere i SpareBank 1 SR-Finans enn i morbanken.

Grafen nedenfor viser prosentvis fordeling av utlånseksponering (EAD), eksklusive misligholdte og nedskrevne engasjementer, innenfor de ulike misligholdsklassene.

SPAREBANK 1 SR-BANK SIN PORTEFØLJE FORDELT PÅ MISLIGHOLDKLASSE PER 2013

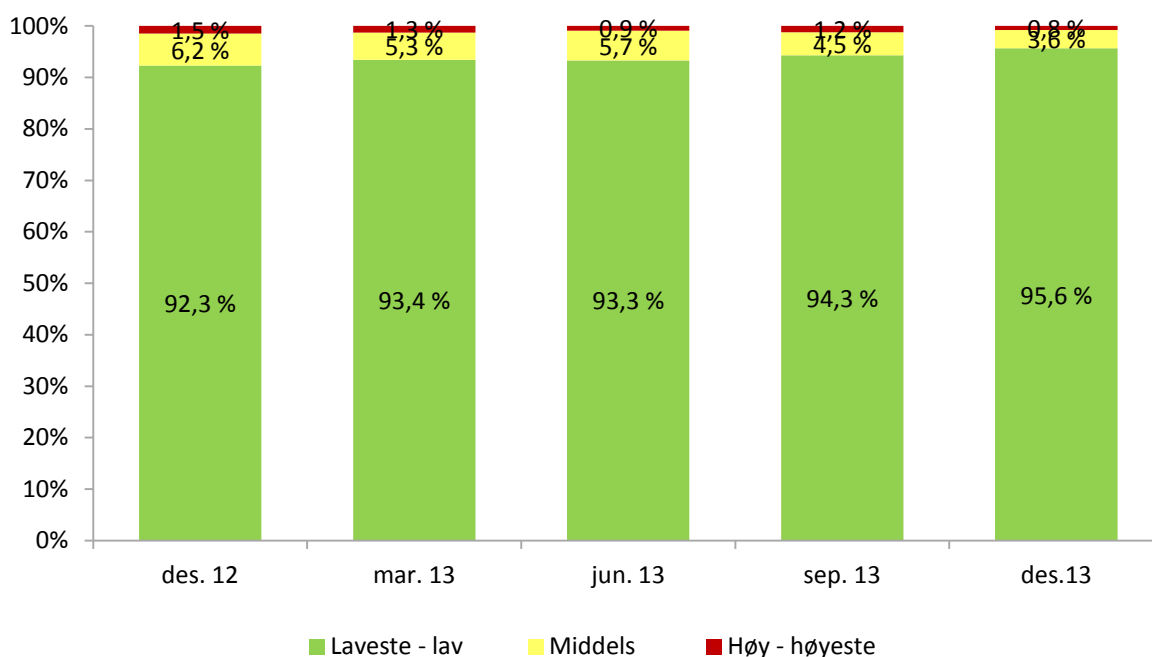
TABELLEN NEDENFOR VISER INTERVALLENE FOR MISLIGHOLDSSANNSYNLIGHETEN FOR HVER MISLIGHOLDSKLASSE.

Misligholdsklasse	Nedre grense for misligholdssannsynlighet	Øvre grense for misligholdssannsynlighet
A	-	0,10 %
B	0,10 %	0,25 %
C	0,25 %	0,50 %
D	0,50 %	0,75 %
E	0,75 %	1,25 %
F	1,25 %	2,50 %
G	2,50 %	5,00 %
H	5,00 %	10,00 %
I	10,00 %	99,99 %

Engasjementenes misligholdssannsynlighet, eksponering ved mislighold og tapsgrad ved mislighold danner grunnlaget for beregning av hvert enkelt engasjements forventede tap og dermed klassifisering i fem ulike risikogrupper. I tillegg har Banken en egen risikogruppe for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement.

Figuren nedenfor viser den risikomessige utviklingen i porteføljen over tid fra desember 2012 til desember 2013. Grafen viser den prosentvise fordelingen av EAD fordelt på risikogrupper (eksklusive misligholdte og nedskrevne engasjementer).

SPAREBANK 1 SR-BANK SIN PORTEFØLJE FORDELT PÅ RISIKOGRUPPER

Figuren over viser at Banken har en moderat risikoprofil. 95,6 prosent av utlånseksponeringen tilfredsstiller kriteriene for lav/laveste risiko per desember 2013. Forventet tap (langsiktig utfall) i denne delen av porteføljen er på 0,04 prosent. Eksponeringen mot høy/høyeste risiko utgjør 0,8 prosent av utlånseksponeringen. Forventet tap (langsiktig utfall) i denne delen av porteføljen er på 3,4 prosent.

Kvaliteten i personmarkedsporteføljen er meget god, og 99,3 prosent av utlånseksponeringen tilfredsstiller kriteriene for lav/laveste risiko per 4. kvartal 2013. Kvaliteten i bedriftsmarkeds-porteføljen er god og 88,6 prosent av utlånseksponeringen tilfredsstiller kriteriene for lav/laveste risiko pr 4. kvartal 2013.

Tabellen nedenfor viser intervallene for forventet tap i prosent av eksponeringen for hver av de ovenfor nevnte risikogrupperne.

Risikogruppe	Forventet tap	
	Nedre grense	Øvre grense
Laveste	0 %	0,0125 %
Lav	0,0125 %	0,50 %
Middels	0,50 %	2,00 %
Høy	2,00 %	2,40 %
Høyeste	2,40 %	99,99 %

SpareBank 1 SR-Bank har betydelig fokus på konsentrasjonsrisiko. For å sikre en diversifisert portefølje er det etablert egne kredittstrategiske rammer for konsentrasjonsrisiko som setter begrensninger ikke bare knyttet til eksponering, men også til risikoprofil på porteføljenivå, og for ulike bransjer og enkeltkunder. Finansinstitusjoner er i tillegg underlagt regulatoriske krav som begrenser konsentrasjonsrisikoen knyttet til henholdsvis store enkeltkunder isolert og til opphopning av store enkeltkunder samlet.

Utviklingen i konsentrasjonsrisiko følges løpende, og i de påfølgende avsnitt gis det en nærmere vurdering av den enkelte type konsentrasjonsrisiko:

- Konsentrasjon større tapspotensialer¹
- Bransjekonsentrasjon
- Geografisk konsentrasjon

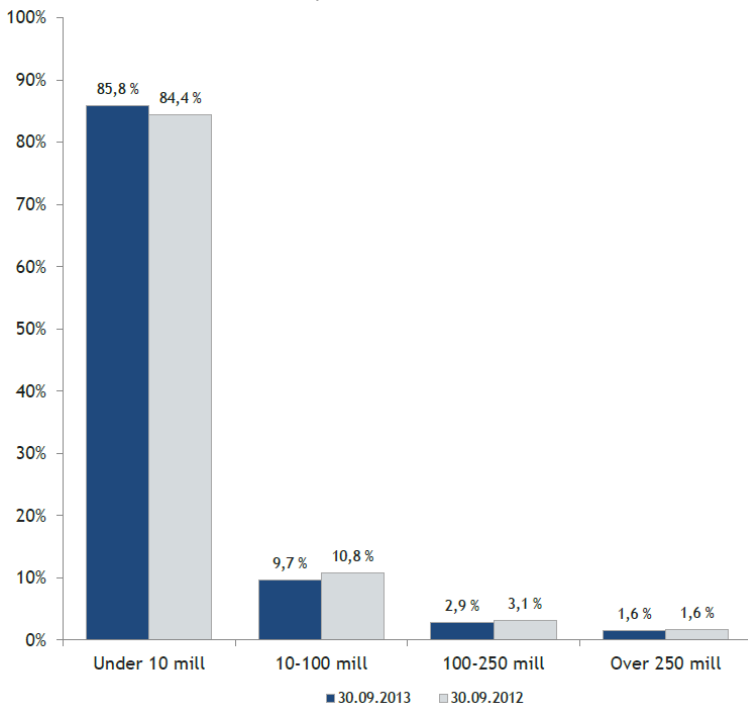
¹ Konsentrasjon større tapspotensialer er definert som selskap med et potensielt tap i en nedgangskonjunktur på over 100 mill kroner (LGR > 100 mill kroner).

Konsentrasjon større tapspotensialer

SpareBank 1 SR-Bank vurderer risikoen ved konsentrasjoner omkring engasjementer med større tapspotensialer som den vesentligste konsentrasjonsrisikoen.

Figuren nedenfor viser fordelingen av engasjement etter tapspotensial (LGR)

SPAREBANK 1 SR-BANK SIN PORTEFØLJE FORDELT PÅ LGR

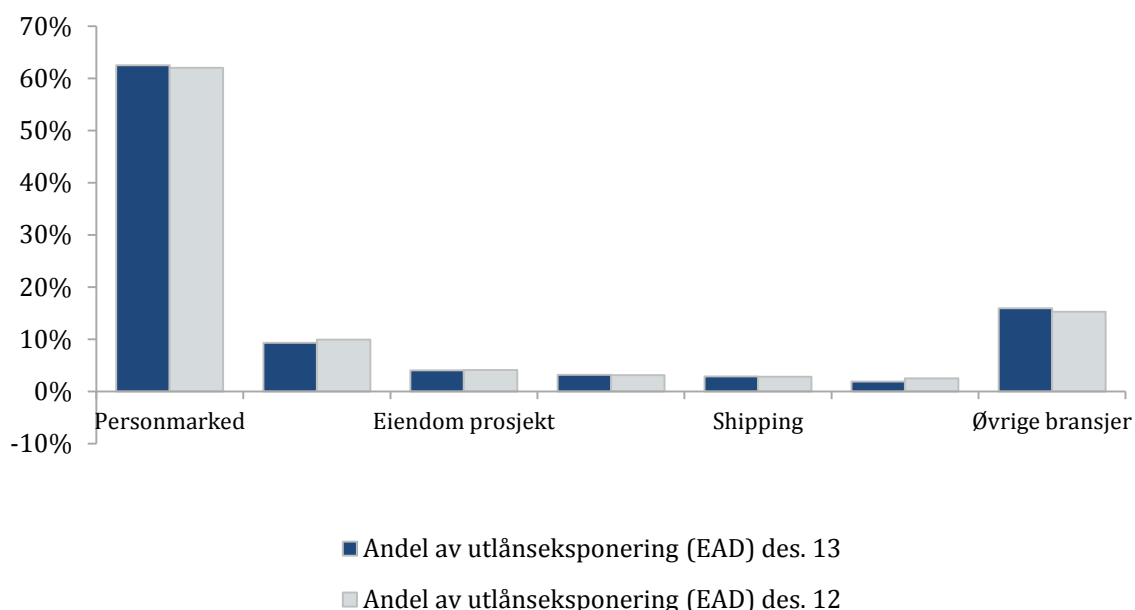
Banken har ved utgangen av 2013 til sammen 24 store engasjementer med tapspotensial over 100 mill kroner. Disse engasjementene utgjør mindre enn 5 prosent av samlet utlånseksponering. Kvaliteten på denne delen av porteføljen er god og misligholdssannsynligheten er markert lavere enn gjennomsnittet for bedriftsmarkedsengasjementene for øvrig.

Antall engasjementer med mellomstort tapspotensial (LGR over 25 mill kroner) er redusert noe det siste året. Ved utgangen av 2013 er det 128 slike engasjementer og disse står for 11 prosent av samlet utlånseksponering.

En annen type konsentrasjonsrisiko som Banken også må ha et aktivt forhold til er bransjekonsentrasjon.

Bransjekonsentrasjon

Figuren nedenfor viser SpareBank 1 SR-Bank sin portefølje (EAD) fordelt på de ulike bransjene/segmentene.

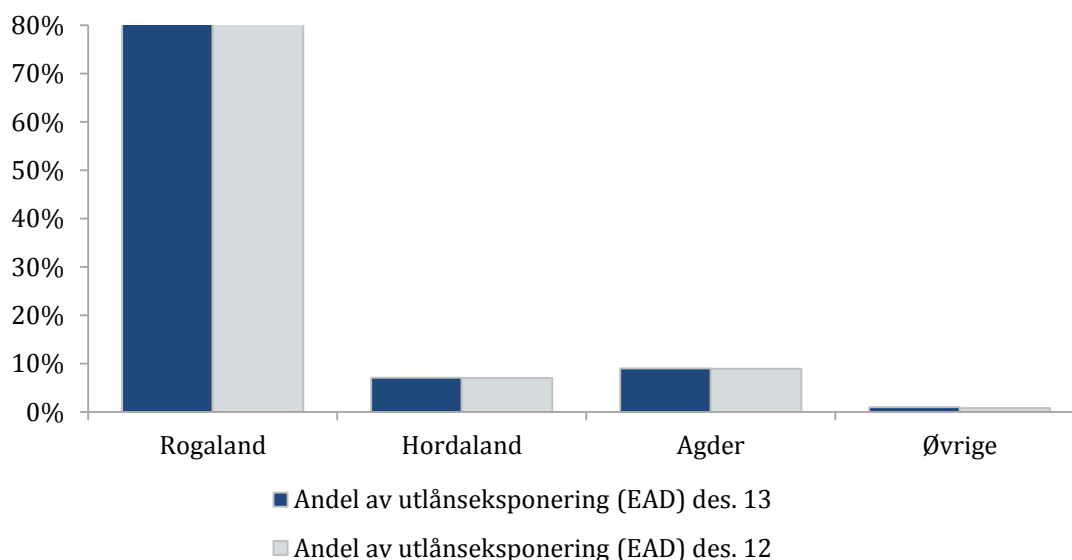
SPAREBANK 1 SR-BANKS PORTEFØLJE FORDELT PÅ BRANSJER

Figuren over viser at personmarkedet utgjør 62,5 prosent av den samlede porteføljen målt etter utlånseksponering. Kvaliteten i personmarkedsporteføljen vurderes som meget god. Belåningsgraden er gjennomgående moderat, sett opp mot sikkerhetsverdiene. Andelen utlånseksponering (inkludert porteføljen i SpareBank 1 Boligkreditt) innenfor 85 % belåningsgrad er økende, og utgjør ca 98 %.

Porteføljen innen eiendomsdrift representerer konsernets største konsentrasjon mot en enkelt bransje og utgjør 13,4 % av samlet utlånseksponering inkludert personmarkeds kunder. En vesentlig del av denne porteføljen er finansiering av næringseiendom for utleie. Denne porteføljen preges av langsiktige leiekontrakter, samt finansielt solide leietagere, og forventet tap vurderes å være lavere enn i bedriftsmarkedsporteføljen for øvrig. Figuren ovenfor viser at SpareBank 1 SR-Bank har en begrenset bransjemessig konsentrasjon.

Geografisk konsentrasjon

Grafen nedenfor viser eksponeringen fordelt på geografiske områder per utgangen av 2012 og utgangen av 2013.

SPAREBANK 1 SR-BANKS PORTEFØLJE FORDELT PÅ GEOGRAFISKE OMRÅDER

Figuren viser at 83 prosent av den samlede utlånseksponeringen er knyttet til kunder i Rogaland, mens den resterende porteføljen er fordelt mellom kunder i henholdsvis Hordaland, Agder, og øvrige fylker. Andelen av utlånseksponeringen knyttet til Rogaland er relativt stabil, men det forventes en ytterligere geografisk diversifisering i de kommende årene som følge av satsningen i Agder og Hordaland.

I tillegg til kredittrisikoen i utlånsporteføljen, som beskrevet ovenfor, har Bankens kredittrisiko gjennom likviditetsreserveporteføljen. Likviditetsporteføljen består av rentebærende papirer som enten tilfredsstiller krav for deponering i Norges Bank gjeldende LCR-regelverk (LCR – "Liquidity Coverage Ratio"), eller som tilfredsstiller bankens ukommiterte kredittrammer. Størrelsen på porteføljen vil til enhver tid avhenge av Bankens balanse og derigjennom behovet for likvide eiendeler. Ved utgangen av 2013 utgjør den samlede likviditetsporteføljen en verdi på 15,0 mrd kroner.

I tabellen nedenfor gis det en oversikt over SpareBank 1 SR-Bank sin eksponering i obligasjoner innenfor de ulike kategoriene.

Kategori	Markedsverdi (MNOK)	andel	Herav bokført til amortisert kost
Norsk stat/kommune	1.010	7 %	0
SSA/Utenlandsk garantert	2.522	18 %	0
OMF/Covered Bonds	9.897	72 %	0
Norsk bank/finans	222	2 %	0
Utenlandsk bank/finans	42	0 %	41
Industri/annet	146	1 %	0
Sum likviditetsportefølje	13.839	100 %	41

Banken har en egen risikomodell for beregning av kredittrisiko i obligasjonsporteføljen. Ytterligere informasjon om kredittkvaliteten til obligasjonsporteføljen fremkommer av note 27 i årsregnskapet 2013.

3.19.2 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at Banken ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evnen til å finansiere økning i eiendeler.

Ratingnivå, innlånsporteføljens sammensetning og tilgang til kapitalmarkedene vil være av betydning for Bankens evne til å håndtere den løpende likviditetssituasjonen. Styringen av Bankens finansieringsstruktur tar utgangspunkt i Bankens overordnede likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av Styret minimum årlig. Likviditetsstrategien spesifiserer Bankens overordnede strategiske føringer for likviditetsstyringen. Likviditetsstrategien skal gjenspeile Bankens konservative risikoprofil og bidra til at Banken når sine strategiske mål. Følgende overordnede mål gjelder for konsernets likviditetsstyring: *"SpareBank 1 SR-Bank skal i en normalsituasjon overleve i minimum 12 måneder uten ekstern tilgang til likviditet."*

Det er SpareBank 1 SR-Bank sin Treasury-avdeling som har ansvaret for likviditetsstyringen, mens avdeling for risikostyring og compliance overvåker og rapporterer utnyttelse av rammer i henhold til likviditetsstrategien. Likviditetsstyringen bygger på konservative rammer og gjenspeiler Bankens moderate risikoprofil.

SpareBank 1 SR-Bank sine utlån finansieres hovedsakelig med kundeinnskudd og langsiktig verdipapirgjeld. Likviditetsrisikoen begrenses ved at verdipapirgjelden fordeles på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider.

I 2013 har Banken utstedt netto 13,2 mrd kroner i verdipapirgjeld.

Likviditetsbufferen for SpareBank 1 SR-Bank var 15,0 mrd kroner ved utgangen av 2013. Netto refinansieringsbehov eksklusiv forfall i bytteordningen i 2014 er 6,6 mrd kroner.

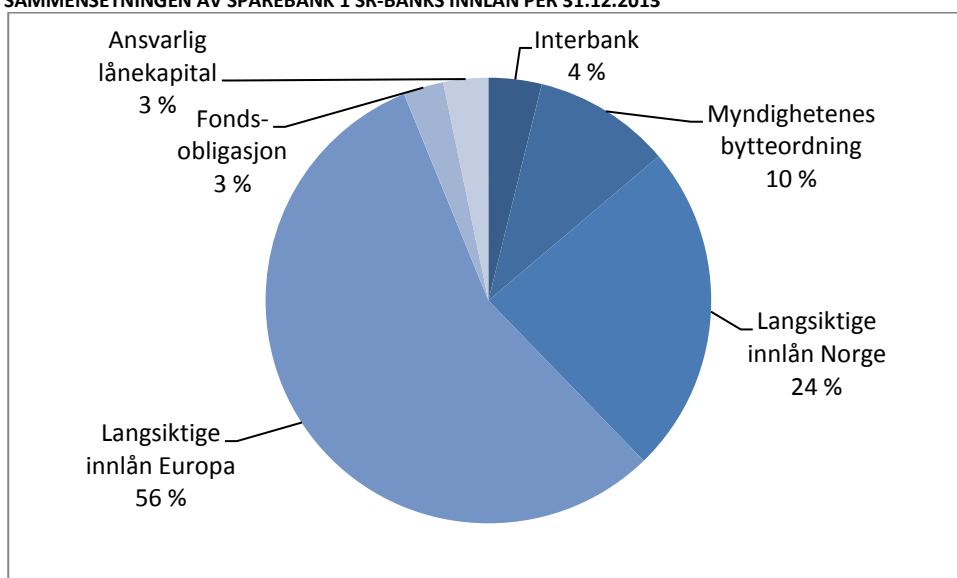
I tillegg til likviditetsbufferen er 12,1 mrd kroner klargjorte boliglån kvalifisert for salg til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Disse oppfyller altså kravene til verdipapirisering, men er ennå ikke solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS. SpareBank 1 Boligkreditt AS bidrar slik sett, som usteder av særskilt sikrede obligasjoner, til å redusere Bankens likvidetsrisiko.

Per 2013 utgjør utlån solgt til Bolig- og Næringskreditt ca 46,4 mrd kroner. Solgt utlånsportefølje utgjør ca 42,5 prosent av brutto boliglånsbalanse og ca 27,8 prosent av brutto utlån.

Innskudd fra kunder er Bankens viktigste finansieringskilde. For Banken som helhet har innskuddsmassen økt med 4,1 mrd kroner (6,0 prosent) i 2013. I løpet av samme periode er Bankens utlån eksklusiv Bolig- og Næringskreditt økt med 10,8 mrd kroner (5,3 prosent). Dette medfører at innskuddsdekningen har blitt redusert fra 61,7 prosent til 59,6 prosent. Innskuddsdekningen er således mål oppfyllende i forhold til Bankens likvidetsstrategiske føringer som spesifiserer et mål om å holde innskuddsdekningen på minimum 55 prosent.

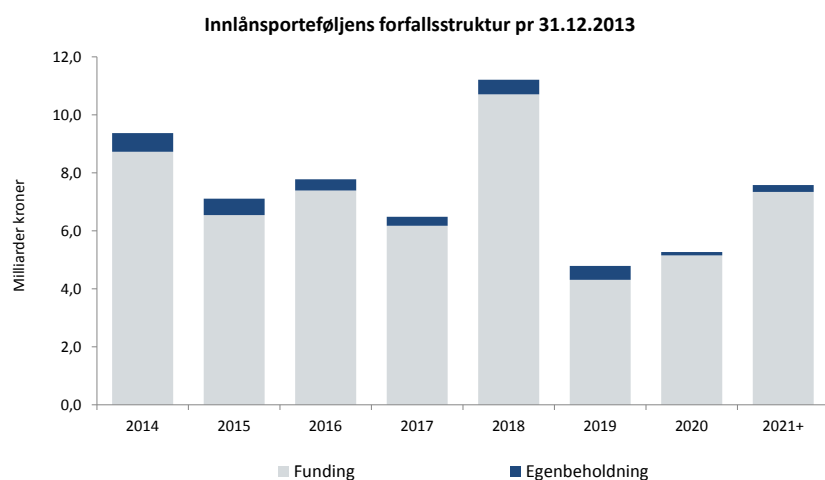
Figuren nedenfor illustrerer innlånsporteføljens sammensetning ved utgangen av 2013.

SAMMENSETNINGEN AV SPAREBANK 1 SR-BANKS INNLÅN PER 31.12.2013

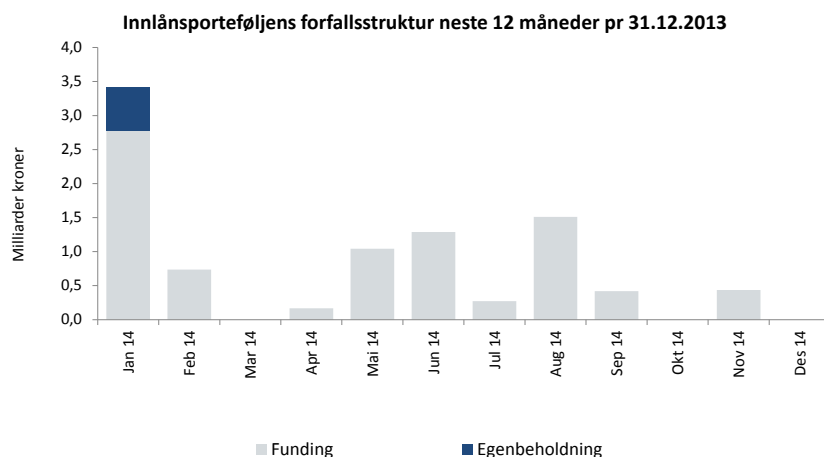
Figuren nedenfor illustrerer innlånsporteføljens forfallstruktur per 4. kvartal 2013.

INNLÅNSPORTEFØLJENS FORFALLSTRUKTUR EKSKLUSIVE F-LÅN PER 31.12.2013

Egenbeholdning er bankens beholdning av egne utstedte obligasjoner.

Figuren nedenfor illustrerer innlånsporteføljens forfallsstruktur eksklusive F-lån de neste 12 måneder per 31.12.2013.
INNÅNSPORTEFØLJENS FORFALLSSTRUKTUR DE NESTE 12 MÅNEDER EKSLUSIV F-LÅN PER 31.12.2013

Egenbeholdning er bankens beholdning av egne utstedte obligasjoner.

Det kan ikke garanteres at SpareBank 1 SR-Banks risikostyringssystemer beskrevet ovenfor vil være tilstrekkelige til å forhindre at slik risikofaktor materialiseres eller at SpareBank 1 SR-Bank eller investorer blir vesentlig negativt påvirket dersom slik risikofaktor materialiseres.

3.19.3 Markedsrisiko

Markedsrisiko er en samlebetegnelse som omfatter risikoen for tap knyttet til poster på og utenfor balansen som følge av endringer i markedspriser. Verdipapirrisiko, valutarisiko, renterisiko, risiko forbundet med egenbeholdning og/eller bruk av egenkapital i syndikater, samt garantistillelse for fulltegning av emisjoner er inkludert i denne risikoklassen.

Markedsrisiko i SpareBank 1 SR-Bank relateres i all hovedsak til Bankens langsiktige investeringer i verdipapirer. I tillegg har Banken en viss eksponering for markedsrisiko fra handelsaktiviteter i rente- og valutamarkedene, samt fra aktiviteter som understøtter ordinær innlåns- og utlånsvirksomhet. Bankens eksponering overfor markedsrisiko ansees som moderat.

Bankens markedsrisiko måles og overvåkes med bakgrunn i konservative rammer som fornyes og godkjennes av Styret minimum årlig. Størrelsen på rammene fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av negative markedsbevegelser.

Renterisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i rentenivået. Bankens renterisiko reguleres av rammer for maksimal verdiendring ved en endring i rentenivået på én prosent.

Valutakursrisiko er risikoen for tap ved endringer i valutakursene. Banken måler valutarisikoen ut fra nettoposisjoner i de ulike valutaer hvor Banken har eksponering. Valutakursrisikoen reguleres av nominelle rammer for maksimal aggregert valutaposisjon og maksimal posisjon i én enkeltvaluta.

Kursrisiko knyttet til verdipapirer er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på Bankens obligasjoner, sertifikater og egenkapitalinstrumenter. I kvantifisering av risiko knyttet til verdifall på likviditetsporteføljen skiller SpareBank 1 SR-Bank mellom systematisk risiko (markedsrisiko) og usystematisk risiko (misligholdsrisiko). Misligholdsrisiko forbundet med nevnte portefølje kvantifiseres som kredittrisiko. Investeringer som er klassifisert som "hold til forfall" regnskapsføres etter amortisert kost og er derfor ikke regnskapsmessig utsatt for markedsrisiko. Bankens risikoeksponering mot denne formen for verdipapirrisiko er regulert gjennom rammer for maksimale investeringer i de ulike porteføljene.

Kvantifisering av risikojustert kapital for spreadrisiko i obligasjonsporteføljene beregnes i henhold Finanstilsynets modell for risikobasert tilsyn av markedsrisiko i forsikringselskaper (i hovedsak basert på Solvens II-regelverket). Risikojustert kapital for spreadrisiko avhenger av enkeltpapirenes markedsverdi, durasjon (minimum ett år) og sannsynlig verdifall.

Avdeling for risikostyring og compliance har ansvaret for den løpende og uavhengige overvåkingen av Bankens markedsrisiko.

Det kan ikke garanteres at SpareBank 1 SR-Banks risikostyringssystemer beskrevet ovenfor vil være tilstrekkelige til å forhindre at slik risikofaktor materialiseres eller at SpareBank 1 SR-Bank eller investorer blir vesentlig negativt påvirket dersom slik risikofaktor materialiseres.

3.19.4 Operasjonell Risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.

De siste årenes turbulens i finansmarkedene hvor flere nasjonale og internasjonale banker har blitt påført store tap, har synliggjort konsekvenser av feilvurderinger og utilstrekkelige rutiner og systemer, noe som har gitt økt bransjefokus på operasjonell risiko.

En av hovedutfordringene knyttet til operasjonell risiko er å kvantifisere sannsynligheter og potensielle konsekvenser av den risiko man til enhver tid er eksponert for. Dersom ansatte eksempelvis går ut over sine fullmakter innebærer det at bankens gjeldende rammer ikke kan benyttes som øverste grense for hvor store tap som kan påløpe i inngåtte posisjoner ettersom den ansatte typisk vil forsøke å skjule den reelle størrelsen på posisjonene. Det er også vanskelig å etablere troverdige sannsynligheter for at slike hendelser skal oppstå. Tilsvarende vil ubevisste feil og eksterne hendelser som ran og datainnbrudd også kunne medføre tap som er vanskelig å forutsi og kvantifisere nøyaktig før hendelsene faktisk har inntruffet.

SpareBank 1 SR-Bank har høye ambisjoner på området operasjonell risiko og ønsker å bidra til å gjøre Norge til et faglig tyngdepunkt i Europa innenfor operasjonell risikostyring og måling. Det arbeides derfor kontinuerlig med å utvikle og forbedre praktiske og faglige tilnærminger for å håndtere og styre operasjonell risiko basert på innsikt i reelle operasjonelle risikodrivere og årsakssammenhenger. Et vesentlig bidrag i dette arbeidet er samarbeidet med Universitetet i Stavanger (UIS) som regnes som et av verdens ledende risikomiljøer.

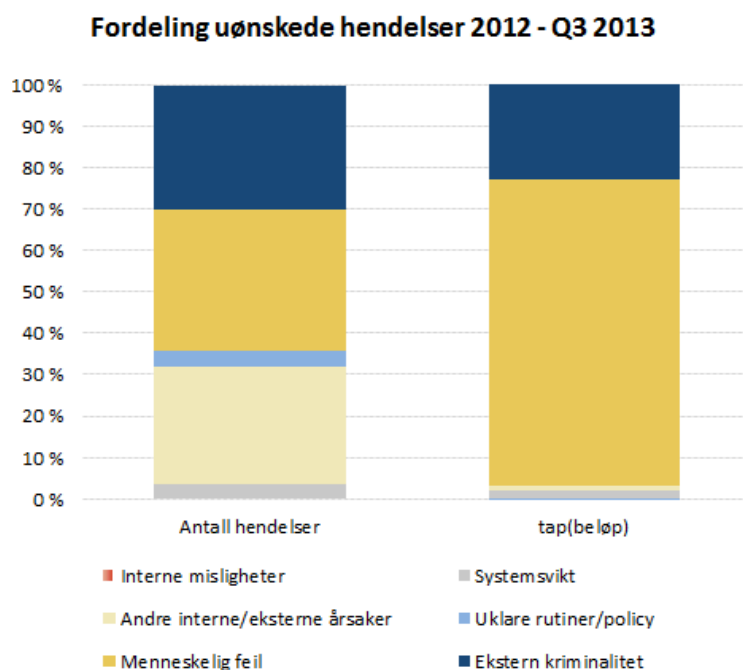
Konsernets strategi for styring av operasjonell risiko fastsettes årlig av Styret. Strategien definerer rammer for forventet tap og risikojustert kapital og skal sikre at Konsernet har en effektiv risikostyring og overvåking for å sikre at ingen enkelthendelser forårsaket av operasjonell risiko skal kunne skade Konsernets finansielle stilling i alvorlig grad. Risikostyringen skal være fundert på innsikt og forståelse for hva som skaper og driver operasjonell risiko i Konsernet, og i størst mulig grad forene effektive prosesser med lav risiko eksponering.

SpareBank 1 SR-Bank beregner og holder regulatorisk kapital tilknyttet operasjonell risiko i henhold til sjablongmetoden. Imidlertid vurderes denne metoden å gi en utilstrekkelig indikasjon på den faktiske eksponeringen for operasjonell risiko ettersom den kun tar utgangspunkt i historiske inntekter og ikke tar hensyn til virksomhetsspesifikke faktorer og etablerte kontroller. For å fastsette den reelle risikoeksponeringen mer nøyaktig og for å få innsikt i hva det er som driver operasjonell risiko i Konsernets forretnings- og støtteprosesser, gjennomføres det derfor minst årlig en total gjennomgang av operasjonell risikoeksponering i Konsernet, hvor det med omfattende involvering av prosesseiere og fagekspert kartlegges hvilke sannsynligheter og potensielle konsekvenser som foreligger for ulike risikoscenarioer.

Når det gjelder typer av operasjonell risiko viser bransjeerfaring at menneskelige feil/ utilstrekkelig kompetanse ofte er en medvirkende årsak til at det oppstår tap innenfor utlånsområdet. Eksempelvis kan manglende oppfølging av lånevilkår eller negative hendelser hos kunder medføre at man kommer for sent inn i kredittsikringsprosessen, og feilvurdering eller feilregistrering av sikkerheter kan føre til større tap ved mislighold. SpareBank 1 SR-Bank evaluerer derfor systematisk alle vesentlige tap fra utlånsområdet for å vurdere om deler av tapene kan tilskrives operasjonell risiko, og om det er mulig å forbedre arbeidsprosessene på de områder hvor tap fra operasjonell risiko oppstår.

For å gi input til risikovurderinger og danne grunnlag for kontinuerlig operasjonell læring og forbedring, rapporteres også alle identifiserte uønskede hendelser i en egen konserndatabase. Figuren under viser Konsernets rapporterte uønskede hendelser i perioden 2012 – 2013 fordelt i henhold til gjeldende Basel kategorier:

FORDELING AV RAPPORTERTE UØNSKEDE HENDELSER FOR PERIODEN 2012 – 2013

Som figuren viser har det vært en relativ nedgang i rapporterte hendelser relatert til oppgjør, levering og transaksjoner, og en relativ økning i hendelser relatert til ekstern kriminalitet, avbrudd drift/systemer og interne misligheter (her inkluderes også bevisste rutinebrudd).

Registrerte uønskede hendelser i perioden består i hovedsak av hendelser relatert til menneskelig feil, ekstern kriminalitet og andre interne/ eksterne årsaker (inkluderer kundeklager uten hold). Det er i hovedsak hendelser som skyldes menneskelig feil eller kriminalitet som har påført konsernet tap i perioden. Samlet tap utgjør mindre enn 5 millioner kroner.

Det kan ikke garanteres at SpareBank 1 SR-Banks risikostyringssystemer beskrevet ovenfor vil være tilstrekkelige til å forhindre at slik risikofaktor materialiseres eller at SpareBank 1 SR-Bank eller investorer blir vesentlig negativt påvirket dersom slik risikofaktor materialiseres.

3.19.5 Eierrisiko

Eierrisiko er risikoen for at SpareBank 1 SR-Bank blir påført negative resultater fra eierposter i strategisk eide selskap og/eller må tilføre ny egenkapital til disse selskapene. Eierselskap defineres som selskaper hvor SpareBank 1 SR-Bank har en vesentlig eierandel og innflytelse.

SpareBank 1 SR-Bank har sterkt fokus på styring og kontroll i selskaper hvor Banken har fullt eller delvis eierskap.

I selskaper som er deleid, enten gjennom direkte eierskap fra SpareBank 1 SR-Bank eller indirekte gjennom eierskapet på 19,5 prosent i SpareBank 1 Gruppen, er SpareBank 1 SR-Bank som største bank i alliansen representert som styremedlem i alle selskaper av spesiell betydning.

Eierrisikoen varierer fra selskap til selskap avhengig av selskapets virksomhet med dertil iboende risiko og SpareBank 1 SR-Banks eierandel. SpareBank 1 SR-Bank har ved utgangen av 2013 i hovedsak eierrisiko gjennom eierandelen i SpareBank 1 Gruppen (19,5 prosent), Bank 1 Oslo Akershus AS (4,8 prosent), BN Bank ASA (23,5 prosent), SpareBank 1 Boligkreditt AS (26,2 prosent), og SpareBank 1 Næringskreditt AS (24,1 prosent).

Av selskap eid av SpareBank 1 Gruppen vurderes eierskapet i SpareBank 1 Livsforsikring å innebære høyest eierrisiko. Dette skyldes primært selskapets investering av kundemidler i aksje- og obligasjonsmarkedet hvor avkastningen varierer over tid.

BN Bank ASA har hovedkontor i Trondheim og en avdeling for næringseiendom i Oslo. BN Bank ASA betjener kunder over hele landet via nettbank og telefon. BN Bank ASA er eid av SpareBank 1-bankene, og tilbyr et bredt spekter av banktjenester til bedrifter og privatpersoner. Banken har sin virksomhet innenfor tradisjonell bankdrift rettet mot boliglån i personmarkedet og næringseiendom. Eierrisikoen til SpareBank 1 SR-Bank består i hovedsak av den underliggende kredittrisikoen i dette selskapet.

I SpareBank 1 Næringskreditt AS sin portefølje inngår det kun utlån til næringseiendommer med utleiekontrakter i sentrale strøk. Utlånene kan maksimalt utgjøre 60 prosent av markedsverdi. Eierrisikoen til SpareBank 1 SR-Bank består i hovedsak av den underliggende kredittrisikoen i dette selskapet.

SpareBank 1 SR-Bank eier pr 31.12.2013 26,2 prosent av SpareBank 1 Boligkreditt AS. Selskapets virksomhet er finansiering av lån til privatkunder med sikkerhet innenfor 75 prosent av verdigrunnet for fast eiendom. SpareBank 1 SR-Bank har ved utgangen av 2013 solgt 45,7 mrd kroner til selskapet. Eierrisikoen tilsvarer i hovedsak andel av overført portefølje, og risikoen følges opp og rapporteres derfor som kredittrisiko.

Det kan ikke garanteres at SpareBank 1 SR-Banks risikostyringssystemer beskrevet ovenfor vil være tilstrekkelige til å forhindre at slik risikofaktor materialiseres eller at SpareBank 1 SR-Bank eller investorer blir vesentlig negativt påvirket dersom slik risikofaktor materialiseres.

3.19.6 Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risikoen for uventede inntekts- og kostnadssvingninger som følge av endringer i eksterne forhold som markedssituasjonen eller myndighetenes reguleringer.

Banken har over lengre tid utviklet et godt diversifisert inntektsgrunnlag, slik at en eventuell svikt innenfor enkelte produktgrupper eller kundesegmenter ikke skal få vesentlige konsekvenser over tid. Banken har over tid utviklet en kostnadseffektiv drift i kombinasjon med kontinuerlig kompetanseheving og utvidelse av virksomheten hva gjelder produktbredde og geografi. SpareBank 1 SR-Bank har gjennom flere år lagt systematisk vekt på verdikjedetenkning og utvikling av produkter og tjenester.

Det kan ikke garanteres at SpareBank 1 SR-Banks risikostyringssystemer beskrevet ovenfor vil være tilstrekkelige til å forhindre at slik risikofaktor materialiseres eller at SpareBank 1 SR-Bank eller investorer blir vesentlig negativt påvirket dersom slik risikofaktor materialiseres.

3.19.7 Omdømmerisiko

Omdømme risiko er risikoen for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, aksjemarked og myndigheter.

SpareBank 1 SR-Bank har etablert en overordnet kommunikasjonsstrategi som skal sikre at informasjon formidles internt og eksternt på en måte som støtter opp om virksomhetens verdigrunnlag, mål og visjon. "Skikkelig bank" er det bærende element i Bankens kommunikasjonsstrategi.

SpareBank 1 SR-Bank har også implementert en intern prosess for identifisering og evaluering av Bankens risikobilde for omdømme. Evalueringen gjennomføres årlig. Alle omdømmerisikoene blir evaluert opp mot iboende risiko og etablerte kontroll- og styringstiltak. Det gjennomføres forbedringstiltak ved behov.

Konsernet har fortløpende overvåking av omdømme. Både gjennom daglig overvåking og vurdering av mediebildet, samt fortløpende overvåking av omtaler i ulike sosiale kanaler. De fortløpende daglige vurderinger forsøkes gjennomført på en så objektiv måte som mulig. Medlemmer av konsernledelsen og andre nøkkelpersoner får daglige rapporter over mediebildet.

Det kan ikke garanteres at SpareBank 1 SR-Banks risikostyringssystemer beskrevet ovenfor vil være tilstrekkelige til å forhindre at slik risikofaktor materialiseres eller at SpareBank 1 SR-Bank eller investorer blir vesentlig negativt påvirket dersom slik risikofaktor materialiseres.

3.19.8 Strategisk Risiko

Strategisk risiko er risikoen for tap som følge av feilslåtte strategiske satsninger.

SpareBank 1 SR-Bank har en årlig strategiprosess som involverer Styret, ledelse, nøkkelpersoner, divisjoner og datterselskap i arbeidet. Arbeidet ender ut i et strategisk mål bilde for neste tre års periode med en tilhørende forretnings- og handlingsplan. Forretningsplanen viser tydelig de prioriteringer som Banken har gjort for perioden basert på scenarioer og konkurranse- og markedssituasjon. Forretnings- og handlingsplanen er mest detaljert for det nærmeste året.

Konsernledelsen foretar både månedlig og tertialvis evaluering av Bankens prestasjoner og strategiske retning. I den tertialvise evalueringen vurderes også aktuelle nye initiativ og tiltak som må iverksettes basert på endringer i forutsetninger eller endringer i markedssituasjon. Strategiarbeidet er således fleksibelt i sin tilnærming og kan ivareta både kortsiktige og langsiktige målsettinger.

Det kan ikke garanteres at SpareBank 1 SR-Banks risikostyringssystemer beskrevet ovenfor vil være tilstrekkelige til å forhindre at slik risikofaktor materialiseres eller at SpareBank 1 SR-Bank eller investorer blir vesentlig negativt påvirket dersom slik risikofaktor materialiseres.

3.19.9 Compliance-Risiko (Etterlevelse)

Compliance risiko er risikoen for at Konsernet pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomisk tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter.

Rammeverket for compliance bygger i hovedsak på EBAs Internal Governance, Basel Committee on Banking Supervision; "Compliance and the compliance function in banks" og Finanstilsynets "Modul for evaluering av overordnet styring og kontroll".

Compliance policy skal sikre at Konsernets ikke pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomisk tap som følge av manglende implementering og etterlevelse av lover og forskrifter. Konsernets compliance policy vedtas av Styret og beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering.

Konsernet er opptatt av å ha gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. Effektive virkemidler for å oppnå dette er:

- Et tydelig verdigrunnlag som er klart kommunisert og forstått i organisasjonen
- En prosess for å fange opp, kommunisere og implementere endringer i lover og forskrifter
- En prosess for å følge opp og rapportere etterlevelsen av lover og forskrifter

Konsernets compliance funksjon ivaretas av avdeling for risikostyring og compliance som er organisert uavhengig av forretningsenhetene. Avdelingen har det overordnede ansvaret for rammeverk, oppfølging og rapportering innenfor compliance området.

Konsernet har egen compliance ansvarlig for Konsernets verdipapirforetak, som har ansvaret for å kontrollere at Bankens virksomhet knyttet til ytelse av investeringstjenester til enhver tid drives i samsvar med regelverket for verdipapirhandel. Compliance ansvarlig i verdipapirforetaket rapporterer direkte til daglig leder for verdipapirforetaket og rapporterer i tillegg til avdeling for risikostyring og compliance.

Lederne i Konsernet er operativt ansvarlige for praktisk implementering og etterlevelse av lover og forskrifter. Alle medarbeidere er ansvarlige for at de til daglig etterlever og forstår gjeldende lover og forskrifter.

Gjeldende lover og forskrifter er inkludert i Konsernets rutineverk. Beskrivelse av regulatoriske krav og direkte henvisning til lovtekst og gjeldende paragrafer er tilgjengelig.

Vurdering av kvaliteten i implementering og etterlevelsen av gjeldende lover og forskrifter gjennomføres samtidig med gjennomføring av årlige risikoanalyser for alle vesentlige forretnings- og prosessområder. Lederne i Konsernet bekrefter i Lederbekreftelsen at etterlevelsen av lover og forskrifter er tilfredsstillende. Rutiner oppdateres fortløpende ved endringer i regulatoriske krav.

Det gjennomføres jevnlig identifisering og evaluering av compliance risikoer, samt oppfølging av tiltak. Eventuelle hendelser eller brudd på compliance policy registreres i Konsernet database for rapportering og oppfølging av uønskede hendelser.

Compliance inngår i kvartalsvis risikorapport til Styret og administrerende direktør. I tillegg rapporteres compliance årlig til Revisjonsutvalget og gjennom egne compliance rapporter i Verdipapirforetaket.

Det kan ikke garanteres at SpareBank 1 SR-Banks risikostyringssystemer beskrevet ovenfor vil være tilstrekkelige til å forhindre at slik risikofaktor materialiseres eller at SpareBank 1 SR-Bank eller investorer blir vesentlig negativt påvirket dersom slik risikofaktor materialiseres.

3.20 Kapitaldekning

3.20.1 Dagens Regelverk

EUs direktiv for kapitaldekning ble innført i Norge fra 1. januar 2007 gjennom endringer i Forretningsbankloven og Finansieringsvirksomhetsloven og nye og endrede forskrifter vedrørende kapitaldekning. Regelverket bygger på en standard (Basel II) for kapitaldekningsberegninger fra Bank for International Settlements (BIS). I henhold til forskrift 14. desember 2006 nr. 1506 om kapitalkrav for forretningsbanker, sparebanker mv. § 2-1, 1. ledd, skal institusjonene til enhver tid ha en ansvarlig kapital som minst utgjør 8 % av beregningsgrunnlaget for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. SpareBank 1 SR-Bank har godkjennelse fra Finanstilsynet til å benytte interne målemetoder (IRB) for kredittrisiko. Banken er godkjent for bruk av IRB-Grunnleggende for bedriftsmarkedet og IRB-metode for massemarkedet. Dette betyr at det lovbestemte minimumskravet til kapitaldekning for kredittrisiko vil være basert på Bankens interne risikovurderinger. Dette betyr også at det lovbestemte minimumskravet til kapitaldekning blir mer risikosensitivt, slik at kapitalkravet i større grad vil samsvare med risikoen i de underliggende porteføljer. For kredittrisiko mot stater og institusjoner benyttes standardmetoden, mens for egenkapitalposisjoner benyttes IRB (enkel risikovekt metode). For beregning av minimumskrav til ansvarlig kapital for markedsrisiko bruker SpareBank 1 SR-Bank standard-metoden. For beregning av minimumskrav til ansvarlig kapital for operasjonell risiko bruker SpareBank 1 SR-Bank sjablongmetoden. Det innebærer sjablongsatser som prosent av driftsinntektene i forretningsenheten. I en overgangsperiode har Finanstilsynet lagt opp til at minimumskravet til ansvarlig kapital ikke kan være lavere enn 80 % av minimumskravet i henhold til gjeldende regelverk (Basel 1). Finanstilsynet har foreslått å videreføre overgangsordningen inntil videre. Ytterligere informasjon vedrørende Baselkomitéens standard finnes på www.bis.org.

3.20.2 Konsekvenser av Basel III for Sparebank 1 SR-Bank

SpareBank 1 SR-Bank har per 4. kvartal 2013 en kjernekapitaldekning på 12,8 prosent, og ligger betydelig over forslaget til nytt regulatorisk minimumskrav til kjernekapitaldekning på 6,0 prosent. Konsernet ligger også godt over det foreslåtte nivået for kjernekapitaldekning inkludert bevaringsbufferen på 8,5 prosent gjeldende fullt ut fra 2019.

SpareBank 1 SR-Bank har en eierandel i SpareBank 1 Gruppen AS på 19,5 prosent. Etter gjeldende regelverk behandles denne eierandelen som kapitaldekningsreserve og bokført verdi av eierandelen kommer i sin helhet til fradrag i

SpareBank 1 SR-Bank sin konsoliderte ansvarlige kapital. I morbankens kapitaldekningsberegning behandles eierandelen i SpareBank 1 Gruppen AS som investering i annen finansinstitusjon og hoveddelen av investeringens bokførte verdi trekkes dermed fra ved beregning av morbankens ansvarlige kapital.

Under det foreslåtte Basel III-regelverket vil eierandelen i SpareBank 1 Gruppen AS bli betraktet som såkalt eierandel utover 10 prosent, men som er utenfor den såkalte regulatoriske konsolideringen.

Dette vil innebære at bokført verdi av eierandelen, sammen med andre tilsvarende eierandeler (Bank 1 Oslo Akershus AS), vil komme til fradrag i ansvarlig kapital både konsolidert og i morbanken, men kun for den delen av samlet beløp som overstiger 10 prosent av ren kjernekapital. Den andel av investeringen som ikke trekkes fra i ansvarlig kapital vil inngå i beregningsgrunlaget med en risikovekt på 250 prosent. Forutsatt at Basel III-regelverket innføres som beskrevet pr dato vil investeringene i SpareBank 1 Gruppen AS og Bank 1 Oslo Akershus AS gi en begrenset negativ effekt på kjernekapitaldekningen i forhold til gjeldende regelverk.

Baselkomitéen vil også fra 2018 innføre krav til uvektet egenkapitalandel (leverage ratio) som et supplement til de risikobaserte kapitalkravene. Norske banker inkludert SpareBank 1 SR-Bank opererer gjennomgående med høyere egenkapitalandeler, slik at kravet til egenkapital ikke blir et problem for Banken. Kravet kan imidlertid bli en utfordring for enkelte institusjoner som spesialisere seg på utlån til lavrisikosegmenter som for eksempel SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette er imidlertid en kjent problemstilling og Baselkomitéen har varslet at den vil vurdere hvorvidt dette kravet er egnet for ulike forretningsmodeller.

4. Finansiell Informasjon

Dette kapitlet gir en oversikt over SpareBank 1 SR-Banks finansielle stilling, resultatet av virksomheten og kontantstrømmer for kvartalsregnskapet per 31. desember 2013 og kvartalsregnskapet per 31. desember 2012, samt for regnskapsårene som ble avsluttet 31. desember 2013, og 2012. For å få en mest mulig fullstendig oversikt over Bankens finansielle stilling, resultatet av virksomheten og kontantstrømmer bør informasjonen i dette kapitlet leses i sammenheng med Bankens reviderte konsernregnskap. Historisk finansiell informasjon i form av reviderte årsregnskap og ureviderte delårsrapporter kan lastes ned fra Bankens internettside, www.sr-bank.no. Se også kryssreferanseliste i kapittel 8.2, "Informasjon inntatt ved henvisning".

Det er ingen vesentlige endringer som er oppstått siden utløpet av 4. kvartalstallene for 2013 og dato for dette Registreringsdokumentet. Den historiske finansielle informasjonen i dette Registreringsdokumentet er hentet fra reviderte regnskapsrapporter.

4.1 Regnskapsprinsipper for Bankens Konsoliderte IFRS-Regnskap

4.1.1 Grunnlaget for Utarbeidelse av det Konsoliderte Årsregnskapet

Morbank- og konsernregnskapet 2013 for SpareBank 1 SR-Bank ("Konsernet") er satt opp i overensstemmelse med Internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) som fastsatt av EU. Dette omfatter også fortolkninger fra Den internasjonale fortolkningskomité for finansiell rapportering (IFRIC) og dens forgjenger, Den faste fortolkningskomité (SIC).

Konsernregnskapet for SpareBank 1 SR-Bank har vært avlagt etter IFRS regelverket siden 1.1.2005. Det ble først tillatt å bruke samme regelverk for selskapsregnskapene for sparebanker med virkning fra 1.1.2007. Årsregnskapet for 2013 er avlagt etter IFRS regelverket for morbank og konsern.

Målegrunnlaget for både morbank- og konsernregnskapet er historisk kost med følgende modifikasjoner: finansielle derivater, finansielle eiendeler og finansiell gjeld regnskapsføres til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet. Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av de internasjonale regnskapsstandarder at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige estimater, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for morbank- og konsernregnskapet, er beskrevet i note 3 i årsrapporten for 2013.

Årsregnskapet er avlagt i henhold til IFRS standarder og fortolkninger obligatoriske for årsregnskap som avlegges pr 31.12.2013. Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Nye og endrede standarder som er tatt i bruk i 2013

Fra 1. januar 2013 har følgende standarder blitt vurdert og tatt i bruk dersom relevante for konsernet:

Endringer i IAS 1 Presentasjon av finansregnskap angående utvidet resultat. Endringen innebærer at poster i utvidet resultat skal grupperes etter hvorvidt de senere kan omklassifiseres til det tradisjonelle resultatet.

Endring av IFRS 7 Finansielle instrumenter - opplysninger angående nettopresentasjon av eiendeler og gjeld. Endringen krever ny noteinformasjon for å muliggjøre sammenligning mellom IFRS-rapporterende foretak og foretak som rapporterer i henhold til US GAAP.

IFRS 13 Måling av virkelig verdi har som mål å styrke konsistensen og redusere kompleksiteten ved å gi en klar definisjon av virkelig verdi, og er en felles kilde for kravene til måling av virkelig verdi og noteopplysninger til bruk for alle standarder der virkelig verdi er anvendt. Standarden øker ikke bruken av virkelig verdi, men gir veiledning i hvordan den skal fastsettes når virkelig verdi kreves eller tillates av andre standarder.

I 2013 var det ingen nye eller endrede IFRSer eller IFRIC-fortolkninger som trådte i kraft som fikk en vesentlig påvirkning på konsernets årsregnskap.

Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor konsernet ikke har valgt tidlig anvendelse:

Konsernet har ikke valgt tidliganvendelse av noen nye eller endrede IFRSer eller IFRIC-fortolkninger.

IFRS 10 Konsoliderte finansregnskap er basert på dagens prinsipper om å benytte kontrollbegrepet som det avgjørende kriteriet for å bestemme om et selskap skal inkluderes i konsernregnskapet. Standarden gir utvidet veiledning til vurderingen av om kontroll er til stede i de tilfeller hvor dette er vanskelig. Endringen antas ikke å påvirke regnskapet i vesentlig grad.

IFRS 11 Felleskontrollerte ordninger fokuserer på rettighetene og forpliktelsene til partene i ordningen mer enn den juridiske strukturen. Fellesordningene deles i to ulike slag: Felleskontrollerte driftsordninger og Felleskontrollerte virksomheter. Felles drift oppstår når deltakerne har rettigheter over eiendelene og er ansvarlig for forpliktelsene til ordningen. En deltaker i felles drift regnskapsfører sin andel av eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader. Felles virksomhet oppstår når deltakerne har rettigheter knyttet til netto eiendeler i ordningen. Slike ordninger regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Den såkalte bruttometoden eller proporsjonal konsolidering er ikke lenger tillatt. Endringen antas ikke å påvirke regnskapet i vesentlig grad.

IFRS 12 Noteopplysninger om investeringer i andre enheter inneholder alle noteopplysninger for eierinteresser i andre enheter inkludert fellesordninger, tilknyttede selskap, strukturerte enheter og andre selskaper som ikke konsolideres. Endringen antas ikke å påvirke regnskapet i vesentlig grad.

Endringer i IAS 36 Verdifall på eiendeler gjelder opplysninger om gjenvinnbart beløp for ikke-finansielle eiendeler. Endringen fjerner enkelte noteopplysningskrav knyttet til gjenvinnbart beløp for kontantgenererende enheter som (ved et uhell) ble innført ved utgivelsen av IFRS 13. Endringen er ikke pliktig før 1. januar 2014 og antas ikke å påvirke regnskapet i vesentlig grad.

IFRS 9 Finansielle instrumenter omhandler klassifikasjon, måling og innregning av finansielle eiendeler og forpliktelser samt sikringsbokføring. IFRS 9 ble utgitt i november 2009, oktober 2010 og november 2013. Den erstatter deler av IAS 39 som omhandler tilsvarende problemstillinger. Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i to kategorier: de som skal måles til virkelig verdi og de som skal måles til amortisert kost. Målekategori bestemmes ved første gangs regnskapsføring av eiendelen. Klassifiseringen avhenger av enhetens forretningsmodell for styring av sine finansielle instrumenter og karakteristikken av kontantstrømmene til det enkelte instrumentet. For finansielle forpliktelser viderefører standarden stort sett kravene i IAS 39.

Den største endringen er at i tilfeller der virkelig verdi-opsjonen er tatt i bruk for en finansiell eiendel, skal endringer i virkelig verdi som skyldes endring i enhetens egen kredittrisiko innregnes i utvidet resultat og ikke i det tradisjonelle resultatet, med mindre dette fører til en situasjon der sammenstilling ikke oppnås ("accounting mismatch"). IFRS 9 medfører en rekke endringer og forenklinger som vil føre til at mulighetene for bruk av sikringsbokføring vil øke. Konsernet har fortsatt ikke fullt ut vurdert virkningen av IFRS 9. Konsernet vil også vurdere virkningen av de resterende deler av IFRS 9 når disse er fullført.

IFRIC 21 Særavgifter regulerer regnskapsføringen av forpliktelser til å betale særavgifter. Fortolkningen gjelder ikke skatt på inntekt. Fortolkningen presiserer hva som er den hendelsen som gir opphav til en regnskapsmessig forpliktelse. Konsernet er ikke pliktig til å betale vesentlige særavgifter, så påvirkningen på regnskapet vil være uvesentlig.

Det er ingen andre standarder eller fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å gi en vesentlig påvirkning på konsernets regnskap.

4.1.2 Presentasjonsvaluta

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er Konsernets funksjonelle valuta. Alle beløp er angitt i millioner kroner med mindre noe annet er angitt.

4.1.3 Datterselskap

I morbank regnskapet blir eierandelene i datterselskap vurdert etter kostmetoden. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig.

Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger inntektsføres det året det vedtas av generalforsamlingen. Overstiger utbyttet/konsernbidraget andel av tilbakeholdt resultat etter kjøpet, representerer den overskytende del tilbakebetaling av investert kapital, men er i henhold til endring i IAS 27 inntektsført i utbetalingsåret.

4.1.4 Konsolidering

Konsernregnskapet omfatter alle datterselskap. Som datterselskap regnes alle enheter hvor Konsernet har bestemmende innflytelse på enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt gjennom direkte eller indirekte eie av mer enn halvparten av stemmeberettiget kapital. Ved fastsettelse av om det foreligger bestemmende innflytelse inkluderes effekten av potensielle stemmerettigheter som kan utøves eller konverteres på balansedagen. Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt Banken har overtatt kontroll, og det tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt Banken gir fra seg kontroll.

Oppkjøpsmetoden benyttes for regnskapsføring ved kjøp av datterselskaper. Ved overtakelse av kontroll i et foretak (virksomhetssammenslutning) blir alle identifiserbare eiendeler og forpliktelser oppført til virkelig verdi i samsvar med IFRS 3. En positiv differanse mellom virkelig verdi av kjøpsvederlaget og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser oppføres som goodwill, mens en eventuell negativ differanse (badwill) inntektsføres ved kjøpet. Konsernet har ikke anvendt IFRS 3 retrospektivt på virksomhetssammenslutninger som er gjennomført før 1.1.2004.

Konserninterne transaksjoner, mellomværende, realisert og urealisert fortjeneste mellom konsernselskaper er eliminert. Regnskapsprinsipper i datterselskaper endres når dette er nødvendig for å oppnå samsvar med Konsernets regnskapsprinsipper.

Minoritetens andel av Konsernets resultat blir presentert i egen linje under resultat etter skatt i resultatregnskapet. I egenkapitalen vises minoritetens andel som en egen post.

4.1.5 Tilknyttet Foretak

Tilknyttet foretak er enheter der Konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Normalt foreligger det betydelig innflytelse når Konsernet har en eierandel på mellom 20 og 50 prosent av stemmeberettiget kapital. Tilknyttede foretak regnskapsføres etter kostmetoden i selskapsregnskapet og etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet.

I konsernregnskapet føres nyinvesteringer til anskaffelseskost. Investeringer i tilknyttet selskap inkluderer goodwill/badwill identifisert på oppkjøpstidspunktet, redusert ved eventuelle senere nedskrivninger. Konsernets andel av over- eller underskudd i tilknyttede selskap resultatføres og tillegges balanseført verdi av investeringene sammen med andel av ikke resultatførte egenkapitalendringer.

4.1.6 Felleskontrollert Virksomhet

Felleskontrollert virksomhet kan bestå av felleskontrollert drift, felleskontrollerte eiendeler og felleskontrollerte foretak. Felles kontroll innebærer at Konsernet gjennom avtale utøver kontroll sammen med andre deltakere. Felleskontrollert foretak regnskapsføres etter kostmetoden i selskapsregnskapet og etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet.

4.1.7 Utlån og Tap på Utlån

Utlån med flytende rente måles til amortisert kost i samsvar med IAS 39. Amortisert kost er anskaffelseskost minus tilbake-betalinger på hovedstolen tatt hensyn til transaksjonskostnader, pluss eller minus kumulativ amortisering som følger av en effektiv rentemetode, og fratrukket eventuelle beløp for verdifall eller tapsutsatthet. Den effektive renten er den renten som nøyaktig diskonterer estimerte framtidige kontante inn- eller utbetalinger over det finansielle instrumentets forventede levetid.

Fastrente lån til kunder øremerkes ved førstegangs innregning som vurdert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet i henhold til IAS 39.9. Gevinst og tap som skyldes endring i virkelig verdi bokføres over resultatregnskapet som verdiendring. Opptjente renter og over/underkurs regnskapsføres som renter. Renterisikoen i fastrenteutlåne styres med operasjonelle renteswapper som bokføres til virkelig verdi. Banken benytter seg av virkelig verdi opsjon for måling av fastrente lån, da dette i stor grad vil eliminere inkonsistens i måling av sammenstilte instrumenter i balansen.

4.1.8 Salg av utlån

Banken har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I tråd med forvaltningsavtale mellom Banken og kredittforetakene, forestår Banken forvaltning av utlåne og opprettholder kundekontakten. Banken mottar et vederlag i form av provisjon for de plikter som følger med forvaltning av utlåne. Det foreligger en gjenværende involvering knyttet til solgte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Kredittforetakene kan under forvaltningsavtalen med Banken foreta videresalg av utlån som er kjøpt fra Banken samtidig som Bankens rett til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. Dersom Banken ikke er i stand til å betjene kundene kan retten til betjening og provisjon falle bort. Videre har Banken opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gitte betingelser, det vurderes derfor at Banken har beholdt reell kontroll over de solgte utlåne basert på IAS 29.30.c. Banken har således verken beholdt eller overført det vesentligste av risiko og avkastning knyttet til de solgte utlåne. Banken regnskapsfører som eiendel og forpliktelse det beløp som knytter seg til gjenværende involvering. Banken regnskapsfører dertil som en forpliktelse virkelig verdi av gjenværende kredittrisiko knyttet til solgte utlån. Denne er beregnet som svært liten. Banken har ut fra en vesentlighetsvurdering ikke regnskapsført noe beløp for gjenværende involvering i de solgte utlåne.

4.1.9 Vurdering av Verdifall på Finansielle Eiendeler

På hver balansedag vurderer Konsernet om det eksisterer objektive bevis på forhold som indikerer at forventet kontantstrøm ved første gangs balanseføring ikke vil realiseres og at dermed verdien på en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler er redusert. Verditalp på en finansiell eiendel vurdert til amortisert kost eller gruppe av finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost er pådratt dersom, og bare dersom, det eksisterer objektive bevis på verdifall som kan medføre redusert framtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Verdifallet må være et resultat av en eller flere hendelser inntruffet etter første gangs bokføring (en tapshendelse) og resultatet av tapshendelsen (eller hendelsene) må også kunne måles pålitelig. Objektive bevis på at verdien av en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler er redusert omfatter observerbare data som blir kjent for Konsernet som følgende tapshendelser:

- Vesentlige finansielle vanskeligheter hos utsteder eller låntaker
- Mislighold av kontrakt, som manglende betaling av avdrag og renter
- Banken innvilger låntaker spesielle betingelser med bakgrunn i økonomiske eller legale grunner knyttet til låntakers økonomiske situasjon
- Sannsynlighet for at skyldner vil inngå gjeldsforhandlinger eller andre finansielle reorganiseringer
- På grunn av finansielle problemer opphører de aktive markedene for den finansielle eiendelen
- Observerbare data indikerer at det er målbar reduksjon i framtidige kontantstrømmer fra en gruppe finansielle eiendeler siden første gangs bokføring, selv om reduksjonen enda ikke kan fullt ut identifiseres til en individuell finansiell eiendel i gruppen inkludert:
 - ugunstig utvikling i betalingsstatus for låntakere i gruppen
 - nasjonale eller lokale økonomiske betingelser som korrelerer med mislighold av eiendelene i gruppen

Konsernet vurderer først om det eksisterer individuelle objektive bevis på verdifall for finansielle eiendeler som er individuelt signifikante. For finansielle eiendeler som ikke er individuelt signifikante, vurderes de objektive bevisene på verdifall individuelt eller kollektivt. Dersom Konsernet bestemmer at det ikke eksisterer objektive bevis på verdifall for en individuell vurdert finansiell eiendel, signifikant eller ikke, inkluderes eiendelen i en gruppe av finansielle eiendeler med samme kredittrisiko karakteristikk. Gruppen vurderes så samlet for eventuell verdireduksjon. Eiendeler som vurderes individuelt med hensyn på verdireduksjon, og hvor et verditalp identifiseres eller fortsatt er identifisert, tas ikke med i en samlet vurdering av verdireduksjon. Se også note 3 i årsrapport 2013.

Dersom det er objektive bevis på at en verdireduksjon har inntruffet, beregnes størrelsen på tapet til differansen mellom eiendelens bokførte verdi og nåverdien av estimerte framtidige kontantstrømmer (eksklusiv framtidige

kredittap som ikke er pådratt) diskontert med den finansielle eiendelens sist fastsatte effektive rentesats. Bokført verdi av eiendelen reduseres ved bruk av en avsetningskonto og tapet bokføres over resultatregnskapet.

Framtidige kontantstrømmer fra en gruppe av finansielle eiendeler som samlet er vurdert med hensyn på verdireduksjon, estimeres med utgangspunkt i de kontraktmessige kontantstrømmene for gruppen samt historiske tap for eiendeler med lignende kredittrisiko. Historiske tap justeres for eksisterende observerbare data for å kunne ta hensyn til effekter av eksisterende forhold som ikke var tilstede på tidspunktet for de historiske tapene samt justere effekter av tidligere forhold som ikke eksisterer i dag.

4.1.10 Misligholdte / Tapsutsatte Engasjementer

Samlet engasjement fra en kunde regnes som misligholdt og tas med i Konsernets oversikter over misligholdte engasjementer når forfalte avdrag eller renter ikke er betalt 90 dager etter forfall eller rammekreditter er overtrukket i 90 dager eller mer. Utlån og andre engasjementer som ikke er misligholdte, men hvor kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at Konsernet vil bli påført tap, klassifiseres som tapsutsatte engasjementer.

4.1.11 Konstaterte Tap

Når det er overveiende sannsynlig at tapene er endelige, klassifiseres tapene som konstaterte tap. Konstaterte tap som er dekket ved tidligere foretatte spesifiserte tapsavsetninger føres mot avsetningene. Konstaterte tap uten dekning i tapsavsetningene, samt over- eller underdekning i forhold til tidligere tapsavsetninger resultatføres.

4.1.12 Overtatte Eiendeler

Som ledd i behandlingen av misligholdte lån og garantier overtar Konsernet i en del tilfeller eiendeler som har vært stilt som sikkerhet for slike engasjementer. Ved overtakelse verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi og verdien av låneengasjementet justeres tilsvarende. Overtatte eiendeler som skal realiseres, klassifiseres som beholdninger eller anleggsmidler holdt for salg og regnskapsføres etter relevante IFRS standarder (normalt IAS 16, IAS 38, IAS 39 eller IFRS 5).

4.1.13 Leieavtaler

Finansielle leieavtaler er ført under hovedposten "Netto utlån til kunder" i balansen og regnskapsføres etter amortisert kost prinsippet. Alle faste inntekter innenfor leieavtalens forventede løpetid inngår i beregningen av avtalens effektive rente.

Konsernet har ikke kontrakter av typen "salg og tilbakeleie" av eiendom, anlegg og utstyr.

4.1.14 Verdipapirer

Verdipapirer består av aksjer og andeler, sertifikater og obligasjoner. Aksjer og andeler klassifiseres enten som holde for omsetning eller som virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Sertifikater og obligasjoner klassifiseres enten som holde for omsetning, som virkelig verdi med verdiendring over resultatet, som holde til forfall eller som fordring. Konsernet benytter kurs på handelsdato ved førstegangsinnregning av verdipapirer.

Alle finansielle instrumenter som er klassifisert som holde for omsetning eller til virkelig verdi med verdiendring over resultatet, måles til virkelig verdi, og endring i verdi fra inngående balanse resultatføres som inntekt fra finansielle investeringer. Det er Konsernets oppfatning at finansielle instrumenter klassifisert som til virkelig verdi med verdiendring over resultatet gir mer relevant informasjon om verdiene av disse postene i balansen enn om de var vurdert til amortisert kost. De finansielle instrumentene som inngår i denne kategorien blir løpende rapportert og styrt ut fra en vurdering av virkelig verdi. Sertifikater og obligasjoner som klassifiseres som holde til forfall, eller som fordring måles til amortisert kost ved en effektiv rentemetode. Se omtale av denne metoden under avsnittet om utlån.

I forbindelse med den ekstraordinære og negative utviklingen i verdens finansmarkeder i tredje kvartal 2008 vedtok IASB den 13.10.2008 endringer til IAS 39 Financial instruments – Innregning og måling og IFRS 7 Financial instruments - Disclosure. Endringene ble godkjent av EU den 15.10.2008 og fastsatt av Finansdepartementet gjennom forskrift den 16.10.2008. Endringene medførte tillatelse til, under gitte forutsetninger, å reklassifisere finansielle eiendeler i kategoriene holde for omsetning, til virkelig verdi med verdiendring over resultatet og tilgjengelig for salg til

kategoriene holde til forfall og lån og fordringer med virkning fra 1.7.2008. Banken valgte å benytte seg av denne muligheten. Instrumenter som omsettes i et aktivt marked, og hvor det normalt finnes observerbare markedspriser ble reklassifisert til kategorien holde til forfall mens instrumenter hvor markedspriser ikke finnes og verdien normalt fastsettes ut fra alternative verdsettelsesmetoder ble reklassifisert til kategorien lån og fordringer. Reklassifiseringen medfører tilbakeføring av urealisert tap på reklassifiseringstidspunktet. Det tilbakeførte beløp amortiseres over det enkelte instruments gjenværende løpetid og inngår i linjen renteinntekter/-kostnader. Reklassifiseringen gjennomføres med bakgrunn i de store og unormale kurssvingninger som har oppstått på grunn av urolighetene i finansmarkedene. Banken har tradisjonelt deponert en større del av porteføljen i Norges Bank og beholdt disse obligasjonene til forfall. Disse obligasjonene har generelt hatt svært høy kredittverdighet og unormale kursutslag virker derfor, etter Bankens oppfatning, forstyrrende inn på perioderesultatet. Det foreligger både evne og vilje til å holde den reklassifiserte porteføljen til forfall.

4.1.15 Derivater og Sikring

Derivater består av valuta- og renteinstrumenter. Derivater føres til virkelig verdi over resultatet.

Konsernet benytter derivater i operasjonell sikringsøyemed for å minimere renterisiko på fastrente instrumenter (obligasjoner og sertifikater). Sikringens effektivitet vurderes og dokumenteres både ved første gangs klassifisering og på løpende basis. Ved virkelig verdisikring blir både sikringsinstrumentet og sikringsobjektet regnskapsført til virkelig verdi opsjon i IAS39.9, og endringer i virkelig verdi på den sikrede risikoen blir resultatført. Se note 28 i årsrapporten 2013 for ytterligere opplysninger.

4.1.16 Goodwill / Badwill

Goodwill er den positive forskjellen mellom anskaffelseskost ved kjøp av virksomhet og virkelig verdi av Bankens andel av netto identifiserbare eiendeler i virksomheten på oppkjøpstidspunktet. Goodwill ved oppkjøp av datterselskap er klassifisert som immateriell eiendel. Goodwill ved kjøp av andel i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet er inkludert i investeringen, og testes for nedskrivning som en del av balanseført verdi på investeringen. Goodwill avskrives ikke, men er gjenstand for en årlig nedskrivningstest med sikte på å avdekke et eventuelt verdifall, i samsvar med IAS 36. Ved vurdering av verdifall foregår vurderingen på det laveste nivå der det er mulig å identifisere kontantstrømmer. Nedskrivning på goodwill reverseres ikke. I de tilfeller hvor anskaffelseskost ved kjøp av virksomhet er lavere enn virkelig verdi av Bankens andel av netto identifiserbare eiendeler på oppkjøpstidspunktet, såkalt badwill, inntektsføres differansen umiddelbart og inngår i inntekter fra eierinteresser.

4.1.17 Varige Driftsmidler

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre. Bygninger og driftsløsøre er bokført til kostpris fratrukket avskrivninger og nedskrivninger. Tomter er bokført til kostpris fratrukket nedskrivninger. Kostpris inkluderer alle direkte henførbare kostnader knyttet til kjøpet av eiendelen. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris fratrukket eventuell restverdi over driftsmidlenes brukstid.

Tomt, bygning eller deler av bygning som innehas av Konsernet for å oppnå leieinntekter og/eller verdistigning, klassifiseres som investeringseiendommer. For bygninger hvor Konsernet benytter vesentlige deler til egen virksomhet er ikke noen del av eiendommen behandlet som investeringseiendom, selv om en mindre del er utleid. Konsernet har valgt å regnskapsføre investeringseiendommene etter kostmetoden.

4.1.18 Virksomhet/Eiendel som skal selges

Disse postene i balansen inneholder Konsernets eiendeler som er besluttet solgt. Postene inneholder eiendeler og gjeld knyttet til overtatte eiendommer, samt eiendomsselskaper som skal syndikeres og selges ut i andeler til kunder. Posten er vurdert til virkelig verdi.

4.1.19 Innlån

Innlån regnskapsføres første gang til opptakskost, som er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag for transaksjonsutgifter. Innlån med flytende rente måles deretter til amortisert kost og eventuell over-/underkurs blir periodisert over løpetiden. Innlån med fast rente vurderes til virkelig verdi med neddiskontering etter gjeldende rentekurve, dog ikke hensyntatt endringer i kredittspreader og transaksjonskostnader. Konsernet benytter seg av virkelig verdi opsjon for måling av fastrente lån, da dette i stor grad vil eliminere inkonsistens i måling av sammenstilte

instrumenter i balansen. Tilsvarende gjelder for derivater på gjeldssiden. Innskudd fra kunder vurderes til amortisert kost.

4.1.20 Pensjoner

SpareBank 1 SR-Bank har ulike pensjonsordninger, både innskuddsordninger og ytelsesordninger.

Ytelsesbasert pensjonsavtale

En ytelsesordning er definert som en ordning som ikke er en innskuddsordning.

En ytelsesordning vil typisk definere et beløp en ansatt vil motta fra og med pensjoneringstidspunktet, vanligvis avhengig av alder, antall år i arbeid og lønn.

Regnskapsmessig forpliktelse for ytelsesordningen er nåverdien av forpliktelsen på balansedagen, med fradrag for virkelig verdi av pensjonsmidlene. Bruttoforpliktelsen er beregnet av uavhengig aktuar som anvender lineærmetoden ("unit credit method") ved beregningene. Bruttoforpliktelsen diskonteres til nåverdi ved bruk av renten på høykvalitets bedriftsobligasjoner, og med tilnærmet lik løpetid som utbetalingshorisonten av forpliktelsen.

Gevinster og tap som oppstår ved rekalkulering av forpliktelsen som følge av erfaringsavvik og endringer i aktuarmessige forutsetninger føres mot egenkapitalen via utvidet resultat i perioden de oppstår.

Virkningen av endringer i ordningenes ytelser resultatføres umiddelbart.

Den ytelsesbaserte ordningen ble lukket for nye medlemmer fra og med 1.4.2011.

Innskuddsbasert pensjonsavtale

Ved innskuddsplaner betaler selskapet inn faste bidrag til et forsikringsselskap. Selskapet har ingen rettslige eller selvpålagte forpliktelser til å skyte inn ytterligere midler dersom det viser seg at det ikke er tilstrekkelige midler til å betale alle ansatte de ytelser som er knyttet til deres opptjening i denne eller tidligere perioder. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

4.1.21 Usikre Forpliktelser

Konsernet utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Brutto latent forpliktelse framgår av note 35. Tapsvurderinger skjer som ledd i vurderingen av tap på utlån og etter de samme prinsipper og rapporteres sammen med disse, jfr. note 11. Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige.

Avsetning for restruktureringsutgifter foretas når Konsernet har en avtalemessig eller rettslig forpliktelse.

4.1.22 Ansvarlige Lån og Fondsobligasjoner

Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld. Tidsbegrenset ansvarlig lån kan telle med 50 prosent av kjernekapitalen i kapitaldekningen, mens evigvarende ansvarlige lån kan telle med inntil 100 prosent av kjernekapitalen. Ansvarlige lån klassifiseres som ansvarlig lånekapital i balansen og måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet eller amortisert kost slik som andre langsiktige lån. Banken benytter seg av virkelig verdi opsjon for måling av fastrente lån, da dette i stor grad vil eliminere inkonsistens i måling av sammenstilte instrumenter i balansen.

En fondsobligasjon er en obligasjon med pålydende rente, men Konsernet har ikke plikt til å betale ut renter i en periode hvor det ikke utbetales utbytte, og investor har heller ikke senere krav på renter som ikke er utbetalt, det vil si rentene akkumuleres ikke. Fondsobligasjon er godkjent som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 15 eller 35 prosent av samlet kjernekapital avhengig av type fondsobligasjon. Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom Bankens kjernekapitaldekning faller under 5 prosent eller kapitaldekningen faller under 8 prosent. Nedskrevne beløp på fondsobligasjonene skal være skrevet opp før det kan

utbetales utbytte til aksjonærene eller egenkapitalen skrives opp. Fondsobligasjoner klassifiseres som ansvarlig lånekapital i balansen og måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

4.1.23 Utbytte

Utbytte bokføres som egenkapital i perioden fram til det er vedtatt av Bankens generalforsamling.

4.1.24 Renteinntekter og -kostnader

Renteinntekter og -kostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost resultatføres løpende basert på en effektiv rentemetode. Effektiv rente er den renten som medfører at nåverdien av forventet kontantstrøm, over forventet levetid for en finansiell eiendel eller finansiell forpliktelse, blir lik bokført verdi av den respektive finansielle eiendelen eller forpliktelsen. Ved beregningen av effektiv rente estimerer man kontantstrømseffekten som ligger i avtalen, men uten å ta hensyn til framtidige kredittap. Beregningen tar således hensyn til blant annet gebyrer, transaksjonskostnader, overkurs og underkurs.

Dersom en finansiell eiendel blir nedskrevet for tap blir ny effektiv rente beregnet basert på justert estimert kontantstrøm.

Renteinntekter og rentekostnader på finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi klassifiseres som henholdsvis renteinntekter og rentekostnader. Øvrige verdiendringer klassifiseres som inntekter fra finansielle instrumenter.

4.1.25 Provisjonsinntekter og -kostnader

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir levert/mottatt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Honorarer for rådgivning opptjenes i samsvar med inngått rådgivningsavtale, som oftest etter hvert som tjenesten ytes. Det samme gjelder for løpende forvaltningstjenester. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i Konsernets regnskap, resultatføres når transaksjonen sluttføres.

4.1.26 Transaksjoner og Balanseposter i Utenlandsk Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved kursen på transaksjonstidspunktet. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av balanseposter i valuta på balansedagen resultatføres. Gevinst og tap knyttet til omregning av andre poster enn pengeposter, innregnes på samme måte som den tilhørende balansepost. For balanseposter benyttes kurs på balansedagen.

4.1.27 Skatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og utsatt skatt. Betalbar skatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat.

Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes utsatt skatteforpliktelse eller -fordel på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes likevel ikke forpliktelse eller fordel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag, og heller ikke på førstegangsinnregnede poster som verken påvirker regnskapsmessig eller skattepliktig resultat. Det beregnes utsatt skattefordel på framførbare skattemessige underskudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes framtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen.

I henhold til IFRS regelverket defineres ikke selskapets formueskatt som skattekostnad. Denne kostnaden er dermed ført som driftskostnad. Formueskatt utgår etter overgang til ASA

4.1.28 Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingene viser kontantstrømmene gruppert etter kilder og anvendelsesområder. Kontanter er definert som kontanter, fordringer på sentralbanker og fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist. Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter direktemetoden

4.1.29 Segmentrapportering

Et virksomhetssegment er en del av virksomheten som leverer produkter eller tjenester som er gjenstand for risiko og avkastning som er forskjellig fra andre virksomhetsområder. Et geografisk marked (segment) er en del av virksomheten som leverer produkter og tjenester innenfor et avgrenset geografisk område som er gjenstand for risiko og avkastning som er forskjellig fra andre geografiske markeder. Konsernledelsen anses i henhold til segmentrapportering som øverste beslutningsmyndighet. Tallene i segmentrapporteringen baserer seg på internrapportering til konsernledelsen.

4.1.30 Hendelser etter Balansedagen

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Representantskap, generalforsamling og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette. Hendelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold som allerede var kjent på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunlaget for fastsettelsen av regnskapsestimater og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold som ikke var kjent på balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

Regnskapet er avlagt etter en forutsetning om fortsatt drift. Denne forutsetningen var etter styrets oppfatning til stede på det tidspunkt regnskapet ble godkjent for framleggelse.

Styrets forslag til utbytte framgår av årsberetningen og note 42 i årsrapporten for 2013. Foreslått utbytte klassifiseres som egenkapital inntil det er endelig vedtatt.

4.2 Historiske Finansielle Tall

I dette avsnittet presenteres det reviderte årsregnskapet for SpareBank 1 SR-Bank-konsernet for regnskapsårene 2012 og 2013 samt ureviderte kvartalsregnskap per 31. desember 2012 og 2013. Alle tallene er rapportert i henhold til IFRS.

4.2.1 Konsolidert Resultatregnskap

Tabellen nedenfor viser Bankens konsoliderte resultatregnskap for de to siste regnskapsår, samt per 4. kvartal 2012 og 2013.

RESULTATREGNSKAP

	Konsern			
	01.01.13 - 31.12.13	01.01.12 - 31.12.12	4. kv. 2013	4. kv. 2012
Resultatregnskap (i mill kr)				
Renteinntekter	5 644	5 300	1 466	1 331
Rentekostnader	3 525	3 558	892	851
Netto renteinntekter	2 119	1 742	574	480
Provisjonsinntekter	1 452	1 105	392	330
Provisjonskostnader	72	76	12	17
Andre driftsinntekter	444	437	109	98
Netto provisjons- og andre inntekter	1 824	1 466	489	411
Utbytte	33	25	-2	-
Inntekter fra eierinteresser	355	265	95	22
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	167	288	102	75
Netto inntekter fra finansielle investeringer	555	578	195	97
Sum netto inntekter	4 498	3 786	1 258	988
Personalkostnader	1 196	1 082	323	292
Administrasjonskostnader	432	417	109	107
Andre driftskostnader	391	389	102	105
Sum driftskostnader før tap på utlån	2 019	1 888	534	504
Driftsresultat før tap på utlån	2 479	1 898	724	484
Nedskrivninger på utlån og garantier	132	137	50	26
Driftsresultat før skatt	2 347	1 761	674	458
Skattekostnad	487	400	107	114
Resultat etter skatt	1 860	1 361	567	344
Utvidet resultatregnskap				
Resultat etter skatt	1 860	1 361	567	344
Estimatavvik pensjoner *	-72	452	-25	509
Skatteeffekt estimatavvik pensjoner	20	-127	7	-143
Verdiendring finansielle eiendeler tilgjengelig for sal	-1	-	-1	-
Sum poster som ikke reklassifiseres over resultatet	-53	324	-19	366
Endring skatt estimatavvik	-6	-	-6	-
Andel av utvidet resultat i TS og FKV	4	13	3	5
Sum poster som reklassifiseres over resultatet	-2	13	-3	5
Sum resultatposter ført mot egenkapitalen	-55	337	-22	371
Totalresultat	1 805	1 698	545	715
Resultat pr aksje (konsern)	7,27	5,33	2,22	1,35

²⁴ Overskudd

dividert på gjennomsnittlig antall utestående aksjer/egenkapitalbevis. Historiske tall utarbeidet før omdanning til ASA (1.1.2012) er ikke omarbeidet da endringen gir uvesentlige effekter på dette nøkkeltallet.

4.2.2 Konsolidert Balanse

Tabellen nedenfor viser SpareBank 1 SR-Banks konsoliderte balanse per 31. desember de siste to regnskapsår.

BALANSE

Balanse (i mill kr)	Konsern	
	31.12.13	31.12.12
Kontanter og fordringer på sentralbanker	1 265	1 314
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 253	1 087
Netto utlån til kunder	119 525	108 758
Sertifikater og obligasjoner	21 065	18 677
Finansielle derivater	4 923	4 578
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	938	671
Virksomhet som skal selges	85	85
Investering i eierinteresser	4 710	4 964
Investering i konsernselskap	0	0
Immatrielle eiendeler	39	43
Varige driftsmidler	362	363
Andre eiendeler	2 820	1 003
Sum eiendeler	156 985	141 543
Gjeld til kredittinstitusjoner	3 742	4 522
Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF	6 429	7 299
Innskudd fra kunder	71 667	67 594
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	52 328	40 691
Finansielle derivater	2 013	2 282
Betalbar skatt	377	209
Utsatt skatteforpliktelse	671	631
Annen gjeld	1 698	1 455
Ansvarlig lånekapital	4 004	4 223
Sum gjeld	142 929	128 906
Aksjekapital	6 389	6 385
Overkursfond	1 592	1 587
Avsatt utbytte	409	384
Fond for urealiserte gevinster	162	72
Annen egenkapital	5 504	4 209
Sum egenkapital	14 056	12 637
Sum gjeld og egenkapital	156 985	141 543

4.2.3 Kommentarer til Sparebank 1 SR-Banks Resultat og Balanse 2012 og 2013

Utlånsvekst inkludert lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS ble 5,3 prosent i 2013 (vekst i utlån i konsernets balanse isolert var 9,9 prosent og reflekterer at en lavere andel av konsernets boliglån har blitt solgt til SpareBank 1 Boligkreditt i 2013 enn i 2012). Innskuddsveksten økte fra 5,5 prosent i 2012 til 6,0 prosent i 2013. Innskuddsdekningen, målt ved innskudd som andel av sum utlån, ble redusert fra 61,7 prosent til 59,6 prosent i løpet av 2013.

Netto renteinntekter var i 2013 2 119 mill kroner og i 2012 1 742 mill kroner. Netto renteinntekter som andel av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde 1,42 prosent i 2013, og økte fra 1,27 prosent i 2012. Det var økte utlånsmarginer som primært bidro til forbedringen, mens reduserte innskuddsmarginer og økt sikringsfondsavgift trakk i motsatt retning.

Netto provisjons- og andre inntekter var 1 824 mill kroner i 2013, og økte fra 1 466 mill kroner i 2012. Forbedringen kan i hovedsak henføres til økte provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt. Ved utgangen av 2013 hadde banken solgt 46,4 mrd kroner i boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS, mot 48,7 mrd kroner ved utgangen av 2012. Provisjonsinntektene har økt betydelig gjennom året, og utgjorde 640 mill kroner ved årets utgang, sammenlignet med 340 mill kroner i 2012.

Netto provisjons- og andre inntekter utgjorde 1 824 mill kroner i 2013 mot 1 466 millioner kroner i 2012, en økning på 24 prosent. Økning i provisjonsinntekter eksklusiv provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt AS og Sparebank 1 Næringskreditt AS var på 80 mill kroner sammenlignet med 2012.

Netto inntekt på finansielle investeringer var i 2013 555 mill kroner og i 2012 578 mill kroner. Dette inkluderer resultatandeler fra Sparebank 1 Gruppen AS, BN Bank ASA, SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Konsernets driftskostnader utgjorde i 2013 2 019 mill kroner mot 1 888 mill kroner i 2012. En vesentlig del av økningen skyldes engangskostnader knyttet til planlagte personalrelaterte omstillinger på 37 mill kroner. I tillegg var kostnadene i 2012 påvirket av engangsføringer relatert til konsernets pensjonsordninger som reduserte kostnadene med til sammen 45 mill kroner. Kostnadsprosenten, målt som driftskostnader relativt til inntektene, ble forbedret fra 49,9 prosent til 44,9 prosent.

Årsverk ved utgangen av 2013 1 214 en nedgang på 49 årsverk.

God kvalitet i kredittstyringen, og en fortsatt god makroøkonomisk situasjon i Norge og regionen, bidro til at netto nedskrivninger av utlån var stabile på 132 mill kroner, mot 137 mill kroner i 2012. Det relativt lave nedskrivingsnivået underbygger konsernets solide utlånsportefølje.

Ren kjernekapitaldekning økte betydelig i 2013, fra 10,0 prosent ved starten av året til 11,1 prosent ved utgangen av 2013. Kjernekapitaldekningen (inklusive fondsobligasjoner) økte i samme periode til 12,8 prosent fra 12,1 prosent. Ved utgangen av 2013 er SpareBank 1 SR-Bank i en solid finansiell stilling, og godt rustet til å møte økte regulatoriske soliditetskrav og samtidig videreutvikle sin ledende posisjon i landets sterkeste vekstregion. Se nærmere om regelverk og krav til kapitaldekning for banker, samt beregningsgrunnlag for kapitaldekning i avsnitt 6.2. Se også nærmere om Bankens kapitaldekning i avsnitt 3.12.1. Se kapittel 3.11 for mer informasjon om utviklingen i Bankens utlån og innskudd.

Konsernets forvaltningskapital var ved utgangen av 2013 på 157,0 mrd kroner, mot 141,5 mrd kroner i 2012. Dette er en økning på 10,9 prosent. Samtidig hadde Bankens ved utgangen av 2012 overført 48,7 mrd kroner til SpareBank 1 Bolig- og SpareBank 1 Næringskreditt, mens ved utgangen av 2013 er det overført 46,4 mrd kroner til SpareBank 1 Bolig- og Næringskreditt. Dette betyr at den underliggende veksten i forvaltningskapitalen har vært 6,9 prosent.

Egenkapitalen har i perioden økt fra 12,6 mrd kroner ved utgangen av 2012 til 14,1 mrd kroner ved årslutt 2013. Økningen skyldes tilbakeholdt overskudd. Egenkapitalavkastningen etter skatt var i 2012 12,4 prosent og i 2013 14,0 prosent. Samtidig har veksten i risikovektet balanse vært på 1,9 mrd kroner tilsvarende 1,7 %.

4.3 Konsolidert Kontantstrømoppstilling

Tabellen nedenfor viser Bankens konsoliderte kontantstrømoppstilling per 31. desember for de to siste regnskapsår.

	Konsern	
	2013	2012
Endring utlån til kunder	-10 760	-8 145
Renteinnbetalinger på utlån til kunder	5 116	4 698
Endring innskudd fra kunder	4 073	3 552
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-1 764	-1 872
Endring fordringer og gjeld på kredittinstitusjoner	-2 048	-336
Renter på fordring og gjeld til kredittinstitusjoner	-501	-291
Endring sertifikater og obligasjoner	-2 388	1 173
Renteinnbetalinger på sertifikater og obligasjoner	530	628
Provisjonsinnbetalinger	1 405	1 257
Kursgevinster ved omsetning trading	125	150
Utbetalinger til drift	-1 837	-1 746
Betalt skatt	-209	-130
Andre tidsavgrensninger	1 552	-455
A Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter	-6 706	-1 517
Investering i varige driftsmidler	-73	-67
Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	15	33
Langsiktige investeringer i aksjer	-203	-563
Innbetaling fra salg langsiktige investeringer i aksjer	363	-
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	442	364
B Netto likviditetsendring investering	544	-233
Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	15 830	14 999
Tilbakebetaling - utstedelse av verdipapirer	-8 330	-11 083
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-820	-1 009
Opptak av ansvarlige lån	499	825
Tilbakebetaling - ansvarlig lånekapital	-694	-1 528
Renteutbetalinger på ansvarlige lån	-220	-241
Emisjon aksjer	-	1 521
Utbytte til aksjeeiere	-384	-299
C Netto likviditetsendring finansiering	5 881	3 185
A+B+C Netto endring likvider i året	-281	1 435
Likviditetsbeholdning 1.1.	1 823	388
Likviditetsbeholdning 31.12.	1 542	1 823
Likviditetsbeholdning spesifisert		
Konter og fordringer på sentralbanken	1 265	1 314
Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	277	509
Likviditetsbeholdning 31.12.	1 542	1 823

4.3.1 Beskrivelse av Bankens Kontantstrøm

Bankens likviditetsbeholdning inkluderer kontanter og fordringer på sentralbanker, samt den del av sum innskudd i og utlån til kredittinstitusjoner som gjelder rene plasseringer i kredittinstitusjoner. Kontantstrømanalysen viser hvordan SpareBank 1 SR-Bank har fått tilført likvide midler og hvordan disse er brukt. Se forøvrig avsnitt 3.12 for en oversikt over Bankens kapitalressurser.

Bankens datterselskaper har ingen begrensninger for å overføre likvider til Banken ut over de juridiske og regulatoriske begrensninger som det enkelte datterselskap er underlagt (Generelt for alle datterselskap gjelder begrensninger på utbetaling av utbytte og annen anvendelse av selskapets midler etter aksjelovens kapittel 8. I tillegg har heleide datterselskaper SpareBank 1 SR-Finans AS, EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS og SR-Forvaltning AS særskilte tillatelser for sin virksomhet utstedt av Finanstilsynet eller Finansdepartementet, jf punkt 6.1.1.). Som det fremgår av den juridiske selskapsstrukturen illustrert i figuren i punkt 3.4.1 er Bankens kjernevirksomhet organisert i SpareBank 1 SR-Bank, omtalt som morbank i regnskapsrapportene, jf henvisninger under kapittel 9. Kjernevirksomheten i Banken utgjør den vesentlige delen av den kontantstrømgenererende virksomheten i Konsernet.

Tabellen under viser hovedlinjene i kontantstrømmene mellom morbank og konsern de to siste regnskapsår som viser at morbank står for de største delene av kontantstrømmene.

Morbank			Konsern	
2012	2013	Kontantstrømpoppstilling (MNOK)	2013	2012
-1 546	-6 708	Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter	-6 706	-1 517
-222	557	Netto likviditetsendring i investering	544	-233
3 183	5 881	Netto likviditetsendring finansiering	-5 881	3 185
1 415	-270	Netto endring likvider i perioden	-281	1 435
1 796	1 526	Likviditetsbeholdning 31.12	1 542	1 823

Det har ikke skjedd noen vesentlige endringer i Bankens kontantstrøm siden 31. desember 2013.

4.4 Endringer i Egenkapitalen

Nedenstående tabell viser endringer i egenkapitalen de siste to årene.

ENDRINGER I EGENKAPITALEN

Konsern	Aksjekapital	Overkurs- fond	Annen egenkapital	Fond for	Sum
				urealiserte gevinster	
Egenkapital 1.1.2012	4 984	1 507	3 223	43	9 757
Resultat etter skatt			1 331	30	1 361
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning			325		325
Verdiregulering aksjer tilgjengelig for salg				-1	-1
Andel utvidet resultat tilknyttede selskap			13		13
Årets utvidede resultat			1 669	29	1 698
Korrigert egenkapital i tilknyttede selskap			-3		-3
Utbytte år 2011, endelig besluttet i 2012			-299		-299
Omsetning egne aksjer	-5	-3	1		-7
Rettet emisjon	1 406	113	2		1 521
Kostnader emisjon		-30			-30
Transaksjoner med aksjonærene	1 401	80	-296		1 185
Egenkapital 31.12.2012	6 385	1 587	4 593	72	12 637
Resultat etter skatt			1 769	91	1 860
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning			-58		-58
Verdiregulering aksjer tilgjengelig for salg				-1	-1
Andel utvidet resultat tilknyttede selskap			4		4
Årets utvidede resultat			1 715	90	1 805
Korrigert egenkapital i tilknyttede selskap			-11		-11
Utbytte år 2012, endelig besluttet i 2013			-384		-384
Omsetning egne aksjer	4	5			9
Transaksjoner med aksjonærene	4	5	-384		-375
Egenkapital 31.12.2013	6 389	1 592	5 913	162	14 056

4.5 Nøkkeltall

	2013	2012
Forvaltningskapital 31.12. (mill kroner)	156 985	141 543
Utlån til kunder (mill kroner)	119 525	108 758
Utlån til kunder inkludert SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	165 914	157 446
Innskudd fra kunder (mill kroner)	71 667	67 594
Utlånsvekst inkludert SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	5,3 %	7,8 %
Innskuddsvekst	6,0 %	5,5 %
Kapitaldekning % ²	14,1	13,1
Kjernekapitaldekning % ³	12,8	12,1
Ren kjernekapitaldekning %	11,1	10,0
Netto ansvarlig kapital (mill kroner)	15 915	14 568
Egenkapitalavkastning % ¹	14,0	12,4
Kostnadsprosent	44,9	49,9
Antall årsverk	1 165	1 207
Antall kontorer	52	53
Børskurs ved årsslutt	60,25	37,20
Resultat pr aksje ⁴	7,28	5,33
Utbytte pr aksje	1,60	1,50
Effektiv avkastning på aksjen	65,99	-4,91

¹ Overskudd i prosent av gjennomsnittlig egenkapital.

² Ansvarlig kapital som en prosent av et beregningsgrunnlag for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko, se avsnitt 6.2.4 og 6.2.5.

³ Bankens kjernekapital (aksjekapital, eierandelskapital, overkursfond, utjevningfond, m.v.) i prosent av beregningsgrunnlaget, jft. pkt. over.

⁴ Aksjenes/egenkapitalbevisenes andel av Bankens resultat etter skatt

4.6 Hendelser etter Sist Avlagte Delårstall

Det er ingen kjente utviklingstrekk, usikkerhetsfaktorer, krav, forpliktelser eller hendelser som sannsynligvis vil ha en vesentlig innvirkning på Bankens utsikter i inneværende år.

Utover det som er beskrevet i Registreringsdokumentet og punktene over, har det ikke skjedd noen vesentlige hendelser for Banken etter offentliggjørelsen av 4. kvartalstallene for 2013.

Det er ikke skjedd en vesentlig forverring i Bankens framtidsutsikter siden datoen for siste offentliggjorte reviderte regnskaper.

4.7 Endringer i Finansiell eller Konkurransmessig Stilling

Det er ingen vesentlige endringer i Bankens finansielle stilling eller markedsstilling som er oppstått siden utløpet av siste regnskapsperiode som det er offentliggjort regnskap for.

4.8 Trendinformasjon

Banken er underlagt nye minstekrav til bankenes kapitaldekning (Basel III) gjeldende fra 1 januar 2013, med ulike overgangsordninger som innebærer at de vil ha full effekt fra 2019.

Banken opplever at det er større usikkerhet i internasjonal økonomi enn det som anses som normalt. Dersom usikkerheten i større grad enn det vi til nå har sette skulle gi utsalg i norsk økonomi, kan dette påvirke Bankes framtidige drift som beskrevet i Registreringsdokumentets kapittel 1. Banken kjenner ikke til andre endringer i statlige, økonomiske, skattemessige, monetære eller pengepolitiske faktorer utover dette som har eller kan ha en vesentlig påvirkning på Bankens framtidige drift utover det som er beskrevet i Registreringsdokumentet kapittel 1, 5 og 6.

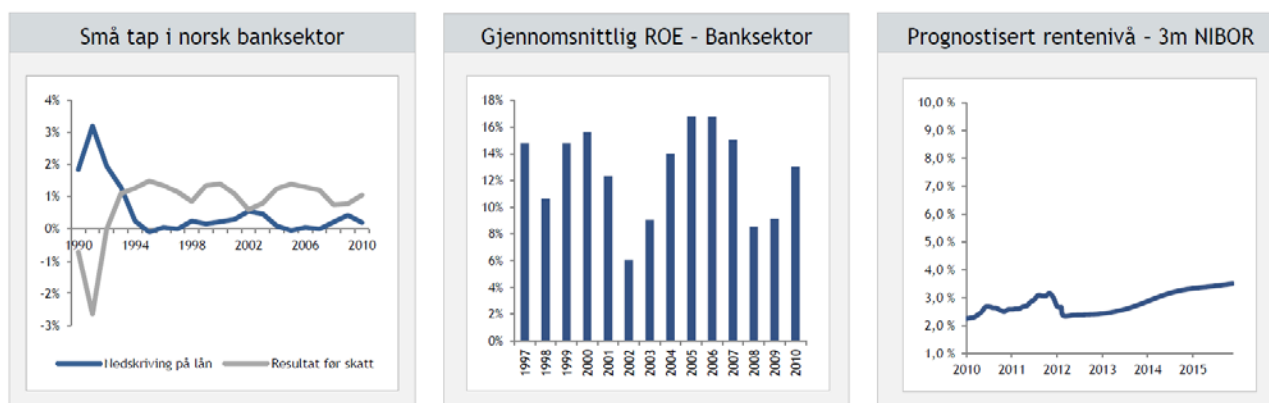
4.9 Revisor

PricewaterhouseCoopers AS har vært Bankens revisor siden 21. mars 2002. Revisors adresse er Dronning Eufemias gate 8, 0191 Oslo. PricewaterhouseCoopers AS er medlem av Den norske Revisorforening.

5. Generelt om Konkurransen og Strukturen i Finansnæringen

5.1 Generelt om Bank- og Finanssektoren

Norske banker ble i langt mindre grad enn banker i de andre europeiske landene preget av den internasjonale finanskrisen. Selv om resultatene for 2008 var markant lavere enn årene før, oppnådde sektoren som helhet positiv egenkapitalavkastning og ingen norske banker måtte innstille virksomheten som følge av krisen. Utlånstapene økte i 2009, men høye verdipapirinntekter ga et samlet resultat bedre enn i 2008. I 2010 gikk utlånstapene ned og bidro til ytterligere forbedret inntjening, til tross for press på den underliggende inntjeningen. Bankenes netto renteinntekter var fortsatt under press i 2011, og bankene tjener stadig mindre på utlån og innskudd. Utlånstapene var imidlertid svært beskjedne og noe av årsaken til dette ligger i de makroøkonomiske forholdene, som var svært gode for Norge i forkant av den siste nedgangskonjunkturen. Samtidig hadde bankene forbedret sin kredittvurdering og risikostyring generelt, og de hadde lav eksponering mot komplekse produkter, som ga større tap for banker i mange andre land. Uroen i finansmarkedene har også ført til at bankene generelt må betale vesentlig mer for sin finansiering enn tidligere.

Den internasjonale bank- og finanssektoren har de seneste 10 – 20 årene vært preget av fusjoner, oppkjøp og allianser. Strukturendringene har også omfattet det nordiske finansmarkedet, hvor det har vokst frem flere store nordiske aktører. I større grad enn i Europa for øvrig, hvor hoveddelen av fusjonene og oppkjøpene har funnet sted innenfor det enkelte land, har utviklingen i Norden vært mer preget av etablering på tvers av landegrensene.

Markedsintegrasjon, regulatoriske endringer og endringer i teknologi og demografi har vært noen av drivkreftene for de seneste årenes strukturelle endringer i finanssektoren. Den globale finanskrisen har ført til betydelige strukturendringer, blant annet i form av en tiltakende konsolidering og nasjonalisering i banksektoren, og en rekke internasjonale banker har gått overende. Krisen har så langt ikke ført til noen vesentlig økt konsolidering i den norske banksektoren.

Internasjonale reguleringer av finanssektoren er og vil fortsatt bli endret som følge av finanskrisen. Dette kan forsterke tendensen til strukturendringer innen sektoren fremover også i Norge.

5.2 Bank- og Finanssektoren i Norge

Antallet banker har blitt kraftig redusert fra 1960 og frem til i dag. I 1960 var det 665 banker i Norge, mens det ved utgangen av 2012 var 110 banker. Antall sparebanker har i perioden 1960 til 2012 blitt redusert med ca. 83 prosent. Reduksjonen er blant annet et resultat av fusjoner av sparebanker for å danne større og mer slagkraftige enheter.

UTVIKLING OVER ANTALL BANKER I NORGE PER 31. DESEMBER 2012

Type bank	1960	1970	1980	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Sparebanker	597	493	322	142	133	130	126	123	121	119	114	112	108
Forretningsbanker (inkl. utenlandsk)	68	40	23	22	18	22	21	21	*	*	*	*	*
Sum	665	533	345	164	151	152	147	144	121	119	114	112	108

Kilde: Sparebankforeningen og Finansnæringens Hovedorganisasjon. Siste tilgjengelige tall.

* Antall forretningsbanker ikke tilgjengelig i kildematerialet

Til tross for at Norge har en relativt konsentrert banksektor, finnes det altså et stort antall banker sett i forhold til både BNP og innbyggertall. Dette skyldes at Norge har mange små, lokale sparebanker. På den annen side har Norge, i likhet med andre nordiske land, et forholdsvis lavt antall kundekontorer. Høy aksept av ny teknologi som bank via internett og telefon er en sannsynlig forklaringsfaktor på dette. Av de 20 største bankene i Norge har seks i praksis ikke filialnettverk og er i hovedsak til stede i markedet via andre kanaler.

Antallet ekspedisjonssteder er redusert i de fleste land. Ved utgangen av 2012 hadde sparebankene og forretningsbankene henholdsvis 717 og 410 ekspedisjonssteder, i henhold til tall fra Finansnæringens Hovedorganisasjon og Sparebankforeningen. Det totale antallet sparebank- og forretningsbank-ekspedisjonssteder i Norge har generelt hatt en fallende utvikling de siste årene fra totalt 1.887 ekspedisjonssteder ved utgangen av 1980 til 1 127 ekspedisjonssteder ved utgangen av 2012.

ANTALL EKSPEDISJONSSTEDER PER 31. DESEMBER 2012

Årstall	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2008	2009	2010	2011	2012
Sparebanker	1298	1395	1236	1090	999	948	784	753	745	735	717
Forretningsbanker	589	667	649	462	458	286	546	431	412	423	410
Sum	1887	2062	1885	1552	1457	1234	1330	1184	1157	1158	1127

Kilde: Finansnæringens Hovedorganisasjon og Sparebankforeningen. Siste tilgjengelige tall.

Utenlandsandelen av det norske finansmarkedet har økt betydelig de siste årene, blant annet som følge av Nordeas oppkjøp av Christiania Bank og Kreditkasse, Danske Banks oppkjøp av Fokus Bank, Handelsbankens oppkjøp av Bergensbanken og Bolig- og Næringsbanken, samt SEBs oppkjøp av Privatbanken. Glitnir, som for få år siden kjøpte opp Kredittbanken, ble høsten 2008, i forbindelse med konkursen i det islandske morselskapet, kjøpt opp av bankene i SpareBank 1-alliansen, og banken, som i januar 2009 skiftet navn til BN Bank ASA, er igjen i norsk eie.

De siste årene har det vært en sterk restrukturering blant bankene i form av løsere samarbeidsformer som Terra-gruppen, sparebanker med et forretningsmessig samarbeid med DNB ASA i tillegg til sterke allianser, som SpareBank 1-alliansen. Banksektoren er på tross av dette fortsatt preget av mange mellomstore og mindre banker med sterk lokal forankring. Også større distrikts- og regionsbanker har lagt vekt på å beholde en klar hovedforankring til ett distrikt eller en region av landet.

Sparebankene står sterkt i det norske finansmarkedet og fremstår som viktige regionale finanssentre og som en viktig del av det lokale og regionale bankvesen i Norge. De lokale og regionale bankene i Norge har en sterk markedsposisjon, også sammenliknet med andre land. Markedsandelen er spesielt høy i personmarkedet, der disse bankene typisk har markedsandeler i området 40-50 prosent. Dessuten bruker over halvparten av de små og mellomstore bedriftene (færre enn 50 ansatte), en regional bank som hovedbankforbindelse.

5.3 Markedsandeler i den Norske Finanssektoren

Det norske finansmarkedet er preget av økt tilstedeværelse av utenlandsk eide finansforetak, fremvekst av bankallianser og større, blandede finansgrupper som tilbyr et bredt spekter av finansielle tjenester.

Tabellen nedenfor viser markedsandeler innenfor tradisjonell bankvirksomhet for de største finansgruppene og for øvrige finansinstitusjoner i Norge ved utgangen av 2013.

BANKER OG OMF-KREDITTFORETAKS MARKEDSANDELER I NORGE PER 31. DESEMBER 2013 (%)

	Brutto utlån til		Innskudd fra	
	Person- markedet	Nærings- markedet	Person- markedet	Nærings- markedet
DNB Bank ²⁾	31,6	32,4	32,7	34,9
Datterbanker av utenlandske banker i Norge ³⁾	12,0	16,7	8,8	15,2
Filialer av utenlandske banker i Norge ⁴⁾	10,4	17,6	8,6	17,0
SpareBank 1-alliansen ⁵⁾	20,0	16,3	18,7	14,0
Eika Gruppen ⁶⁾	8,8	4,8	11,0	5,9
Øvrige sparebanker ⁷⁾	13,8	10,0	14,7	10,5
Øvrige forretningsbanker ⁸⁾	3,5	2,2	5,6	2,5
Sum	100,0	100,0	100,0	100,0
Totalmarked (i milliarder kroner)	2 003	1 113	882	533

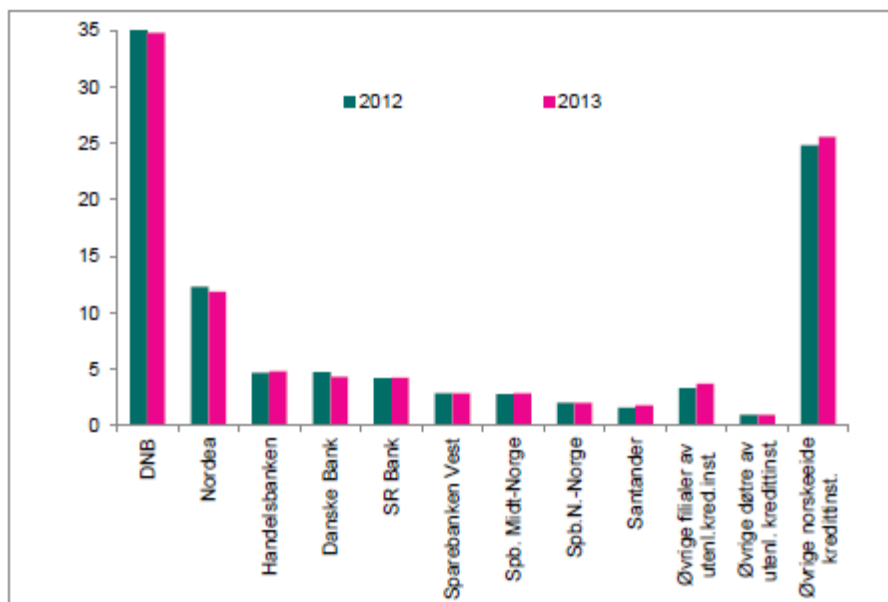
- 1) Markedsandelene er beregnet ved å summere selskapsregnskapene til selskapene som inngår i de ulike gruppene.
- 2) DNB Bank, DNB Boligkreditt og DNB Næringskreditt.
- 3) Nordea Bank Norge, Santander Consumer Bank og Nordea Eiendoms-kreditt.
- 4) Danske Bank, Handelsbanken, Handelsbanken Eiendoms-kreditt, Skandiabanken samt 9 andre filialer.
- 5) SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 SMN, SpareBank 1 Nord-Norge, Sparebanken Hedmark, de 11 andre sparebankene i SpareBank 1-alliansen, SpareBank 1 Boligkreditt, BN Bank, Bank 1 Oslo Akerhus samt ett næringskredittforetak.
- 6) Eika Boligkreditt, Eika Kredittbank, 75 sparebanker og 1 forretningsbank som er eiere i Eika Gruppen AS samt ett annet boligkredittforetak.
- 7) Sparebanken Vest, Sparebanken Vest Boligkreditt, Sparebanken Møre, Sparebanken Sør, Sparebanken Pluss og Sparebanken Sogn og Fjordane, 14 andre sparebanker, 9 andre boligkredittforetak og ett hybrid OMF-kredittforetak.
- 8) Storebrand Bank, Storebrand Boligkreditt, Gjensidige Bank, Landkreditt Bank og Gjensidige Bank Boligkreditt, 7 andre forretningsbanker og ett annet boligkredittforetak.

Kilde: Norges Bank

http://www.norges-bank.no/pages/98610/finansuell_stabilitet_rapport_2013.pdf

DNB Bank er den klart største banken i Norge. Siden fusjonen mellom Den norske Bank (DNB) og Gjensidige NOR i 2003 har markedsandelen basert på forvaltningskapital ligget på mellom 35 og 40 prosent. Som andel av totale utlån i Norge er DNB Banks markedsandel nesten en tredjedel.

Det er mange tilbydere og stor konkurranse om lån med pant i bolig til personmarkedet i Norge. Det gjør kreditttyting til personmarkedet mindre sårbart for problemer i enkeltbanker enn kreditttyting til næringsmarkedet. På utlån til næringsmarkedet er datterbanker og filialer av utenlandske banker viktige kredittyttere. Samlet har disse bankene om lag samme markedsandel i næringsmarkedet som DNB Bank.

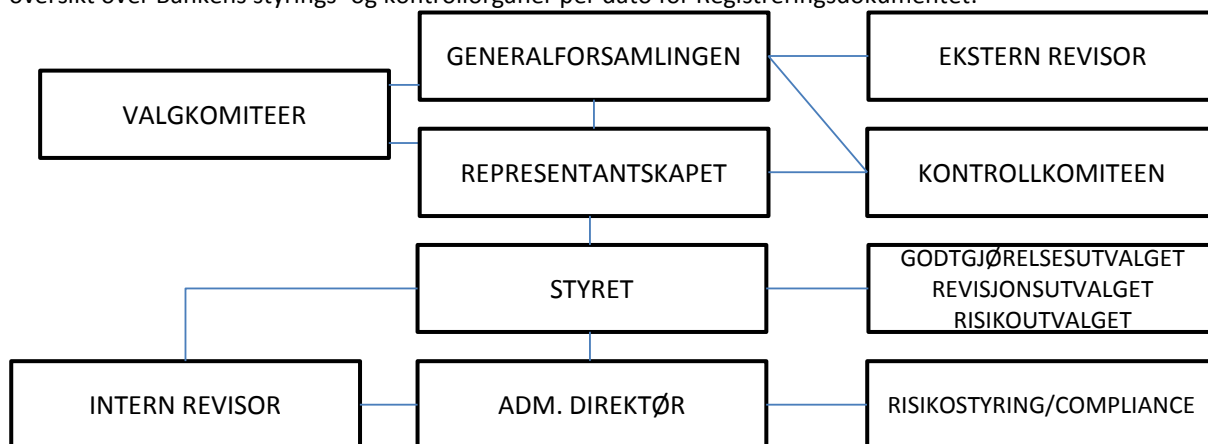
MARKEDSANDELER MÅLT I PROSENT AV BRUTTO UTLÅN PER 31.12.2013

For nærmere informasjon om SpareBank 1 SR-Banks markedsposisjon og konkurransen i området der Banken opererer, se avsnitt 3.9, "SpareBank 1 SR-Banks kundegrunnlag og markedsposisjon".

6. Organisasjon, Styre og Ledelse

6.1 Innledning

Bankens ulike styrings- og kontrollorganer er alle etablert i henhold til norsk lovgivning. Figuren nedenfor viser en oversikt over Bankens styrings- og kontrollorganer per dato for Registreringsdokumentet:

6.2 Generalforsamling

Gjennom generalforsamlingen utøver aksjeeierne den øverste myndighet i SpareBank 1 SR-Bank ASA. Den ordinære generalforsamlingen velger Representantskapets, Kontrollkomiteens og valgkomiteens medlemmer samt godkjenner blant annet årsregnskapet, herunder anvendelse av årsoverskudd eller dekning av årsunderskudd.

6.3 Representantskap

Representantskapet består av 30 medlemmer og 15 varamedlemmer. 22 medlemmer og 11 varamedlemmer velges blant Bankens aksjeeiere og åtte medlemmer med fire varamedlemmer velges av og blant de ansatte i Banken.

Representantskapet fører tilsyn med Styrets og administrerende direktørs forvaltning av Banken, velger Styrets medlemmer og varamedlemmer, velger valgkomité, velger revisor eller revisjonsfirma, mottar opplysninger om Bankens drift og går gjennom dens regnskapsutdrag og beretninger fra Kontrollkomiteen, går gjennom Bankens årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning, og gir uttalelse til generalforsamlingen om Styrets forslag til årsregnskap, og Styrets forslag til anvendelse av overskudd eller dekning av tap samt treffer vedtak om godtgjørelse for Bankens tillitsmenn og revisor og godtgjørelse/lønn for administrerende direktør.

Representantskapet har per dato for Registreringsdokumentet den sammensetting som angitt nedenfor. Antall aksjer inkluderer aksjer som tilhører det selskap/ den institusjon vedkommende medlem er valgt på vegne av.

SPAREBANK 1 SR-BANK ASA' REPRESENTANTSKAP PER DATO FOR REGISTRERINGS-DOKUMENTET

Navn	Bosted	Antall Aksjer
22 medlemmer valgt blant aksjonærene:		
Einar Risa *	Stavanger	76 841 141
Svein Kj. Søyland *	Ålgård	76 839 952
Hilde Lekven *	Bergen	76 835 551
Helge Baastad **	Oslo	26 483 470
Jørgen Ringdal **	Oslo	26 483 470
Jorunn Kjellfrid Nordtveit ***	Husnes	6 226 583
Terje Nysted	Forsand	769 230
Leif Inge Slethei	Sola	784 048
Ove Iversen	Stavanger	121 756
Hanne Eik	Stavanger	15 162
Leif S. Fisketjøn	Egersund	121 930
Tone Haddeland	Sandnes	3 502
Liv Gøril Johannessen	Karmøy	639
Jan-Atle Toft	Lyngdal	2 872
Arvid Langland	Jørpeland	35 808
Trygve Jacobsen	Stavanger	1 577 534
Egil Fjogstad	Stavanger	0
Melanie T. Steensland Brun	Oslo	2 178 837
Berit Rustad	Trondheim	0
Steinar Haugli	Hønefoss	415 437
Bente Thurmann Nilsen	Erfjord	56 761
Terje Vareberg	Stavanger	176 163

* valgt på vegne av Sparebankstiftelsen SR-Bank som per dato for Registreringsdokumentet eier **76 835 551** aksjer

** valgt på vegne av Gjensidige Forsikring ASA som per dato for Registreringsdokumentet eier **26 483 470** aksjer

*** valgt på vegne av SpareBank 1 Stiftinga Kvinnherad som per dato for Registreringsdokumentet eier **6 226 583** aksjer

Medlemmer valgt blant de ansatte:

Anne Nystrøm Kvale	Stavanger	26 064
Arne Geir Larsen	Bjerkreim	0
Astrid Saurdal	Egersund	9 251
Elin Garborg	Bryne	4 133
Frode Sandal	Stavanger	4 136
Thomas Fjellidal Gaarder	Bergen	0
Silje Eriksen Bølla	Bryne	5 673
Kristin H. Furuholt *	Lyngdal	0

* inntrådt varamedlem

6.4 Kontrollkomité

Kontrollkomiteen består av tre medlemmer og et varamedlem som velges for to år av gangen.

Kontrollkomiteen skal påse at virksomheten i hele Konsernet drives på en hensiktsmessig og betryggende måte, herunder samarbeide og ha løpende kontakt med andre konsernselskapers eventuelle kontrollkomiteer, og føre tilsyn med at Bankens styre og administrerende direktør har tilstrekkelig tilsyn og kontroll med datterselskapene.

Bankens Kontrollkomité har per dato for Registreringsdokumentet følgende sammensetning.

KONTROLLKOMITÉENS MEDLEMMER PER DATO FOR REGISTRERINGS-DOKUMENTET

Navn	Funksjon	Forretningsadresse	Antall Aksjer
Odd Jo Forsell	Leder	Stavangeradvokatene, Kongsgaten 10, 4005 Stavanger	10 000
Vigdís Wiik Jacobsen	Medlem	North Energy ASA, Markedsgata 3 Kunnskapsparken, 9512 Alta	18 581

Egil Fjogstad	Medlem	Solvang ASA, Haakon VII's gate 8, 4005 Stavanger	0
Sølvi L. Nordtveit	Varamedlem	Tveit Regnskap, Liaheio, 5574 Skjold	0

6.4.1 Valgperiode

Samtlige medlemmer velges for to år av gangen. Tabellen nedenfor viser hvor lenge de enkelte medlemmene har innehatt sine verv og når valgperioden for det enkelte medlem utløper.

Navn	Funksjon	Valgperiode
Odd Jo Forsell	Leder	2013 – 2015
Vigdis Wiik Jacobsen	Medlem	2013 – 2015
Egil Fjogstad	Medlem	2012 – 2014
Sølvi L. Nordtveit	Varamedlem	2012 – 2014

6.4.2 Sluttvederlag

Ingen av medlemmene i Kontrollkomiteén har krav på vederlag ved opphør eller utløp av valgperioden

6.5 Styre

Styret i Banken består av ni medlemmer og to varamedlemmer hvorav to medlemmer og ett varamedlem er valgt av de ansatte.

Styret forestår forvaltningen av Bankens anlegg, og treffer herunder avgjørelse i de enkelte kredittsaker. Det skal sørge for en tilfredsstillende organisasjon av Bankens virksomhet, herunder påse at bokføring og formuesforvaltning kontrolleres betryggende.

Per dato for Registreringsdokumentet er følgende personer medlemmer av Styret:

STYRET I SPAREBANK 1 SR-BANK ASA PER 31.12.2013

Navn	Styreposisjon	Forretningsadresse	Antall Aksjer
Kristian Eidesvik	Styreleder	Caiano AS, Strandgt. 92, 5528 Haugesund	108 596
Birthe C. Lepsøe	Styremedlem	Grieg Shipping Group, C. Sundtsgt. 17/19, 5807 Bergen	0
Catharina Hellerud*	Styremedlem	Gjensidige Forsikring ASA, 1326 Lysaker	26 483 470
Gunn-Jane Håland	Styremedlem	Petoro AS, Øvre Strandgt. 124, 4005 Stavanger	0
Tor Dahle**	Styremedlem	Sparebankstiftelsen SR-Bank, Domkirkeplassen 2, 4001 Stavanger	76 878 174
Erling Øverland	Styremedlem	Trifolium AS, Tarjodd Bondesvei 48, 4032 Stavanger	18 935
Odd Torland	Styremedlem	Peder Smedvig AS, 4007 Stavanger	0
Oddvar Rittedal	Ansattes repr.	SpareBank 1 SR-Bank ASA, Bjergsted Terrasse 1, 4009 Stavanger	7 977
Sally Lund-Andersen	Ansattes repr.	SpareBank 1 SR-Bank ASA, Bjergsted Terrasse 1, 4009 Stavanger	2 225

* representerer Gjensidige Forsikring som per 31.12.2013 eier 26 483 470 aksjer

** representerer Sparebankstiftelsen SR-Bank som per 31.12.2013 eier 76 865 551 aksjer

Antall Aksjer angir hvor mange Aksjer vedkommende eier 31.10.2013. Det er også tatt inn Aksjer tilhørende nærstående, jfr. allmennaksjelovens § 1-5. I tillegg er tatt med Aksjer fra den institusjon som vedkommende tillitsmann er valgt på vegne av. Antall aksjer inkluderer aksjer som tilhører det selskap/ den institusjon vedkommende representerer.

6.5.1 Valgperiode

Samtlige medlemmer og varamedlemmer til Styret velges for to år. Medlemmer og vara-medlemmer kan gjenvelges. For å sikre kontinuitet velges halvparten av Styrets medlemmer hvert år. Tabellen nedenfor viser hvor lenge de enkelte styremedlemmer har innehatt sine verv og når valgperioden for det enkelte styremedlem utløper.

Navn	Styreposisjon	Valgperiode	Tidligere perioder i SR-Banks styre (før omdanning til ASA)
Kristian Eidesvik	Styreleder	2013 – 2014	1997 – leder fra 2006-31.12.11
Birthe C. Lepsøe	Styremedlem	2012 – 2014	2008 – 31.12.11
Catharina Hellerud	Styremedlem	2013 – 2015	Nytt styremedlem fra 01.01.12
Gunn-Jane Håland	Styremedlem	2012 – 2014	2003 – 31.12.11
Tor Dahle	Styremedlem	2013 – 2015	Nytt styremedlem fra 06.06.13

Erling Øverland	Styremedlem	2013 – 2015	2006-2009 og 2010 – 31.12.11
Odd Torland	Styremedlem	2013 – 2015	Nytt styremedlem fra 01.01.12
Oddvar Rettedal	Ansattes repr.	2012 – 2014	2011 – 31.12.11 (varamedlem)
Sally Lund-Andersen	Ansattes repr.	2013 – 2015	2006 – 31.12.11

6.5.2 Sluttvederlag

Ingen av medlemmene i Styret har krav på vederlag ved opphør eller utløp av styreperioden.

6.5.3 Styreutvalg

Styret har opprettet et godtgjørelsesutvalg, et revisjonsutvalg og et risikoutvalg. Utvalgene skal bistå Styret i forberedelsen av saker, men beslutningen skal fattes av Styret samlet. Utvalgene skal på eget initiativ kunne gjennomføre møter og behandle saker uten deltakelse fra administrasjonen. Utvalgene er nærmere beskrevet i punkt 6.12, 6.13 og 6.14.

Instruks for utvalgene fastsettes av Styret.

6.6 Ledelse

Konsernledelsen i Banken består av følgende personer:

LEDELSEN I SPAREBANK 1 SR-BANK ASA PER DATO FOR REGISTRERINGS-DOKUMENTET

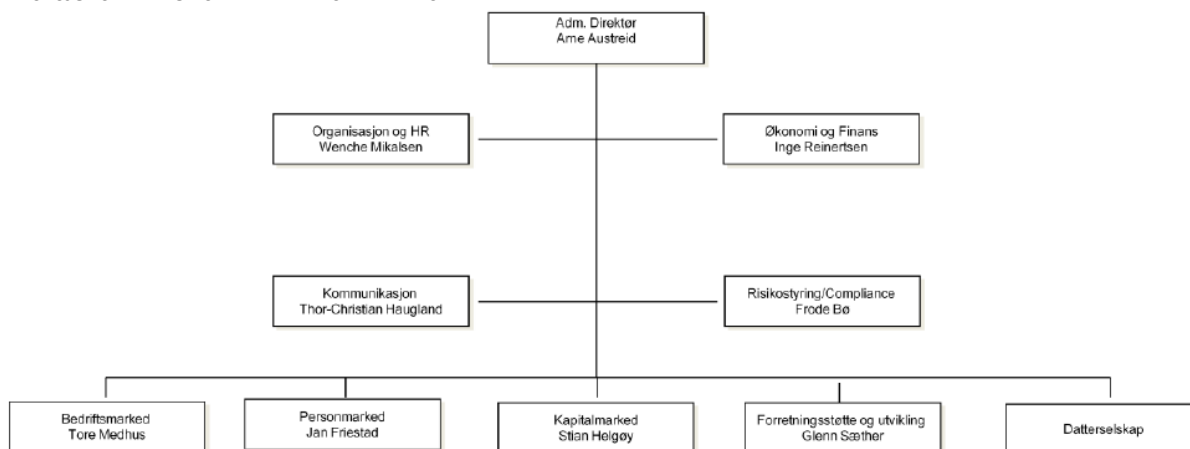
Navn	Stilling	Forretningsadresse:	Antall Aksjer
Arne Austreid	Adm. Direktør	Bjergsted Terrasse 1, 4007 Stavanger	13 625
Stian Helgøy	Konserndirektør kapitalmarked	Bjergsted Terrasse 1, 4007 Stavanger	26 144
Frode Bø	Konserndirektør risikostyring og compliance	Bjergsted Terrasse 1, 4007 Stavanger	12 692
Inge Reinertsen	Konserndirektør økonomi og finans	Bjergsted Terrasse 1, 4007 Stavanger	33 847
Glenn Sæther	Konserndirektør forretningsstøtte og utvikling	Bjergsted Terrasse 1, 4007 Stavanger	10 486
Jan Friestad	Konserndirektør personmarked	Bjergsted Terrasse 1, 4007 Stavanger	26 629
Tore Medhus	Konserndirektør bedriftsmarked	Bjergsted Terrasse 1, 4007 Stavanger	30 209
Wenche Drønen Christensen	Konserndirektør organisasjon og HR	Bjergsted Terrasse 1, 4007 Stavanger	9 505
Thor-Christian Haugland	Konserndirektør kommunikasjon	Bjergsted Terrasse 1, 4007 Stavanger	10 018

Antall Aksjer angir hvor mange Aksjer vedkommende eier per dato for Registreringsdokumentet. Det er også tatt inn Aksjer tilhørende nærstående, jfr. allmennaksjelovens § 1-5.

6.6.1 Organisering av Sparebank 1 SR/Bank ASA

Bankens operasjonelle struktur er illustrert i figuren nedenfor.

ORGANISASJONSKART FOR SPAREBANK 1 SR-BANK ASA

6.7 Kontrollkomitéens, Styrets og Ledelsens Bakgrunn

6.7.1 Kontrollkomitéen

Odd Jo Forsell, leder

Odd Jo Forsell har juridisk embedseksamen fra Universitetet i Bergen og driver egen praksis i firmaet Stavangeradvokatene. Han sitter i Stavanger bystyre og i kommunalstyret for kultur og idrett. Han er styremedlem i Rogaland Teater. Forsell har vært leder av kontrollkomiteen siden 01.01.2012.

Viqdis Wiik Jacobsen, medlem

Wiik Jacobsen er direktør for forretningsutvikling og portefølje i North Energy ASA. Hun var tidligere letesjef i samme selskap og letejef i Gaz de France. Hun har vært medlem av kontrollkomiteen i SpareBank 1 SR-Bank siden 2006.

Eqil Fjogstad, medlem

Fjogstad er siviløkonom og Finance Manager i Solvang ASA. Han har vært medlem av kontrollkomiteen i SpareBank 1 SR-Bank siden 2008.

6.7.2 Styret

Kristian Eidesvik, styreleder

Kristian Eidesvik er skipsreder fra Bømlo. Han har bygget opp og driver egne firma, bla Wilson AS og Caiano AS, innen eiendom og shipping..

Catharina Hellerud, styremedlem

Catharina Hellerud er finansdirektør i Gjensidige Forsikring ASA. Hun startet i Gjensidige i 2007 som IR-direktør og overtok i begynnelsen av 2011 som konserncontroller før hun ble finansdirektør. Hellerud har tidligere blant annet vært ansatt ved Oslo Børs, hvor hun arbeidet med oppfølging av børsnoterte selskaper. Hun har også arbeidet som revisor i Ernst & Young. Hellerud er statsautorisert revisor fra NHH og siviløkonom fra Handelshøyskolen BI.

Gunn-Jane Håland, styremedlem

Gunn-Jane Håland har bred erfaring fra norsk olje og gassvirksomhet gjennom ulike stillinger i Petoro AS, Stavanger. Hun arbeider i dag som spesialrådgiver innen gasstrategi og portefølje og har tidligere vært leder for Tampen og Oseberg og senior rådgiver strategisk analyse og kommersielle forhandlinger. Håland har en Mastergrad i Business Administration (MBA) fra BI. Hun har også femten års erfaring fra bank og finans hvor hun har hatt en rekke lederstillinger i Sandnes Sparebank, sist som vise adm. direktør.

Birthe Cecilie Lepsøe, styremedlem

Birthe Cecilie Lepsøe var Finance Manager i Grieg Shipping Group til 2012. Hun er p.t. i morspermisjon. Lepsøe er siviløkonom fra BI, har deltatt på NHH sitt autorisert finansanalytikerstudium og har erfaring fra DNB som analytiker og souschef i shippingdivisjonen.

Odd Torland, styremedlem

Odd Torland er adm. direktør i Peder Smedvig AS i Stavanger, samt daglig leder i flere selskaper eid av Smedvig familien blant annet Smedvig Eiendom AS og Smedvig Capital AS. Han er tidligere konsernsjef i Scana Industrier ASA og er statsautorisert revisor fra NHH.

Tor Dahle, styremedlem

Tor Dahle er daglig leder for Sparebankstiftelsen SR-Bank. Dahle er siviløkonom fra Norges Handelshøyskole. Han har erfaring fra ulike lederstillinger i SpareBank 1 SR-Bank, blant annet som økonomi- og risikodirektør og senest som adm. direktør i SR-Investering AS fra 2006 til 2011.

Erling Øverland, styremedlem

Erling Øverland er daglig leder for Trifolium AS, Stavanger. Øverland er siviløkonom fra Norges Handelshøyskole i Bergen. Han har erfaring fra ulike lederstillinger i Statoil ASA fra 1984 til 2008, bl.a. som adm. direktør for Statoil Norge AS, konserndirektør for økonomi og finans (CFO) og leder for forretningsområdet Foredling & Markedsføring. Øverland var president/styreleder for Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) fra 2004 til 2008. I 2009 var han innleid som økonomi- og finansdirektør i SpareBank 1 SR-Bank.

Sally Lund-Andersen, ansattevalgt styremedlem

Sally Lund-Andersen er konserntillitsvalgt i SpareBank 1 SR-Bank ASA.

Oddvar Rettedal, ansattevalgt styremedlem

Oddvar Rettedal er produktsjef for finansiering i SpareBank 1 SR-Bank ASA.

6.7.3 Konsernledelsen

Arne Austreid, adm. direktør

Austreid har vært adm. direktør i SpareBank 1 SR-Bank siden 01.01.11. Han er utdannet petroleumsingeniør og har en MBA (Master of Business Administration) fra Aberdeen University Scotland (1992 - 1995). Han har tidligere arbeidet i Transocean ASA og Prosafe SE, både offshore, onshore og i utlandet.

Inge Reinertsen, konserndirektør økonomi og finans

Reinertsen er utdannet siviløkonom ved Norges Handelshøyskole i Bergen (1991-1995). Erfaring fra Arthur Andersen og Arthur Andersen Business Consulting som revisor og konsulent (1995-2001). Ansatt i Konsernet siden 2001. Har innehatt stilling som regionbanksjef for Haugesunds-regionen (2001-2007) og adm.dir. i SpareBank 1 SR-Finans (2007-2010).

Stian Helgøy, konserndirektør kapitalmarked

Helgøy er siviløkonom fra Handelshøyskolen BI (1997) og har tidligere arbeidet i DNB Markets som rente- og valutamegler og i Interkraft Trading som derivat trader. Helgøy har vært ansatt i SpareBank 1 SR-Bank siden 2001.

Frode Bø, konserndirektør risikostyring og compliance

Frode Bø er utdannet Bachelor of Management fra Handelshøyskolen BI (1992) og har i tillegg gjennomført et Masterprogram i operasjonell revisjon og risikostyring ved Handelshøyskolen BI (2003). Han har erfaring fra Mobil Exploration Ltd., som avdelingssjef for finans/budsjett ved Kværner Rosenberg og økonomi-/administrasjonssjef ved Randaberg Sveiseindustri AS. Han er tilknyttet universitetet i Stavanger i en deltidsstilling som 1. amanuensis II ved Institutt for industriell økonomi, risikostyring og planlegging fra 2006. Frode Bø har vært ansatt i SpareBank 1 SR-Bank siden 2001.

Glenn Sæther, konserndirektør forretningsstøtte

Sæther har økonomisk og administrativ utdanning fra Handelshøyskolen BI. Erfaring som regnskapsleder i Sandnes Kommune, konsulent og markedsansvarlig i Webcenter Unique ASA og som senior rådgiver i Helse Vest RHF. Han har vært ansatt i SpareBank 1 SR-Bank siden 2005.

Tore Medhus, konserndirektør bedriftsmarked

Medhus er utdannet Handelsøkonom/Master of Business and Marketing fra Handelsakademiet/BI (1989). Han har erfaring som markedsjef/soussjef i Elcon Finans og Forende Credit Finans og som Key Account Manager i Telenor. Medhus har vært ansatt i SpareBank 1 SR-Bank siden 1994.

Jan Friestad, konserndirektør personmarked

Friestad er Høgskolekandidat i økonomi/administrasjon ved Høgskolen i Stavanger (1988) og har i tillegg diverse master of management program innenfor markedsstrategi og ledelse ved Handelshøyskolen BI. Han har vært ansatt i SpareBank 1 SR-Bank siden 1988. Har blant annet arbeidet som bedriftskonsulent, lokalbanksjef, regionbanksjef i bedriftsmarkedet, rådgiver for administrerende direktør og direktør forretningsutvikling i personmarkedet.

Wenche Drønen Christenssen, konserndirektør Organisasjon og HR

Drønen Christenssen har en Bachelor med spesialisering innenfor bank/finans samt Mastergrad i organisasjonspsykologi og ledelse. Praktisk erfaring fra regnskap og revisjon, erfaring som senior bedriftsrådgiver i Sparebanken Vest, leder av Cash Management, factoring Region Vest i Elcon Finans og prosjektleder for utvikling og drift av ny Rådgiverskole i Sparebanken Vest. Hun har vært ansatt i SpareBank 1 SR-Bank siden 2006.

Thor-Christian Haugland, konserndirektør kommunikasjon

Haugland har sin utdanning fra Høyskolen i Stavanger, University of Salford og Handelshøyskole BI, innen økonomi, kommunikasjon og ledelse. Han var tidligere salgs- og markedsjef for Radisson SAS i Stavanger og daglig leder av Brødrene Pedersen AS. Han har over 16 års erfaring fra ulike stillinger i SpareBank 1 SR-Bank. Han har blant annet innehatt stillingen som regionbanksjef for personkundemarkedet i Stavanger, bedriftskonsulent, pressetalsmann og markeds-konsulent.

6.7.4 Nåværende og Tidligere Leder- og Styreverv

I de siste fem årene frem til dato for Registreringsdokumentet, har medlemmene av Kontrollkomiteen, Styret og Ledelsen innehatt styreverv og ledende stillinger i følgende selskaper (med unntak av SpareBank 1 SR-Bank):

Navn	Nåværende leder- og styreverv	Styreverv og lederstillinger siste 5 år
Kontrollkomiteen:		
Odd Jo Forsell	Daglig leder, Stavangeradvokatene. Styremedlem i Rogaland Teater	
Vigdis Wiik Jacobsen	Direktør Forretningsutvikling og Portefølje i North Energy ASA Styreleder i Vikaelva Kraftverk AS og styreleder i Enfram AS.	Letesjef Gaz de France Norge fra mai 2001 til mai 2008, Letesjef North Energy 2008 til 2010
Egil Fjogstad	Finance Manager Solvang ASA Styremedlem i Solvang Shipping AS, Solvang Maritime AS, International Gas Carriers AS og Clipper Shipping AS	
Styret:		
Kristian Eidesvik	Skipsreder: Caiano AS Styrets leder: Qubus Hotel Holding AS, Trollcruise AS, Caiano Shipping AS, Caiano Eiendom AS, Seilskuterederiet AS, Euro Container Line Holding AS, Wilson Ship Management AS, Green Reefers ASA, Kommandittselskapet AS Autogården, Bergen Shipping Chartering, Wilson Shipowning II AS, Caiano Fisk AS, Euro Container Line AS, Shannon AS, Chile Invest AS, Wilson ASA, Caiano Ship AS, Euro-Terminal AS, Wilson Split AS, Wilson Eurocarriers AS, Wilson Management AS, Wilson Shipowning AS, AS Autogården, Caiano AS, Wilson Ship AS, Bømmeløy AS,	Actinor Shipping AS, styreleder + styreleder i datterselskaper Bongo AS, styreleder Eidesvik Explorer AS, styreleder Geo Explorer KS, styreleder Koralfisk AS, styreleder Hector Shipping AS, styreleder Varipro Miljøteknikk AS, styremedlem

	Smedasundet III AS, Wilson Agency Norge AS. Styremedlem: Sjøvik AS, Caiano Hotelldrift AS, Kriva II AS Varamedlem: Drønen Havfiske AS, Baia IV AS og Sjøvik Afrika AS	
Gunn-Jane Håland	Spesialrådgiver gasstrategi og portefølje, Petoro AS	Styremedlem i Roxar ASA, Områdeleder Tampen/Oseberg i Petoro
Tor Dahle	Styrets leder: EM Software Partners AS og EMT Eiendom AS	
Birthe Cecilie Lepsøe	P.t. permisjon	Finance Manager: Grieg Shipping Group, Styremedlem: Grieg Athena AS og Grieg International AS, Green Reefers ASA og Brage Supplier KS
Erling Øverland	Daglig leder: Trifolium AS Styreleder: PCI Biotech Holding ASA, Næringslivets NOx-Fond Styremedlem: Sparebankstiftelsen SR-Bank Universitetet i Stavanger, Norges Varemesse, Executives' Global Network Norge Leder av kontrollkomiteen: Det norske Veritas	Innleid konserndirektør økonomi og finans i SpareBank 1 SR-Bank 2009 – 2010 Direktør i Statoil ASA President i Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) Styreleder i Statoils Pensjonskasser Styremedlem Sparebank 1 Livsforsikring AS
Catharina Hellerud	CFO: Gjensidige Forsikring ASA Styreverv: Styrets leder: Gjensidige Norge AS, Lokal Forsikring AS og Glitne Invest AS Styremedlem: Gjensidige Bank Holding AS	IR-direktør, Gjensidige Forsikring ASA Konserncontroller Gjensidige Forsikring ASA Styremedlem Gjensidige Pensjonsforsikring AS Styremedlem Gjensidige Pensjon og Sparing AS Styremedlem NIRF Norsk Investor Relations Forening
Odd Torland	Adm. direktør: Peder Smedvig AS Styreleder: Smedvig Asset Allocation AS, Odar Invest AS, Navtor AS, Parkportalen AS, Smedvig QIF Plc, Styremedlem: Smedvig Capital AS med datterselskaper, Smedvig Eiendom AS med datterselskaper, Peder Smedvig AS, DS Isbjørn AS, Smedvigs Rederi AS, Stiftelsen Rogaland Kunnskapspark, Petrus AS, HKS AS, Ipark AS, Avocet AS, Vestri AS, Filia AS, Pecan AS, Palia AS, Soteira Limited, Kleronomia Ltd., Temelios Ltd., Smedvig & Co. Ltd., Smedvig Partnership LP, NordEnergieRenewables AS, Jam Invest AS.	Styreleder: Leshan Scana Machinery Co Ltd., Ipark Eiendom AS, Ipark Eiendom Parkering AS, Ullandhaug Energi AS. Styremedlem: Scana Mar-EI AS, Skana Skarpenord AS, Protego Real Estate, KAP AS, Vestan AS, Hinna Park AS.
Oddvar Rettedal	Produktsjef for finansiering i SpareBank 1 SR-Bank ASA	
Sally Lund-Andersen	Konserntillitsvalgt i SpareBank 1 SR-Bank ASA, Styremedlem SpareBank 1 Gruppen AS Styreleder for Finansforbundet Rogaland	
Ledelsen:		
Arne Austreid	Adm. Direktør, SpareBank 1 SR-Bank Styreleder i SpareBank 1 Gruppen AS Styreleder i Alliansesamarbeidet SpareBank 1 DA Styremedlem Bank 1 Oslo Akershus AS Eier og styreleder i Pilehagen Invest AS	President, Prosafe SE. Styreleder i Norsk Petroleums Forening (NPF). Styreverv i Prosafe Production Plc, Solstad Offshore ASA, Prosafe AS, Prosafe Offshore AS, Prosafe Management AS, Prosafe (UK) Holdings Ltd, Prosafe Rigs Ltd, Prosafe Offshore Ltd, Prosafe Rigs (Cyprus) Ltd, Prosafe Holding Ltd, Consafe Offshore AB, Prosafe Rigs Pte Ltd,, Prosafe Offshore Pte Ltd, Prosafe Offshore Employment Company Pte Ltd, Prosafe Offshore Services Pte Ltd, Prosafe Offshore S.a.r.l., Prosafe Offshore Sp.zo.o., Prosafe Offshore B.V.
Stian Helgøy	Konserndirektør Kapitalmarked Styreleder i Property Holding AS Styreleder i Helgøy Property AS Varamedlem i SpareBank 1 Boligkreditt AS	Styremedlem i SpareBank 1 Markets AS
Frode Bø	Konserndirektør risikostyring og	

	compliance, SpareBank 1 SR-Bank	
Inge Reinertsen	Konserndirektør økonomi og finans, SpareBank 1 SR-Bank Styreleder SR-Investering AS Nestleder i styret i SpareBank 1 Boligkreditt Varamedlem i styret i SpareBank 1 Gruppen AS Styremedlem SpareBank 1 Gruppen Finans AS Styremedlem SpareBank 1 SR-Banks pensjonskasse	Adm. direktør i SpareBank 1 SR-Finans AS Styreleder i SR-Fondsforvaltning AS
Glenn Sæther	Konserndirektør forretningsstøtte, SpareBank 1 SR-Bank Styreleder Finansparken Bjergsted AS Styremedlem i SpareBank 1 Skadeforsikring AS Styremedlem i SR-Forvaltning AS Styreleder AS Riskafjord	Konsernbanksjef prosessområdet i SpareBank 1 SR-Bank Styreleder Kvinnherad Sparebank Eigedom AS Styremedlem AS Riskafjord
Jan Friestad	Konserndirektør personmarked, SpareBank 1 SR-Bank Styreleder i EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS Styremedlem Helse Stavanger HF	Direktør forretningsutvikling i PM i SpareBank 1 SR-Bank
Tore Medhus	Konserndirektør bedriftsmarked, SpareBank 1 SR-Bank Styreleder SpareBank 1 SR-Finans Nestleder i styret i BN Bank ASA	Styremedlem Nordito Styremedlem Teller
Wenche Drønen Christenssen	Konserndirektør Organisasjon og HR, SpareBank 1 SR-Bank, Styremedlem EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS, Styremedlem SpareBank 1 SR-Banks pensjonskasse, Styremedlem i SAFI Styreleder Arriva Berg Hansen	HR-sjef SpareBank 1 SR-Bank
Thor-Christian Haugland	Konserndirektør kommunikasjon, SpareBank 1 SR-Bank Varamedlem i SpareBank 1 SR-Banks pensjonskasse	Styremedlem i stiftelsen Trygt Samfunn

6.7.5 Vandel

Styrets leder, Kristian Eidesvik, var styreleder og senere leder av avviklingsstyret i selskapet Reksnes AS, som ble avvirket og slettet i Foretaksregisteret den 9. februar 2009. Etter krav fra Skatteoppkreveren i Haugesund ble Reksnes AS ved kjennelse av 29. april 2009 tatt under behandling som konkursbo med grunnlag i et skattekrav. Reksnes AS var på avviklings- og konkursåpningstidspunktet eiet av Kristian Eidesvik.

Selskapet Reksnes AS var opprinnelig underlagt rederibeskatningsreglene, men trådte ut av dette regimet i 2007 da selskapet solgte sitt eneste aktiva, MV Reksnes, til Caiano AS og virksomheten opphørte. Skattekravet oppsto som en følge av nytt rederibeskatningsregime hvoretter skatteposisjoner fra tidligere rederibeskatningsregime må tas til beskatning over en periode på 10 år. I dialog med Skatteoppkreveren ble det iverksatt en styrt avvikling av selskapet uten konkursbehandling. I etterkant av avviklingen begjærte imidlertid Skatteoppkreveren boet tatt under rettens behandling som konkursbo.

I henhold til bobestyrers innberetning til Haugaland tingrett, har bobestyrer ikke avdekket forhold som etter sin art kan anses straffbare, og dermed gi grunnlag for bruk av konkurskarantene.

Utover ovennevnte har ingen av Kontrollkomiteens medlemmer, Styrets medlemmer eller medlemmer av Bankens ledelse har i løpet av de siste fem år (i) blitt domfelt for økonomisk kriminalitet, (ii) som ledende ansatt eller medlem av styre, ledelse eller tilsynsorganer, vært involvert i konkurser, bobehandlinger eller avviklinger, eller (iii) vært gjenstand for eventuelle forvaltningsrettslige anklager og sanksjoner (herunder sanksjoner fra bransjeorganisasjoner), eller blitt fratatt retten til å delta som medlem av et selskaps styre, ledelse eller tilsynsorganer eller til å fungere som leder av et selskap.

6.7.6 Familieforhold

Ingen av medlemmene i Bankens ledelse, Styret, Representantskapet eller Kontrollkomiteen er i familie.

6.8 Kontrollkomitéens, Styrets og Ledelsens Uavhengighet

Kontrollkomiteen, Styret og ledelsen oppfyller "Norsk anbefaling om eierstyring og selskapsledelse" med hensyn til Styrets og ledelsens uavhengighet.

Alle styremedlemmer anses uavhengige av bankens daglige ledelse og vesentlige forretningsforbindelser. Tor Dahle er daglig leder i Sparebankstiftelsen SR-Bank og Erling Øverland er styremedlem i samme stiftelse. Stiftelsen eier 76 835 551 aksjer og er med det bankens største eier med en eierandel på 30.04 prosent (pr 31.12.2013). Catharina Hellerud er ansatt i Gjensidige Forsikring ASA som eier 26 483 470 aksjer og med det har en eierandel på 10,36 prosent.

Ingen medlemmer av Kontrollkomiteen, medlemmer av Styret eller ansatte i ledelsen i Banken er valgt til medlem av Styret, ledelse eller tilsynsorgan eller ledende ansatt i et annet selskap som Banken har arrangement eller avtaler med eller som er kunder av, eller leverandør til, Banken. Enkelte medlemmer av Kontrollkomiteen, medlemmer av Styret eller ansatte i ledelsen i Banken har styreverv i selskaper innenfor SpareBank 1-alliansen. I den sammenheng vil det aktuelle medlem av Kontrollkomiteen, medlem av Styret eller ansatt i ledelsen i Banken representere Banken.

Ingen medlemmer av Styret har ansettelses- eller oppdragstakerforhold til Banken utover sine verv som tillitsvalgte.

Ingen i ledelsen i Banken har oppdragstakerforhold til Banken utover sine ansettelsesforhold.

Så vidt Banken er klar over, er det ingen andre interessekonflikter utover det som er nevnt i dette avsnitt.

6.9 Godtgjørelse til Kontrollkomité, Styre og Ledelse

6.9.1 Lønn og Annen Godtgjørelse

Tall i MNOK

Morbank			Konsern			
2011	2012	2013	2013	2012	2011	
589	635	687	Lønn	909	848	795
-116	70	80	Pensjonskostnader	101	45	-138
78	84	86	Sosiale kostnader	120	116	109
53	60	53	Øvrige personalkostnader	66	73	62
604	849	906	Sum personalkostnader	1 196	1 082	828
1 039	1 060	1 011	Gjennomsnittlig antall ansatte	1 299	1 340	1 306
1 023	945	907	Antall årsverk pr 31.12.	1 165	1 207	1 213
1 075	1 045	988	Antall ansatte pr 31.12.	1 267	1 330	1 350

Adm.direktør mottok NOK 3 800 000 i lønn og andre ytelser i 2013.

Styret mottok NOK 2 100 000 i godtgjørelse i 2013, hvorav Styrets leder mottok NOK 400 000.

Medlemmene av Kontrollkomiteen mottok til sammen 312 000 kroner i 2013, hvorav leder for Kontrollkomiteen mottok 125 000 kroner.

Representantskapets leder mottok til sammen 60 000 kroner i godtgjørelse for 2013.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over lønn, bonus og andre ytelser utbetalt til Bankens ledelse, Styret og Kontrollkomité i 2013.

LØNN, BONUS OG ANDRE YTELSER TIL LEDELSE, STYRET OG KONTROLLKOMITE I 2013

Ytelser til konsernledelsen
(beløp i tusen kroner)

2013		Lønn og andre kortsiktige ytelser		Andre godtgjørelser	Opptjente pensjonsrettigheter	Pensjonskostnad	Lån	Antall aksjer ²⁾	Utestående antall aksjer fra bonusaksje-program
		Herav bonus ¹⁾							
Arne Austreid	Administrerende direktør	3 789	518	132	5 324	1 633	1 399	13 625	7 730
Stian Helgøy	Konserndirektør kapitalmarked	2 502	582	243	6 552	450	8 636	26 144	11 406
Inge Reinertsen	Konserndirektør økonomi og finans	2 217	320	267	6 825	488	7 920	33 847	4 718
Tore Medhus	Konserndirektør bedriftsmarked	2 241	327	208	11 243	521	9 160	30 209	4 935
Jan Friestad	Konserndirektør personmarked	2 103	304	162	2 349	99	3 499	26 629	4 487
Glenn Sæther	Konserndirektør forretningsstøtte og utvikling	1 831	267	221	2 150	634	6 960	10 486	3 944
Thor-Christian Haugland	Konserndirektør kommunikasjon	1 616	233	205	6 553	460	3 056	10 018	3 437
Frode Bø	Konserndirektør risikostyring og compliance	2 084	282	117	6 903	489	878	12 692	4 201
Wenche Drønen Christensen	Konserndirektør organisasjon og HR	1 665	242	212	4 585	596	6 483	9 505	3 571

¹⁾ Bonus er utbetalt i innværende år, men opptjent og avsatt regnskapsmessig året før.

²⁾ Antall aksjer vedkommende eier i SpareBank 1 SR-Bank pr 31.12. Det er også tatt med aksjer tilhørende den nærmeste familie og kjente selskap der vedkommende har avgjørende innflytelse, jf Aksjeloven § 1-2

Ytelser til styret og kontrollkomite
(beløp i tusen kroner)

2013		Honorar	Andre	Lån	Antall
			godtgjørelser		aksjer ³⁾
Kristian Eidesvik	Styreleder	400	3	-	108 596
Gunn-Jane Håland	Styremedlem	231	-	-	-
Erik Edvard Tønnesen (til 06.06.2013)	Styremedlem	101	-	-	-
Birthe Cecilie Lepsø	Styremedlem	149	-	-	-
Erling Øverland ⁴⁾	Styremedlem	262	-	-	18 935
Catharina Hellerud	Styremedlem	239	-	-	26 483 470
Odd Torland	Styremedlem	216	-	-	-
Tor Dahle (fra 06.06.2013)	Styremedlem	117	-	3 040	76 878 174
Sally Lund-Andersen	Styremedlem (ansattrepresentant)	200	770	2 376	2 225
Oddvar Rettedal	Styremedlem (ansattrepresentant)	200	830	1 228	7 977
Odd Jo Forsell	Leder kontrollkomiteen	125	-	2 286	-
Vigdis Wiik Jacobsen	Medlem kontrollkomiteen	90	-	-	18 581
Egil Fjogstad	Medlem kontrollkomiteen	97	-	-	923 860

³⁾ Antall aksjer vedkommende eier i SpareBank 1 SR-Bank pr 31.12. Det er også tatt med aksjer tilhørende den nærmeste familie og kjente selskap der vedkommende har avgjørende innflytelse, jf Aksjeloven § 1-2. I tillegg er det tatt med aksjer fra den institusjonen som vedkommende tillitsmann er valgt på vegne av.

⁴⁾ Erling Øverland sitter i styret i Sparebankstiftelsen SR-Bank.

Se avsnitt 7.11 for en oversikt over lån til medlemmer av Kontrollkomiteen, medlemmer av Styret, ansatte i ledelsen i Banken og øvrige organer.

6.9.2 Opsjoner og Bonus

Banken har ingen opsjonsordning for ansatte eller medlemmer av styrende organer.

SpareBank 1 SR-Bank har en bonusordning for alle ansatte kalt "konsernbonus". Videre har en definert en nærmere gruppe av ansatte som kan motta individuell bonus. Bonusordningen er i tråd med de retningslinjer som gitt i ny forskrift om godtgjørelsesordninger som trådte i kraft 1. januar 2011. Samlet ramme for bonus fastsettes årlig av Styret med utgangspunkt i Bankens finansielle nøkkeltall og øvrige resultater i konsernmålekortet. Konsernledelsen kan ikke motta individuelle bonuser dersom det ikke utbetales konsernbonus til Konsernets ansatte.

SpareBank 1 SR-Bank har også noen særordninger som gjelder samtlige ansatte i kundeoposisjon i SR-Markets, konserndirektør kapitalmarkedsdivisjonen (vedkommende kan motta samlet bonus på inntil 50 prosent av fastlønn), ledergruppen i SR-Forvaltning og samtlige ansatte i EM1 (ikke omfattet av forskriften). Begrunnelsen for særordningene skyldes primært grunnlaget for hvordan inntektene skapes, samtidig som man ønsker en tilpasning til "bransjestandard" blant konkurrerende virksomheter.

Tabellen i avsnitt 7.9.1 gir en oversikt over bonus utbetalt til medlemmer av konsernledelsen i 2013.

6.9.3 Pensjon, Sluttoppgjør, og lignende

Det er ikke avtafestet vederlag ved opphør av ansettelsesforholdet for administrerende direktør, Styrets leder, de enkelte medlemmene i Styret, medlemmene av Kontrollkomiteen eller hver enkelt ledende ansatt.

Administrerende direktør kan gå av ved fylte 64 år. Konserndirektører som tiltrådte konsernledelsen før 2011 har individuelle pensjonsavtaler som gir rett til førtidspensjon og alderspensjon på 70% av fastlønn ved fratredelsestidspunkt 62 år. Offentlige og private pensjonsytelser kommer til fradrag ved beregning av alderspensjon fra fylte 67 år. Konserndirektører som tiltrer konsernledelsen etter 1.1.2011 har ingen førtidspensjonsordning eller pensjonsopptjening på lønn ut over 12 G, og har samme pensjonsordning som øvrige ansatte i konsernet. Konsernledelsen hadde per 31. desember 2013 en samlet opptjent pensjonsrettighet på 52,5 mill kroner.

SpareBank 1 SR-Bank har kollektive tjenestepensjonsordninger for ansatte i Banken og alle datterselskaper. Brorparten av alle ansatte har ytelsepensjonsordning gjennom SpareBank 1 SR-Banks Pensjonskasse. Representantskapet vedtok i mars 2011 å stanse opptak av nye medlemmer i Pensjonskassen, og alle nyansatte f.o.m. 1. april 2011 meldes inn i konsernets innskuddspensjonsordning. I forbindelse med omleggingen av pensjonsordningen fikk ansatte som ønsket dette anledning til å velge overgang til innskuddspensjonsordningen. 197 ansatte benyttet seg av dette tilbudet våren 2011. EiendomsMegler 1 SR-Eiendom har med virkning fra 1. januar 2012 gått over til innskuddspensjonsordning for samtlige av selskapets ansatte.

6.10 Ansatte

Banken (konsernet) hadde per utgangen av 2013 - 1 213 arbeidende årsverk/1 264 fast ansatte.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i antall ansatte i SpareBank 1 SR-Bank de siste tre årene.

UTVIKLING I ANTALL ANSATTE OG ÅRSVERK DE TRE SISTE ÅRENE

	2013	2012
Antall årsverk pr 31.12.	1 213	1 207
Antall ansatte pr 31.12.	1 264	1 330

Konsernet har til enhver tid ca 50 årsverk ute i permisjon og opererer med en gjennomsnittlig vikarramme på mellom ca. 40 og 50 årsverk for å dekke oppgavene til dem som er i permisjon samt ved kortsiktige behov for ekstrahjelp.

Tabellen nedenfor viser ansatte fordelt geografisk de tre siste årene.

	2013	2012
Rogaland	1 050	1 118
Hordaland	103	120
Agder	111	112
Ikke fordelt	0	16
Antall ansatte	1 264	1 330

Tabellen nedenfor viser ansatte fordelt på Bankens kontorer og datterselskaper og etter funksjon per 31. desember 2013. Det er ingen vesentlige endringer i antall ansatte fra 31. desember 2013 og fram til dato for Registreringsdokumentet.

ANTALL ANSATTE OG ÅRSVERK FORDELT PÅ KONTOR/FUNKSJON PER 31. DESEMBER 2013

Kontor/divisjon/datterselskap	Funksjon	Årsverk*	Ansatte**
Bjergsted/Petroleumsvæien	Administrerende direktør	1,00	1,00
	Marked og kommunikasjon	3,00	3,00
	Finans/Økonomi/Administrasjon	28,50	28,50
	Forretningsstøtte og utvikling	159,38	162,38
	Organisasjon og HR	14,82	14,82

	Risikostyring og Compliance	14,00	15,00
Totalt Bjergsted/Petroleumsveien		220,07	224,70
Datterselskap	EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS	225,39	234,27
	SR-Finans AS	31,64	32,64
	SR-Forvaltning AS	10,90	13,90
	SR-Investering AS	0,00	0,00
Totalt Datterselskap		267,93	280,81
Divisjon	Bedriftsmarked	168,67	171,07
	Kapitalmarked	38,40	41,20
	Privatmarked	514,18	542,18
Totalt Divisjon		721,25	754,45
Øvrig		4,00	4,00
Totalt		1 213,25	1 263,96

* Antall arbeidende årsverk (fast ansatte, vikarer, byråvikarer)

** inkluder fast ansatte i permisjon)

6.11 Transaksjoner med Nærstående

Utover lån til og innskudd fra Styret, konsernledelsen, andre styrende organer, tilknyttede selskap og andre nærstående, samt transaksjoner med datterselskaper, har ikke SpareBank 1 SR-Bank ASA hatt transaksjoner med nærstående parter i de to siste regnskapsår, unntatt for nærstående til styremedlem Tor Dahle som har lån på 3,47 mill kroner og renter på lån med 0,04 mill kroner i henhold til ansattebetingelser.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over lån til og innskudd fra konsernledelsen, Styret og Kontrollkomiteen de to siste årene. Det har per dato for Registreringsdokumentet ikke skjedd noen vesentlige endringer siden 31. desember 2013.

(TNOK)	2013	2012
Lån:		
Konsernledelsen	47 991	45 483
Styret	6 644	10 365
Kontrollkomiteén	2 286	2 791
Sum lån:	56 921	58 639

Medlemmer av konsernledelsen får ansattebetingelser på sine lån, mens medlemmer av Styret, Representantskapet, Kontrollkomiteen og andre nærstående låner til vanlige kunde-betingelser.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over transaksjoner med datterselskaper, tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet de to siste årene. Det har per dato for Registreringsdokumentet ikke skjedd noen vesentlige endringer siden 31. desember 2013.

Datterselskap

2013	Utlån 31.12.	Innskudd 31.12.	Rente- inntekter	Rente- kostnader	Provisjons- inntekter	Andre inntekter	Drifts- kostnader
SR-Finans	5 432	3	175	-	21	-	-
EiendomsMegler 1	-	35	7	15	-	1	1
SR-Forvaltning	-	36	-	1	24	-	-
SR-Investering	-	36	-	1	-	-	-
SR-Forretningsservice	-	1	-	-	-	-	-
EiendomsMegler 1 Drift	-	3	-	-	-	-	4
Kvinnherad Egedom	-	24	-	-	-	-	-
Rygir Industrier konsern	-	27	3	-	1	-	-
Etis Eiendom	7	3	-	-	-	-	-
Finansparken Bjergsted	-	8	-	-	-	-	-
Sum Datter	5 439	176	185	17	46	1	5

2012

SR-Finans	5 294	40	170	-	17	-	-
EiendomsMegler 1	-	63	6	18	-	1	2
SR-Forvaltning	-	34	-	1	21	1	-
SR-Investering	-	32	-	1	-	-	0
SR-Forretningsservice	-	1	-	-	-	-	-
EiendomsMegler 1 Drift	-	2	-	-	-	-	4
Kvinnherad Egedom	-	15	-	-	-	-	-
Rygir Industrier konsern	132	15	-	-	-	-	0
Etis Eiendom	7	1	-	-	-	-	-
Sum Datter	5 433	203	176	20	38	2	6

Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

2013	Utlån 31.12.	Innskudd 31.12.	Rente- inntekter	Rente- kostnader	Provisjons- inntekter	Andre inntekter	Drifts- kostnader
SpareBank 1 Gruppen	303	6	5	-	222	-	-
Alliansesamarbeidet SB1	-	-	-	-	-	-	151
SpareBank 1 Boligkreditt	-	1 784	-	14	605	-	-
Admisenteret	17	2	1	-	-	-	-
SpareBank 1 Næringskreditt	-	221	-	8	5	-	-
SpareBank 1 Kundesenter	-	3	-	-	-	-	-
Sum tilknyttede og felles- kontrollerte selskaper	320	2 016	6	22	832	0	151

2012

SpareBank 1 Gruppen	42	6	1	-	212	-	-
Alliansesamarbeidet SB1	-	-	-	-	-	-	142
SpareBank 1 Boligkreditt	-	1 411	1	15	337	-	-
Admisenteret	16	1	1	-	-	-	-
SpareBank 1 Næringskreditt	-	392	-	12	3	-	-
SpareBank 1 Kundesenter	-	-	-	-	-	-	-
Sum tilknyttede og felleskontrollerte selskaper	58	1 810	3	27	552	-	142

Banken har en eierandel på 19,5 prosent av SpareBank 1 Gruppen AS, og har dermed en indirekte eierandel i flere datterselskaper i SpareBank 1 Gruppen AS. Alle transaksjoner mellom Banken og datterselskapene i SpareBank 1 Gruppen AS er inngått på forretningsmessige vilkår. Interne godtgjørelser mellom Banken og SpareBank 1 Gruppen AS

som ikke er relatert til salg og porteføljerådgivning er basert på selvkostprinsippet. Det har per dato for Registreringsdokumentet ikke skjedd noen vesentlige endringer siden 31. desember 2013.

6.12 Revisjonsutvalget

SpareBank 1 SR-Bank har etablert revisjonsutvalg i samsvar med forretningsbanklovens. § 16a. Styret velger minst tre medlemmer til revisjonsutvalget blant Styrets medlemmer og oppnevner utvalgets leder. Per dato for Registreringsdokumentet har revisjonsutvalget følgende medlemmer; Erling Øverland, Catharina Hellerud og Tor Dahle. Det følger av revisjonsutvalgets mandat at utvalget er et forberedende og rådgivende arbeidsutvalg for Styret med det formål å foreta mer grundige vurderinger av utpekte saksområder og rapportere resultatet tilbake til Styret.

Revisjonsutvalget skal se etter at Konsernet har en uavhengig og effektiv ekstern og intern revisjon og en tilfredsstillende regnskapsrapportering i samsvar med lover og forskrifter samt påse at Banken har gode systemer for intern kontroll og risikostyring.

Revisjonsutvalget har myndighet til å undersøke alle aktiviteter og forhold ved Konsernets drift og kan innhente opplysninger fra enhver ansatt.

Revisjonsutvalget skal:

- Vurdere og innstille overfor Styret på valg av ekstern og intern revisor. Innstille overfor Styret på godkjenning av ekstern og intern revisors godtgjørelse.
- Følge opp og overvåke revisor eller revisjonsfirmaenes uavhengighet med spesielt fokus leveranse av tilleggstjenester. I tillegg, se etter at ekstern revisjon og intern revisjon opptrer uavhengig og diskutere plan og omfang av revisjonsarbeidet med revisorene.
- Føre tilsyn med regnskapsavleggelsesprosessen.
- Se etter den lovpliktige revisjon av årsregnskapet og det konsoliderte regnskap. Herunder, gjennomgå og å vurdere Konsernets kvartalsvise og årlige regnskapsrapporteringer med spesiell fokus på:
 - endringer i regnskapsprinsipper og regnskapspraksis,
 - vesentlige skjønsmessige verdifastsettelse og estimer,
 - betydelige justeringer som følge av krav og anbefalinger fra revisorene,
 - etterlevelse av lov, forskrifter og regnskapsstandarder.
- Gjennomgå og diskutere punkter hvor revisorene er uenig med administrasjonen og/eller hvor det er påpekt stor usikkerhet fra revisorene og/eller andre forhold som revisorene ønsker å diskutere
- Sikre at Banken har gode systemer for intern kontroll og risikostyring, compliancefunksjon og intern revisjon og at disse fungerer effektivt.
- Vurdere andre forhold som bestemt av Styret og/eller revisjonsutvalget selv eller som ønskes tatt opp av revisorene.

6.13 Godtgjørelsesutvalget

SpareBank 1 SR-Bank har etablert godtgjørelsesutvalg i samsvar med Forskrift om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond av 1. desember 2010. Styret velger minst tre medlemmer til godtgjørelsesutvalget blant Styrets medlemmer og oppnevner utvalgets leder. Per dato for Registreringsdokumentet har godtgjørelsesutvalget følgende medlemmer; Gunn-Jane Håland, Birthe C. Lepsøe og Odd Torland.

Det følger av mandatet til godtgjørelsesutvalget at SpareBank 1 SR-Banks godtgjørelsesordning skal;

- være i samsvar med Konsernets overordnede mål, risikotoleranse og langsiktige interesser,
- bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med Konsernets risiko, motvirke for høy eller uønsket risikotaking, og bidra til å unngå interessekonflikter
- være i samsvar med Forskrift om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond av 1. desember 2010.

Godtgjørelsesutvalget skal;

- Årlig vurdere og foreslå total lønn og annen godtgjørelse for administrerende direktør.
- Årlig behandle forslag til konsernmålekort (administrerende direktørs målekort).
- Årlig behandle Konsernets godtgjørelsesordning, inkludert strategi og hovedprinsipper for variabel godtgjørelse.
- Være rådgiver for administrerende direktør vedrørende saker om lønn og annen godtgjørelse og andre vesentlige personalrelaterte forhold for Konsernets ledende ansatte.
- Påse at praktiseringen av Konsernets godtgjørelsesordninger årlig blir gjennomgått av en uavhengig kontrollfunksjon.
- Forberede erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte (jfr. allmennaksjeloven § 6-16 a).
- Vurdere andre forhold som bestemt av Styret og/eller godtgjørelsesutvalget.
- Gjennomgå andre personalpolitiske saker angående Konsernets godtgjørelsesordning som kan antas å innebære vesentlig renomèrisiko.

6.14 Risikoutvalget

- SpareBank 1 SR-Bank har opprettet et risikoutvalg i henhold til Finansieringsvirksomhetsloven § 2-9 b. Per dato for Registreringsdokumentet består utvalget av Erling Øverland, Catharina Hellerud, Kristian Eidesvik og Tor Dahle.
- Det følger av mandatet at utvalget skal:
- Sikre at risikostyringen er i tråd med beste praksis og styrets ambisjonsnivå.
- Innstille overfor styret på konsernets overordnede risikostrategi, herunder å vurdere konsernets risikoevne og -vilje, samt gi styret råd i forhold til etablering av rammer for framtidig risikoeksponering, herunder sikre en tilfredsstillende risiko- og kapitalvurderingsprosess (ICAAP).
- Overvåke at konsernets kapitaldekning er tilfredsstillende og tilstrebe en optimal kapitalallokering innenfor den vedtatte konsernstrategi.
- Oppfølging av konsernets fundingstrategi, herunder overvåking og kontroll av de faktorer som direkte og/eller indirekte påvirker bankens likviditets- og refinansieringsrisiko.
- Sikre at IRB-systemet er godt integrert i organisasjonen og at IRB-systemet beregner risikonivå og kapitalkrav på en betryggende måte.
- Sikre at konsernet har tilfredsstillende beredskapsplaner.
- Holde seg oppdatert og gi råd til styret i forhold til gjeldende og framtidige endringer av lover og forskrifter.
- Sikre at konsernet har gode systemer og prosesser for compliance (etterlevelse) og at disse fungerer effektivt.
- Ha regelmessig dialog med intern revisor.
- Vurdere andre forhold som bestemt av styret og/eller risikoutvalget selv eller som ønskes tatt opp av intern revisor

6.15 Valgkomitéer

SpareBank 1 SR-Bank har to valgkomiteer. Den ene valgkomiteen forbereder valg av medlemmer til Styret og den andre forbereder valg av medlemmer til Representantskapet og Kontrollkomiteen.

Valgkomiteen for valg til Styret skal bestå av Representantskapets leder, i tillegg til fire medlemmer valgt av Representantskapet. Komiteen skal ha medlemmer fra begge grupper i Representantskapet. Sparebankstiftelsen SR-Bank skal være representert i valgkomiteen. Representantskapets leder skal være leder av valgkomiteen. For de medlemmer av Styret som velges av og blant de ansatte i SpareBank 1 SR-Bank ASA, og for disse medlemmers varamedlem, avgir bare representanten for de ansatte i valgkomiteen innstilling.

Valgkomiteens 5 medlemmer og 2 varamedlemmer for valg av medlemmer til Styret i SpareBank 1 SR-Bank ASA:

- Einar Risa Stavanger (leder)
- Hilde Lekven Bergen
- Trygve Jacobsen Stavanger

- Helge Baastad Oslo
- Thomas Fjellidal Gaarder, Bergen (valgt av de ansatte)
- Hanne Eik Stavanger (varamedlem)
- Anne Nystrøm Kvale, Stavanger (varamedlem valgt av de ansatte)

Valgkomiteen for valg til Representantskapet og Kontrollkomiteen skal bestå av 5 medlemmer som velges av generalforsamlingen. Denne valgkomiteen skal også innstille til en leder for Representantskapet, men Representantskapet vil ikke være bundet av denne innstillingen.

Valgkomiteens 5 medlemmer og 2 varamedlemmer for valg av Representantskap og Kontrollkomité i SpareBank 1 SR-Bank ASA:

- Trygve Jacobsen Stavanger (leder)
- Einar Risa Stavanger
- Hilde Lekven Bergen
- Helge Baastad Oslo
- Thomas Fjellidal Gaarder, Bergen (valgt av de ansatte)
- Hanne Eik Stavanger 2013 (varamedlem)
- Anne Nystrøm Kvale, Stavanger (varamedlem valgt av de ansatte)

Det opplyses om at det til generalforsamlingens møte 29. april 2014 er lagt fram forslag om sammenslåing av bankens valgkomiteer til en valgkomité.

6.16 Største aksjonærer

Pr 31.12.2013 utgjør Bankens aksjekapital 6 393 777 050 kroner fordelt på 255 751 082 aksjer, hver pålydende 25 kroner med lik stemmerett. Nedenfor er en tabell med de 20 største aksjonærer pr. 31.12.2013.

<u>Eier</u>	<u>Aksjer</u>	<u>Prosentandel</u>
Sparebankstiftelsen SR-Bank	76 835 551	30,0%
Gjensidige Forsikring ASA	26 483 470	10,4%
Folketrygdfondet	7 934 328	3,1%
SpareBank 1-stiftinga Kvinnherad	6 226 583	2,4%
Odin Norge	5 896 605	2,3%
Frank Mohn AS	5 680 920	2,2%
Morgan Stanley & Co, U.S.A.	4 359 373	1,7%
Odin Norden	4 085 363	1,6%
Skagen Global	3 943 743	1,5%
State Street Bank and Trust, U.S.A.	3 683 118	1,4%
State Street Bank and Trust, U.S.A.	2 542 777	1,0%
J.P. Morgan Chase Bank, U.K.	2 364 569	0,9%
Clipper AS	2 178 837	0,9%
J.P. Morgan Chase Bank, U.K.	2 083 137	0,8%
J.P. Morgan Chase Bank, Sverige	2 014 054	0,8%
Westco AS	1 321 817	0,5%
Skagen Global II	1 264 174	0,5%
FLPS, U.S.A.	1 250 000	0,5%
Goldman Sachs & Co, U.S.A.	1 249 123	0,5%

Vpf Nordea Kapital	1 161 371	0,5%
Sum 20 største	162 558 913	63,6%
Øvrige eiere	93 192 169	36,4%
Utstedte aksjer	255 751 082	100,0 %

Totalt antall aksjeeiere pr 31.12.2013 er 11.151. Dette er en nedgang på 808 fra årskiftet 2012. Andel aksjer hjemmehørende i Rogaland, Hordaland og Agder-fylkene er 53,0 prosent, og utenlandsandelen er 14,1 prosent.

7. Juridiske Forhold

7.1 Tvister MV.

SpareBank 1 SR-Bank har ikke kjennskap til forvaltningssaker, retterganger eller voldgiftssaker som er anlagt eller varslet siste 12 måneder, som kan få eller som i den senere tid har hatt vesentlig innvirkning på Bankens og/eller Bankens Datterselskapers finansielle stilling eller lønnsomhet.

7.2 Immaterielle Rettigheter

Banken har i henhold til en avtale med SpareBank 1 Gruppen AS om merkevarebruk en ikke-ekklusiv rett til å bruke navnet "SpareBank" og "1" alene eller i sammensetninger i sitt firma og ved omtale av sin virksomhet.

8. Dokumenter til Gjennomsyn

8.1 Dokumenter til Gjennomsyn

Følgende dokumenter (eller kopier av disse) er tilgjengelig for innsyn hos SpareBank 1 SR-Bank ASA, Bjergsted Terrasse 1, Postboks 250, 4066 Stavanger, i tolv måneder etter dato for Registreringsdokumentet.

- Bankens stiftelsesdokument og vedtekter
- Bankens årsrapporter for 2012 og 2013, herunder revisors bekreftelser
- Bankens ureviderte delårsrapport for 4. kvartal 2012 og 4. kvartal 2013.
- Årsrapporter for Bankens datterselskaper for 2012 og 2013, herunder revisors bekreftelser.

Bankens vedtekter og finansielle rapporter kan også lastes ned elektronisk fra Bankens internettside, www.sr-bank.no under IR/ Presse

8.2 Opplysninger Inntatt ved Henvisning

Følgende informasjon er inntatt i Registreringsdokumentet ved henvisning:

Henvisning	Kapittel i Registreringsdokumentet	Inntatt ved henvisning	ved Internett
Vedtekter	3.1	Vedtatt av generalforsamling 29. mars 2012 og godkjent av finanstilsynet 13. april 2012.	https://www.sparebank1.no/ShowProperty?cid=1268420593385&cType=Vedlegg_C
Resultat, balanse, kontantstrøm 2011	4.2, 4.3	Årsrapport 2011	https://www.sparebank1.no/ShowProperty?cid=1268425714463&cType=Vedlegg_C&fileName=Investor.pdf
Resultat, balanse, kontantstrøm 2012	4.2, 4.3, 4.4, 4.5	Årsrapport 2012	https://www.sparebank1.no/ShowProperty?cid=1268426381431&cType=Vedlegg_C&fileName=Investor.pdf
Resultat, balanse, kontantstrøm 2013	4.2, 4.3, 4.4, 4.5	Årsrapport 2013	https://www.sparebank1.no/ShowProperty?cid=1268431234069&cType=Vedlegg_C&fileName=Aarsrapport2013.pdf
Resultat, balanse, kontantstrøm per 4. kv. 2012 inkl. noter	4.2, 4.3	Kvartalsrapport for 4. kvartal 2012	https://www.sparebank1.no/ShowProperty?cid=1268425709983&cType=Vedlegg_C&fileName=Investor.pdf
Resultat, balanse, kontantstrøm per 4. kv. 2013 inkl. noter	4.2, 4.3	Kvartalsrapport for 4. kvartal 2013	https://www.sparebank1.no/ShowProperty?cid=1268430429028&cType=Vedlegg_C&fileName=Kvartalsrapport.pdf
Revisjonsberetninger	4.9	Revisjonsberetning for 2012 og 2013	https://www.sparebank1.no/ShowProperty?cid=1268426381431&cType=Vedlegg_C&fileName=Investor.pdf https://www.sparebank1.no/ShowProperty?cid=1268431234069&cType=Vedlegg_C&fileName=Aarsrapport2013.pdf
Regnskapsprinsipper	4.1.1	Årsrapport 2012 og 2013	https://www.sparebank1.no/ShowProperty?cid=1268426381431&cType=Vedlegg_C&fileName=Investor.pdf https://www.sparebank1.no/ShowProperty?cid=1268431234069&cType=Vedlegg_C&fileName=Aarsrapport2013.pdf
Konsernregnskap 2011 inkl. noter	3.9, 3.16, 4.2, 4.3	Årsrapport 2011	https://www.sparebank1.no/ShowProperty?cid=1268425714463&cType=Vedlegg_C&fileName=Investor.pdf
Konsernregnskap 2012 inkl. noter	3.5, 3.6, 3.7, 3.9, 3.11, 3.12, 3.13, 3.19, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5	Årsrapport 2012	https://www.sparebank1.no/ShowProperty?cid=1268426381431&cType=Vedlegg_C&fileName=Investor.pdf
Konsernregnskap 2013 inkl. noter	3.5, 3.6, 3.7, 3.9, 3.10, 3.11, 3.12, 3.13, 3.19, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5	Årsrapport 2013	https://www.sparebank1.no/ShowProperty?cid=1268431234069&cType=Vedlegg_C&fileName=Aarsrapport2013.pdf

9. Definisjoner, Lover og Forskrifter

9.1 Definisjoner

1.kv., 2. kv., 3.kv., 4. kv.	Første kvartal, andre kvartal,
Aksjene	Aksjene i Banken
Banken	SpareBank 1 SR-Bank ASA
Bank 1	Bank 1 Oslo Akershus AS
Finansinstitusjon	Samlebetegnelse for banker, forsikringsselskaper, finansieringsforetak og morselskap i finanskonsern.
Finanstilsynet	Finanstilsynet fører det offentlige tilsyn med banker og andre finansinstitusjoner, herunder forsikringsselskaper, og en lang rekke andre foretak som driver virksomhet innen finansnæringen.
Forvaltningskapital	Summen av Bankens egenkapital og gjeld.
Fremtidsrettet Uttalelse	Fremtidsrettede uttalelser innebærer kjente og ukjente risiki, usikkerheter og andre faktorer som vil kunne føre til at faktiske resultater eller hendelser vedrørende Selskapet blir vesentlig annerledes enn de historiske resultatene eller enn eventuelle fremtidige resultater uttrykt eller indikert gjennom slike fremtidsrettede uttalelser. Selv om Selskapet har forsøkt å identifisere viktige faktorer som kan føre til at faktiske hendelser eller resultater varierer fra de som er beskrevet i de fremtidsrettede uttalelsene som fremgår i meldingen, kan det ikke gis noen forsikring om at de fremtidsrettede uttalelsene vil vise seg å være nøyaktige, ettersom faktiske fremtidige hendelser vil kunne avvike vesentlig fra de som er forventet i slike uttalelser. Unntatt det som måtte være krevet av gjeldende lov eller børsregler, påtar Selskapet seg ingen forpliktelser til offentlig å oppdatere eller annonsere eventuelle oppdateringer av disse fremtidsrettede uttalelsene for å reflektere hendelser eller omstendigheter etter dato for denne meldingen eller for å reflektere at uventede hendelser inntreffer
IFRS	International Financial Reporting Standards.
Generalforsamling	Bankens øverste beslutende organ.
KNOK	Tusen norske kroner
Konsernet	SpareBank 1 SR-Bank ASA med datterselskap
Kontrollkomité	Lovbestemt kontrollorgan i Banken. Skal føre tilsyn med Bankens virksomhet i samsvar med Sparebankloven og instruks gitt av Representantskapet. Kontrollkomiteen er valgt av Bankens Representantskap.
Ledelsen	Bankens ledelse per dato for Registreringsdokumentet; Arne Austreid, Stian Helgøy, Inge Reinertsen, Jan Friestad, Tore Medhus, Wenche Drønen Christensen, Glenn Sæther, Thor-Christian Haugland og Frode Bø.
MNOK	Millioner norske kroner.
Morbanken	SpareBank 1 SR-Bank ASA uten datterselskaper
NOK	Norske kroner.
Norsk olje og gass	Interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for oljeselskaper og leverandørbedrifter på norsk sokkel (tidligere benevnt Oljeindustriens Landsforening/ OLF)
OMF	Obligasjoner med fortrinnsrett
Registreringsdokument	Dette registreringsdokument, med vedlegg, som er utarbeidet i forbindelse med emisjonen av obligasjoner og sertifikater
Representantskap	Bankens representantskap som nærmere beskrevet i kapittel 7.3
RISK	Regulering av Inngangsverdi med Skattlagt Kapital.
SamSpar	Samarbeidende Sparebanker AS, et samarbeid mellom 20 sparebanker lokalisert på øst- og nordvestlandet. SamSpar eier 19,5 prosent av SpareBank 1 Gruppen AS.
Selskapet	SpareBank 1 SR-Bank ASA
SpareBank 1 Gruppen	SpareBank 1 Gruppen AS
SpareBank 1 SR-Bank	SpareBank 1 SR-Bank ASA med datterselskaper (se også Banken).
SR-Markets	SpareBank 1 SR-Markets
Styret	Styret i Banken.
Tilrettelegger	Danske Bank Markets og SpareBank 1 Markets
VPS	Verdipapirsentralen
VPS-konto	Konto i VPS for registrering av eierskap i verdipapirer

9.2 Relevante Lover og Forskrifter

Allmennaksjeloven	Lov av 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper
Banksikringsloven	Lov av 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner
Børsforskriften	Børsforskriften 29. juni 2007 nr. 875.
Egenkapitalbevisforskriften	Forskrift av 29. juni 2009 nr. 0913 om egenkapitalbevis i sparebanker, kredittforeninger og gjensidige forsikringselskaper
Finansieringsvirksomhetsloven	Lov av 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner
Finanstilsynsloven	Lov av 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kredittinstitusjoner, forsikringselskaper og verdipapirhandel m.v.
Forretningsbankloven	Lov av 24. mai 1961 nr. 2 om lov om forretningsbanker
Forskrift om låneadgang i Norges Bank	Forskrift 25. april 2001 nr. 473 om bankers adgang til lån og innskudd i Norges Bank m.v.
Hvitvaskingslovgivningen	Hvitvaskingsloven av 6. mars 2009 nr. 11 og hvitvaskingsforskriften av 13. mars 2009 nr. 302
Kapitaldekningsforskrifter	Forskrift 1. juni 1990 nr. 435 om beregning av ansvarlig kapital for finans-institusjoner, forskrift 22. oktober 1990 nr. 875 om minstekrav til kapitaldekning i finansinstitusjoner, forskrift 22. juni 2000 nr. 632 om minstekrav til kapitaldekning for markedsrisiko m.v. for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak og forskrift 14. desember 2006 nr. 1506 om kapitalkrav for forretningsbanker, sparebanker mv.
Konkursloven	Lov av 8. Juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs
MiFID	Markets in Financial Instruments Directive - 2004/39/EF
Prospektdirektivet	The Commission Regulation (EC) No. 809/2004 of 29 April 2004 implementing Directive 2003/71/EC of the European Parliament and of the Council.
Sparebankloven	Lov 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker
Stiftelsesloven	Lov av 15. Juni 2001 om stiftelser
Verdipapirhandelsloven	Lov av 29. juni 2007 nr 75 om verdipapirhandel
Årsregnskapsforskriften	Forskrift 16. desember 1998 nr. 1240 om årsregnskap m.m. for banker, finansieringsforetak og morselskap for slike

VEDLEGG 1: VEDTEKTER FOR SPAREBANK 1 SR-BANK ASA

Kap. 1 Firma. Kontorkommune. Formål.

§ 1-1

SpareBank 1 SR-Bank ASA ("banken") er opprettet 1. januar 2012 og har sitt forretningskontor- og hovedkontor i Stavanger.

Banken er opprettet ved omdanning av tidligere SpareBank 1 SR-Bank. SpareBank 1 SR-Bank (tidligere Sparebanken Rogaland) var opprettet den 1. oktober 1976 etter en sammenslutning av 22 sparebanker.

§ 1-2

Banken har til formål å fremme sparing ved å ta i mot innskudd fra en ubestemt krets av kunder, levere finansielle tjenester til publikum, næringsliv og offentlig sektor, og å forvalte på en trygg måte de midler den rår over i samsvar med de lovregler som til enhver tid gjelder for forretningsbanker. Banken kan dessuten yte investeringstjenester innenfor de til enhver tid gitte konsesjoner.

Banken kan for øvrig innenfor rammen av den lovgivning som til enhver tid gjelder, utføre alle forretninger og tjenester som det er vanlig eller naturlig at banker utfører.

Kap. 2 Aksjekapital. Ansvarlig kapital. Aksjer.

§ 2-1

Bankens aksjekapital er NOK 6 393 777 050 fordelt på 255 751 082 aksjer à kr 25 fullt innbetalt.

§ 2-2

Aksjene i banken skal være registrert i et verdipapirregister. Alt erverv av aksjer skal straks meldes til verdipapirregisteret.

Kap. 3 Styret.

§ 3-1

Styret består av fem til ni medlemmer som velges av representantskapet.

To av styrets valgte medlemmer skal være ansatt i banken. For disse medlemmene skal det velges ett varamedlem.

For de øvrige valgte styremedlemmer velges inntil to varamedlemmer.

Styrets leder velges særskilt.

De valgte styremedlemmer tjenestegjør i to år. Av de valgte medlemmer uttrer hvert år de som har gjort tjeneste lengst. I første periode tjenestegjør halvparten fram til første ordinære valgmøte i representantskapet. Gjenvalg kan finne sted.

Varamedlemmene velges for to år.

I stedet for styremedlem som trer ut før valgperioden er ute, velges ved første anledning nytt medlem for resten av perioden.

§ 3-2

Valget av styremedlemmer forberedes av en valgkomité som foruten representantskapets leder består av 4 medlemmer, valgt av representantskapet. Komiteen skal ha medlemmer fra begge grupper i representantskapet. Sparebankstiftelsen SR-Bank skal være representert i valgkomiteen. Representantskapets leder er leder av valgkomiteen. For de styremedlemmer som velges av og blant de ansatte i banken, og for disse medlemmers varamedlem, avgir bare representanten for de ansatte i valgkomiteen innstilling.

§ 3-3

Styret sammenkalles av lederen så ofte bankens virksomhet tilsier det eller når et medlem krever det.

Styret er vedtaksført når mer enn halvdel av samtlige styremedlemmer er til stede eller deltar i behandlingen av en sak. Styret kan dog ikke treffe beslutning med mindre alle medlemmer av styret så vidt mulig er gitt anledning til å delta i sakens behandling. Har et styremedlem forfall, skal varamedlemmet gis anledning til å møte eller delta i behandlingen av en sak.

Som styrets beslutning gjelder det som flertallet blant de møtende styremedlemmer eller de som deltar i behandlingen, har stemt for, eller ved stemmelikhet det som møtelederen har stemt for. De som stemmer for en beslutning, må dog alltid utgjøre minst halvdel av samtlige styremedlemmer.

Fraværende styremedlemmer skal gjøre seg kjent med beslutninger som er truffet i deres fravær.

§ 3-4

Styret forestår forvaltningen av bankens anliggender, og treffer herunder avgjørelse i de enkelte kredittsaker. Det skal sørge for en tilfredsstillende organisasjon av bankens virksomhet, herunder påse at bokføring og formuesforvaltning kontrolleres betryggende.

§ 3-5

Regnskapsåret følger kalenderåret.

For hvert regnskapsår avgir styret årsregnskap og årsberetning.

Årsberetningen, årsregnskap og revisjonsberetning sendes kontrollkomiteen og representantskapet for uttalelse senest en uke før saken skal behandles av representantskapet og minst 21 dager før til den generalforsamling som skal fastsette regnskapet.

§ 3-6

Bankens firma tegnes av styrets leder eller administrerende direktør alene, eller av to valgte styremedlemmer i fellesskap. Styret kan gi nærmere angitte ansatte rett til å tegne bankens firma. Styret kan dessuten meddele prokura og spesialfullmakter.

§ 3-7

Administrerende direktør har den daglige ledelse av bankens virksomhet i samsvar med generelle instruksjoner fastsatt av representantskapet og godkjent av generalforsamlingen, samt de retningslinjer og pålegg styret har gitt.

Kap. 4 Representantskapet.

§ 4-1

Representantskapet består av 30 medlemmer og 15 varamedlemmer.

Representantskapet bør være allsidig sammensatt og bl. a. ha medlemmer fra ulike distrikter og næringer som er berørt av bankens virksomhet.

Styremedlem, observatør og administrerende direktør kan ikke være medlem av representantskapet.

Generalforsamlingen velger 22 medlemmer med 11 varamedlemmer. Medlemmene og varamedlemmene skal velges blant bankens aksjeeiere. Valget forberedes av en valgkomité på fem medlemmer. Valgkomiteens medlemmer, samt leder velges av generalforsamlingen.

Av og blant de ansatte i banken velges åtte medlemmer med fire varamedlemmer. Representantene for de ansatte velges under ledelse av et valgstyre som oppnevnes av bankens styre. Valgstyre består av minst tre personer. De ansatte og bankens ledelse skal ha minst en representant hver i valgstyre.

Representantskapet velger årlig leder blant medlemmene etter innstilling fra valgkomiteen. Representantskapet er ikke bundet av denne innstillingen.

Representantskapets medlemmer og varamedlemmer velges for to år.

Av de medlemmer som er valgt ved første gangs valg trer halvparten ut etter loddtrekning ved første ordinære generalforsamling. Deretter trer hvert år de ut, som har tjenestegjort lengst. Loddtrekningen foretas av valgkomiteen.

Et representantskapsmedlem har rett til å tre tilbake før valgperioden er utløpt dersom særlig grunn foreligger. Representantskapet og den som har valgt medlemmet, skal gis rimelig forhåndsvarsel. Et representantskapsmedlem kan avsettes av den som har valgt medlemmet. Dette gjelder ikke medlemmer valgt av de ansatte i banken, jf. femte ledd i paragrafen her.

Utrer et medlem av representantskapet før vedkommende valgperiode er utløpt, velges ved første anledning nytt medlem for perioden.

§ 4-2

Representantskapet sammenkalles av lederen til møte så ofte som nødvendig samt når styret, kontrollkomiteen eller minst en seksdel av representantskapets medlemmer krever det.

Styrets og kontrollkomiteens medlemmer og revisor skal innkalles til representantskapets møter. Dersom representantskapet for det enkelte tilfelle ikke bestemmer noe annet, har styrets og kontrollkomiteens medlemmer rett til å være til stede og uttale seg på møter i representantskapet. Styrets leder og administrerende direktør har plikt til å være til stede med mindre dette er åpenbart unødvendig eller det foreligger gyldig forfall. I sistnevnte tilfelle skal det utpekes en stedfortreder.

§ 4-3

Godtgjørelsen til representantskapets medlemmer fastsettes av generalforsamlingen.

Et representantskapsmedlem må ikke i anledning sitt arbeid for representantskapet motta godtgjørelse fra andre enn banken. Dette gjelder også godtgjørelse som en medkontrahent eller hans eller hennes representant har betinget seg hos banken.

Godtgjørelse som er avtalt eller mottatt i strid med forbudet i første ledd, tilfaller banken. Dette gjelder også avkastning av og eiendeler som er kommet i stedet for godtgjørelsen.

Forbudet i første ledd er ikke til hinder for at representantskapsmedlem som ikke deltar i den daglige ledelse, kan opptre som mellommann overfor banken mot vanlig mellommannsgodtgjørelse dersom:

1. representantskapsmedlemmet ikke også representerer banken, og
2. forretningen inngår i mellommannsvirksomhet som representantskapsmedlemmet driver som næring.

§ 4-4

Representantskapets medlemmer må ikke foreta noe som er egnet til å gi visse aksjeeiere eller andre en urimelig fordel på andre aksjeeieres eller bankens bekostning.

Representantskapet må ikke etterkomme noen beslutning av generalforsamlingen eller et annet selskapsorgan hvis beslutningen strider mot lov eller bankens vedtekter.

§ 4-5

Representantskapet er vedtaksført når mer enn halvparten av samtlige medlemmer er til stede. Representantskapet kan dog ikke treffe beslutning med mindre alle medlemmene er gitt anledning til å delta i sakens behandling. Har et medlem forfall, skal varamedlem gis anledning til å møte.

Som representantskapets beslutning gjelder det som flertallet blant de møtende har stemt for eller ved stemmelikhet det som møtelederen har stemt for. De som stemmer for en beslutning, må dog alltid utgjøre mer enn en tredjedel av samtlige representantskapsmedlemmer.

§ 4-6

Representantskapet skal:

1. Føre tilsyn med styrets og administrerende direktørs forvaltning av banken og påse at bankens formål fremmes i samsvar med lovgivningen, vedtektene og generalforsamlingens og representantskapets egne vedtak, samt fastsette retningslinjer for bankens virksomhet. Retningslinjene skal være generelle instruksjoner for bankens styre og administrasjon og skal legges frem for generalforsamlingen til godkjenning
2. Velge styrets valgte medlemmer og varamedlemmer, jf. likevel vedtektenes § 3-1 annet ledd.
3. Velge valgkomité, jf. vedtektenes § 3-2.
4. Velge revisor eller revisjonsfirma.
5. Motta opplysninger om bankens drift og gå gjennom dens regnskapsutdrag og beretninger fra kontrollkomiteen. Hvert medlem kan på møte i representantskapet kreve opplysninger om bankens drift i den utstrekning de finner det nødvendig. Representantskapet kan selv eller ved utvalg iverksette undersøkelser.
6. Gå gjennom bankens årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning, og gi uttalelse til generalforsamlingen om styrets forslag til årsregnskap, og styrets forslag til anvendelse av overskudd eller dekning av tap. Styrets forslag samt revisjonsberetning skal sendes representantskapets medlemmer senest en uke før saken skal behandles.
7. Treffe vedtak om godtgjørelse for bankens tillitsmenn og revisor og godtgjørelse/lønn for administrerende direktør.
8. Treffe bestemmelser om bankråd i samsvar med vedtektenes § 5-1.
9. Avgi uttalelser i saker vedkommende banken, som forelegges det av styret eller kontrollkomiteen.

Representantskapet kan vedta anbefalinger til styret i hvilken som helst sak.

Representantskapet kan ikke ta avgjørelse i saker som etter vedtektenes § 3-4 hører under styret.

§ 4-7

Over forhandlingene føres protokoll under møtelederens ansvar. Protokollen skal godkjennes og underskrives av alle møtedeltakerne eller av møteleder og to andre møtedeltakere som velges på møte.

Kap. 5 Bankråd.

§ 5-1

Representantskapet kan bestemme at det skal opprettes bankråd i de distrikter hvor banken har sin virksomhet.

Bankrådsmedlemmene skal oppfattes som ressurspersoner i distriktet og ha kompetanse på områder som er av vesentlig betydning for vedkommende lokalbank(er). Bankrådet skal gi lokalbanksjefen råd om markedsforhold og andre spørsmål av betydning for bankens virksomhet og ellers treffe vedtak i saker som bestemmes av styret.

Bankens styre oppnevner bankrådene. Sammensetningen av bankråd skal gjenspeile lokalbankens ulike kundegrupper. Ansatte skal ha anledning til å oppnevne en representant til å delta på møtene.

Bankrådene skal bestå av fra tre - fem medlemmer, hvorav ett medlem skal være leder. Bankrådene velger selv sin leder.

Oppnevningen gjelder for en periode på to år om gangen. Maksimal sammenhengende funksjonstid skal ikke overskride seks år.

Kap. 6 Kontrollkomité.

§ 6-1

Kontrollkomiteen består av tre til fem medlemmer og inntil to varamedlemmer.

Medlem av kontrollkomiteen må fylle vilkårene for valg til representantskapet. Ett medlem må tilfredsstille de krav som stilles til dommere etter lov 13. august 1915 om domstolene § 54 annet ledd. Valget av dette medlemmet skal godkjennes av Finanstilsynet.

§ 6-2

Kontrollkomiteen møter så ofte det anses påkrevet for å sikre et effektivt tilsyn. Den skal føre en av Finanstilsynet autorisert protokoll over sine forhandlinger og skal hvert år gi melding til representantskapet, generalforsamlingen og Finanstilsynet om sitt arbeid og bankens stilling.

Representantskapet skal vedta instruks for komiteen. Instruksen skal godkjennes av Finanstilsynet.

Kap. 7 Generalforsamlingen.

§ 7-1

Gjennom generalforsamlingen utøver aksjeeierne den øverste myndighet i banken, med mindre myndighet er lagt eksklusivt til et av bankens øvrige organer ved særskilt lovbestemmelse. På generalforsamlingen har hver aksje en stemme. Alle beslutninger treffes med alminnelig flertall, med mindre annet følger av lov eller vedtekter.

Ordinær generalforsamling skal holdes hvert år ved bankens hovedkontor innen utgangen av april måned.

Generalforsamlingen innkalles av representantskapets leder. Innkallelse skal være sendt senest 21 dager før generalforsamlingen.

Når dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen er gjort tilgjengelig for aksjonærer på bankens internettsider, gjelder ikke allmennaksjelovens krav om at dokumentene skal sendes til aksjonærene. Dette gjelder også dokumenter som etter allmennaksjeloven skal inntas i eller vedlegges innkallingen til generalforsamlingen, herunder bankens årsrapport. En aksjonær kan likevel kreve å få tilsendt dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen.

Styrets og kontrollkomiteens medlemmer og revisor skal innkalles til generalforsamlingens møte. Styrets og kontrollkomiteens medlemmer har rett til å være til stede og uttale seg på møter i generalforsamlingen. Styrets leder og administrerende direktør har plikt til å være til stede med mindre det foreligger gyldig forfall. I så fall skal det utpekes stedfortreder.

Før generalforsamling holdes skal Finanstilsynet i god tid, senest samtidig med lovlig innkallelse til aksjonærene, gi melding om de saker som skal behandles. Av forhandlingsprotokollen skal en gjenpart straks sendes Finanstilsynet.

§ 7-2

Representantskapets leder er møteleder for generalforsamlingen. Ved lederens forfall velger generalforsamlingen møteleder.

§ 7-3

Den ordinære generalforsamling skal:

1. ved forfall av representantskapets leder, velge møteleder blant de møtende aksjonærer
2. velge 22 av representantskapets medlemmer og 11 varamedlemmer blant bankens aksjeeiere, samt medlemmer og leder til kontrollkomiteen

3. velge en valgkomité som skal forberede de valg som skal foregå på neste ordinære generalforsamling av leder, medlemmer og varamedlemmer til representantskapet og kontrollkomiteen
4. godkjenne årsregnskapet, herunder anvendelse av årsoverskudd eller dekning av årunderskudd
5. behandle andre saker som etter lov eller vedtekter hører inn under generalforsamlingen.

§ 7-4

Avstemning skjer skriftlig dersom ikke samtlige møtende samtykker i avstemning på annen måte.

Møtelederen skal sørge for at det føres protokoll over generalforsamlingen. I protokollen skal generalforsamlingens beslutninger inntas med angivelse av utfallet av stemmegivningen. Fortegnelsen over møtende aksjeeiere og representanter skal inntas i eller vedlegges protokollen. Protokollen skal undertegnes av møtelederen og minst en annen person som utpekes av generalforsamlingen blant de tilstedeværende. Protokollen skal holdes tilgjengelig for aksjeeierne og oppbevares på betryggende måte.

Kap. 8 Revisor.

§ 8-1

Revisor skal følge de instruksjer og pålegg som måtte bli gitt av representantskapet for så vidt de ikke strider mot bestemmelser gitt i lov eller i medhold av lov eller mot bankens vedtekter eller god revisjonsskikk.

Revisor gir sine antegnelser og meldinger gjennom kontrollkomiteen til representantskapet. Revisjonsberetning skal avgis minst to uker forut for det representantskapsmøte hvor regnskapet skal behandles.

Kap. 9 Innskuddsvilkår.

§ 9-1

Styret fastsetter de nærmere vilkår for mottak og utbetaling av innskudd i samsvar med mulige regler fastsatt av Finanstilsynet.

Kap. 10 Årsregnskap og årsberetning.

§ 10-1

Regnskapsåret følger kalenderåret.

For hvert regnskapsår avgir styret årsregnskapet og årsberetningen.

Minst en måned forut for den ordinære generalforsamling skal årsregnskap og årsberetning stilles til rådighet for revisor. Årsberetningen og det reviderte regnskap skal gjennomgå av kontrollkomiteen og representantskapet før det legges frem på generalforsamlingen.

Generalforsamlingen fastsetter regnskapet senest innen utgangen av april måned.

Kap. 11 Aldersgrense. Tjenestetid.

§ 11-1

Høyeste aldersgrense for fast ansatte er 70 år.

§ 11-2

Et valgt medlem eller leder for styret, representantskap eller kontrollkomité kan ikke ha dette tillitsvervet sammenhengende lengre enn 12 år, eller ha disse tillitsverv et lengre samlet tidsrom enn 20 år. Ved beregning av disse tidsrom medregnes bare den tid vedkommende har hatt tillitsverv i banken etter 1. januar 1978. En person kan ikke velges/gjenvelges til noen av disse verv dersom vedkommende på grunn av bestemmelsene i denne paragraf ikke kan sitte valgperioden ut.

Kap. 12 Vedtektsendringer.

§ 12-1

Beslutning om å endre vedtektene fattes av generalforsamlingen. Beslutningen krever tilslutning fra minst to tredjedeler av så vel av de avgitte stemmer som av den aksjekapital som er representert på generalforsamlingen.

Forslag til endringer i vedtektene må være innsendt til styrets leder senest fire uker før generalforsamlingen skal behandle forslaget.

Kap. 13 Ikrafttreden.

§ 13-1

DISSE VEDTEKTER TRER I KRAFT NÅR DE ER GODKJENT I SAMSVAR MED FORRETNINGSBANKLOVEN § 4 FJERDE LEDD.